

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, od 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 16 (12.648)

Trst, torek, 20. januarja

TRST
Uli. Montecchi 6 - PP 559
832 (4 linije)

TRST
Uli. Montecchi 6 - PP 559
832 (4 linije)
aggio 1
82 - 85723
is 20
30
OSREDNJA KNJIZNICA
B554 AA
P.P. 132
66001 KOPER
60100200

Znaten pospešek v drsenju ameriške valute

Rekordni padec dolarja v Tokiu

iznenadil Japonce in utrdil marko

Dolar občutno padel tudi na italijanskem borznem trgu

RIM — Drsenje ameriške valute se je ob odprtju finančnega tedna znatno pospešilo. Ameriški bančni inštituti so bili včeraj sicer zaprti zaradi praznika, borza pa je delovala kot običajno.

Dolar je tako včeraj porazno nazadoval in postavil nove minimalne vrednosti bodisi v razmerju z nemško marko bodisi glede na japonski jen. Tudi v Italiji je ameriška valuta padla na 1.290,925 lire, kar 24 točk manj kot ob zaprtju prejšnjega finančnega tedna, ko je bil dolar vreden 1.314,9 lire. V primerjavi z italijansko liro je to najnižja vrednost od 26. maja 1982, ko je dolar, takrat v napredujoči fazi, dosegel vrednost 1.281,5 lire.

Tudi v okviru Evropskega denarnega sistema je padec dolarja povzročil vidne posledice na porastku vrednosti nemške valute. V Frankfurtu so sinoči zabeležili »fixing« dolarja v vrednosti 1,8115 marke, kar pomeni, da je ameriška valuta izgubila preko 3,5 pfenniga glede na petkovo zaprtje pogajalnega tedna (1,8488 marke za en dolar).

Rekordno nizke vrednosti pa je dolar dosegel na Japonskem, kjer je padel pod mejo 150 jenov. Na azijskih tržiščih pa je bilo drsenje dolarja izrazitejše, tudi glede na nemško marko, saj je ponekod padel na 1,8050 marke. Ob včerajšnjem zaprtju tržišč je dolar v Tokiu zabeležil najnižjo »zgodovinsko« vrednost, 150,45 jena. Pred zaprtjem pa je dolar zdrknil tudi pod rekordnimi 150 jeni, saj so mu prisodili celo vrednost 149,98 jena.

Grem očitno za načrtno ameriško finančno potezo, ki teži k temu, da bi se dolar na Japonskem ustilil na vrednosti 140-120 jenov. Tako nihanje finančnega trga pa ne ustreza japonskim gospodarstvenikom, ki so pravkar zabeležili aktivni rekord v zunanji trgovini. Japonsko gospodarstvo je bilo namreč v letu 1986 aktivno v vrednosti 82,67 milijarde

dolarjev. Trgovina z ZDA pa je japonskemu gospodarstvu v lanskem letu prinesla kar 51,58 milijarde dolarjev prihodka.

Japonci so že včeraj izrazili svojo zaskrbljenost zaradi padca ameriške valute, ki ga zaenkrat ne morejo sami zaustaviti. Zato pa se zavzemajo za sklicanje takojšnjega zasedanja »skupine petih«, da bi tako skupno zasnovali načrt zaježitve padca dolarja. Zunanji opazovalci menijo, da bo japonski predlog težko uresničljiv, delno zaradi stališča ZDA, še posebno pa zaradi ZRN, ki jo trenutno skrbijo predvsem skorajšnje volitve.

Dva tedna težav z zdravstveno oskrbo

Zdravniki zahtevajo višje prejeme

RIM — Včeraj se je v 1.300 italijanskih bolnišnicah pričela vsedržavna stavka zdravnikov, ki zadeva najmanj 100 tisoč pripadnikov kategorije. Stavka zdravnikov se bo odvijala po resorjih in bo trajala dva tedna. V tem času bi se morali predstavniki vlade sestati z 11 sindikalnimi združenji zdravnikov in živinozdravnikov ter z deželnimi predstavništvii kategorij.

Pogajanja za obnovo delovne pogodbe bodo očitno težavna, saj se vlada brani »neverjetnih« zahtev zdravnikov, ki bi hoteli znatne poviške plače, saj se hudejejo zaradi svojih »smešno nizkih« dohodkov (za kirurške posege naj bi dobili od 9.000 do 60/100.000 lir, trdijo).

Danes bodo stavkali zdravniki, ki delujejo v okviru kliničnih centrov in bolnišnic, ter zdravniki v laboratorijih in v rentgenskih ambulantah ter anesteziisti in zdravniki krajevnih zdravstvenih enot. Danes stavkajo tudi živinozdravniki, čeprav so jih v nekaterih mestih že včeraj prisilno vpoklicali, da bi omogočili redno delovanje klavnic ter odprtje ribjih trgov.

V sredo in četrtek bi morali stavkati zdravniki, ki delujejo v sklopu kirurških oddelkov (splošna kirurgija in specialistika). V petek in soboto bodo na vrsti splošni zdravstveni oddelki, zdravstvene direkcije in zdravniki splošne prakse. V prihodnjem tednu se bodo stavke ponovile z enakim vrstnim redom.

nihče ne želi, v resnici pa marsikdo na tihem pričakuje.

Najbolj zaskrbljeni nad usodo vladnega zaveznitva so, kot vedno, republikanci, ki predlagajo večinskim strankam in komunistom parlamentarni sporazum, s katerim bi preprečili referendum, posebno tistega, ki se nanaša na civilno odgovornost sodnikov. Poziv PRI je doslej naletel na gluha ušesa tudi zato, ker je večina strank še v dvomu, kaj pravzaprav narediti. Poslanci bodo vsekakor danes ali jutri pričeli obravnavati tako imenovani »paket Rognoni« o najbolj pereh problemih sodstva, ni pa pričakovati, da bo parlament pravočasno utegnil odobriti pomembnejša zakonska določila in tako preprečil referendum. Povsem odprto pa ostaja vprašanje jedrske energije, kjer trenutno ni na obzorju nobene možnosti za sporazum med strankami, upoštevajoč tudi žolčne polemike, ki spremljajo napovedano konferenco o energiji.

Skratka vladna barka se sodeč po razvoju dogajanj počasi potaplja. Demokristjani so sredi prejšnjega tedna s Forlanijem zahtevali običajno »politično preverjanje« med zavezniki in predlagali Craxiju kolegalno srečanje petih tajnikov, na katerem naj bi pozornost osredotočili predvsem na napovedano spomladansko »štafeto«. Vladni predsednik pa je zavrnil ta predlog ter ob koncu pristal edinole

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Italija izgubila angažiranega kulturnika in bivšega senatorja

Slovo od umetnika Renata Guttusa

pesnika-slikarja sicilskih ljudi

SANDOR TENCE

RIM — V rodnem kraju Bagheria, v predmestju Palermo, so se včeraj popoldne za vedno poslovili od velikega slikarja in kulturnika Renata Guttusa, ki je umrl v nedeljo zjutraj v Rimu za posledicami neozdravljive bolezni. Z Guttusom, ki je bil star 75 let, odhaja verjetno največji italijanski slikarski mojster tega stoletja. Velik protagonist ter prestižna kulturna osebnost, ki je s svojo ustvarjalnostjo v marsičem prehitela čas in vsakdanji konformizem. Umetnik, ki ni nikoli pozabil na ljudi in na svet, ki jih obkrožajo, pri čemer si je zaslužil vzdevek »slikar stvari in reči«, nasprotnik abstraktnosti in politično angažiran človek, kot prica njegova več kot štiridesetletna aktivnost v KPI.

Guttuso se je rodil v skromni družini in je že kot otrok v domačem kraju

kazal veliko zanimanje in nagnjenje do slikarstva. S čopiči in barvami je prišel prvič v stik v delavnici krajevnega obrtnika, ki je izdeloval in krasil tradicionalne sicilijanske vozove, svojo slikarsko kariero pa je pravzaprav začel leta 1931, ko je v Rimu sodeloval na eni od takratnih uradnih državnih razstav, ki jih je pogostoma prirejal fašistični režim. V prestolnici je stopil v stik in se pridružil članom tako imenovane »rimske šole«, ki so ga kmalu uspešno uvedli v takratne umetniške kroge, v katerih je leta 1937 spoznal tudi bodočo ženo Mimise Dotti. Isto leto je Guttuso tudi dokončno zapustil Sicilijo in se preselil v Rim, kjer je kmalu priredil svojo prvo samostojno razstavo.

Leta 1940 je bil med animatorji milanskega umetniškega gibanja »corrente« in ustvaril morda svojo najpo

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Civilna pogrebna svečanost v Rimu

(Telefoto AP)

Danes na naših športnih straneh

Krasovke spet uspešne

Coccaglia in so tako zmanjšale zaostanek na lestvici na same tri točke. Naše predstavnice so v tem srečanju igrale res odlično in zmago povsem zaslužile. Prvenstvo se bo nadaljevalo šele v začetku marca. Kolo pa bo tedaj v Milanu.

Jadranovi košarkarji se vračajo iz Padove z visokim porazom proti moštvu Interparja (80:106). Takoj velja zabeležiti, da razlika med obema ekipama še zdaleč ni taka, kot kaže končni izid. Jadranovci so bili vse do sredine drugega polčasa povsem enakovredni domačinom, ko so jih nekatere sodniš-

ke odločitve povsem spravile iz tira. Sodnika sta bila zares slaba in sta tudi oškodovala naše fante, vseeno pa nismo pričakovali takega ravnanja naših košarkarjev. Zajela jih je živčnost. Stalno so ugovarjali ob vsaki sodniški odločitvi, pri tem pa seveda »pozabili« na igro in visok poraz je bil tu. V soboto bodo jadranovci doma igrali proti Vicenzi, ki sodi med slabše ekipe te lige. Naši košarkarji morajo v tem srečanju nujno zmagati. Po dveh zaporednih porazih (v Trevisu in nedeljo v Padovi) bi bil ponoven neuspeh in za nameček še doma lahko zelo nevaren.

Odbojkarice Mebla so brez večjih težav premagale skromno moštvo Soteca Torriane iz Gradišča in tako ohranile 5. mesto na lestvici. Zaskrblja pa poraz valovcev na domačem igrišču proti zadnjevrščeni ekipi Spem iz Faenze. Valovci so tako izgubili zlata vredni točki. Trenutno ostajajo na 7. mestu lestvice, že v soboto pa jih čaka težko gostovanje v Povolettu.

Irak bombardira iranska mesta

Protislovne vesti z južne fronte

TEHERAN, BAGDAD — Z južne fronte na Šat el Arabu prihajajo še vedno protislovne vesti. Iranski vojski komuniqueji zatrjujejo, da bodo vsak čas zasedli še tri strateško pomembne otoke na Šat el Arabu in da je padec Basre mogoč že v prihodnjih dneh. V Bagdadu take vesti zanikujejo in trdijo, da se je iranska ofenziva izjalovila.

Nedvomno je Iranu uspelo zasesti nekaj iraškega ozemlja, a za ceno izrednih izgub. Prav tako je vprašljivo, ali jim bo te položaje uspelo tudi ohraniti.

Medtem pa je Pentagon odločno demantiral pisanje hamburškega tednika Der Spiegel, da bi ZDA posegle v spopad na strani Iraka, če bi padla Basra. Ameriška tajnoobveščevalna služba pa je včeraj sporočila, da sedanja iranska ofenziva ni spremenila usode vojne,

da iranski vojski ne bo uspelo zasesti Basre. ZDA so takoj po izbruhu vojne postavile v tirnico nad Zaliv geostacionarni vohunski satelit, da lahko verjamemo ameriškim trditvam, če nismo morda ponovno priča namerni dezinformaciji, kar je za Reaganovo administracijo postalo normalna praksa.

Vsekakor pa lahko navedemo, da Irak s svojo letalsko premočjo gospodari nad iranskimi mesti. Bombardiranja civilnih in industrijskih objektov na iranskem ozemlju se torej nadaljujejo. Iz ure v uro se daljša seznam iranskih mest, ki so jih bombardirali iraški lovski bombniki. Včeraj so tako bombardirali Kom, Isfahan, Dezful in Tabriz. Uničili protiletalsko raketno baterijo pri Koramšarju in skladišče municije pri Sakezu.

2. Film video monitor

S Trubarjem spet do dialoga

GORICA — V Kulturnem domu v Gorici se nočoj pričinja 2. Film video monitor, letoletni pregled slovenskega filma, televizije in videa. V festivalski obliki si bo mogoče z intenzivnim sporedom predvajanj do nedelje ogledati vse nove slovenske celovečerne filme in bogat izbor oddaj RTV Ljubljana.

Pomen prireditve, ki je - v taki obliki - edinstvena v vsem slovenskem prostoru, je na dlani: v prihodnjih dneh bo Gorica s prisotnostjo avtorjev, režiserjev, filmskih delavcev in kritikov središče slovenskega filma in avdiovizualnega ustvarjanja. Otipljiv dokaz, da enotni kulturni prostor ni abstrakcija, še posebno ko bo z Dariom Frandoličem, Dorico Makuc, Damirom Feiglom naš zamejski in specifično goriški prostor enakovredno zastopan v teku šestdnevnega programa.

Vendar Film video monitor ni samo to. Prireditve se obrača na slovensko in italijansko publiko. Patrulja italijanskih kritikov in novinarjev, ki se je lani podala do Gorice na ogled slovenskih filmov, se bo letos, kaže, še ojačila. S slovenskim filmom, televizijo, z dilemami slovenske kulture in družbe se bodo lahko seznanjali posredno preko teh medijev, pa tudi neposredno v živem stiku s slovenskimi ustvarjalci ter na izletu v Ljubljano, kjer si bodo ogledali sedež Viba filma, RTV in Cankarjev dom. Prireditelji goriškega srečanja, v prvi vrsti Kinoatelj, pri tem ne nameravajo biti zgolj posredniki, pač pa samostojni akterji v srečevanju in dialogu med kulturama.

Ko smo pri dialogu, naj opozorimo še na pomen nocojšnje otvoritve. Na njej bosta spregovorila predsednik republiškega komiteja SR Slovenije za kulturo Vladimir Kavčič in predsednik goriške Pokrajine prof. Silvio Campeta. Sledilo bo predvajanje filma o Trubarju Heretik. Pri tem je tudi nekaj simbolike: pred dvema mesecema je preklic Trubarjeve razstave Gorici uradno pretrgal dialog med obema kulturama. Morda bo prav Trubar nocoj pomagal zopet splesti pretrgane niti.

● V vladni večini

NADALJEVANJE S 1. STRANI

na neke vrste razjasnitev »v obliki ločenih srečanj med sekretarji«, datum katerih pa ni bil še določen. Demokristjanom se precej mudi, njihovim zavzemnikom, posebno socialistom, pa ne, kar vzbuja sum, da hočejo zavlačevati s »štafeto«. Danes vsekakor ni nikomur jasno ali bo Craxi po kongresu PSI odstopil ali pa bo vztrajal v palači Chigi »kar bi privedlo do razbitja večine in do prejšnjih političnih volitev. Referendumi predstavljajo navsezadnje dobro pretvezo za vladno krizo.

Veliko razočaranje nad razsodbo ustavne sodišča pa vlada med pobudniki dveh referendumov za korenito preureditev lova, ki so v nekaj mesecih (zaman) zbrali skoraj 900 tisoč podpisov. Ne bomo se predali, podčrtujejo pobudniki referendumov (v glavnem ekologisti), ki so prav včeraj napovedali, da bodo čez nekaj časa spet pogumno pričeli zbirati podpise o tem vprašanju. (S. T.)

● Slovo od umetnika

NADALJEVANJE S 1. STRANI

membrnejšo umetnino »Križanje«, s katero je zaslovel tudi izven italijanskih meja. Leto pozneje se je vpisal v komunistično partijo ter aktivno sodeloval v odporiškem gibanju, do smrti pa ostal član partijskega centralnega komiteja, dve zakonodajni dobi (od leta 1976 do 1983) pa bil tudi senator KPI. Prva poveljna leta so bila umetniško gledano verjetno njegova najbolj plodna in ustvarjalna leta, delovni zanos pa ga resnično na ljubo ni nikoli zapustil, vse dokler ga zahrbtna bolezen pred nekaj meseci ni priklenila na dom. Guttuso je bil prvenstveno slikar, od časa do časa pa je ukvarjal tudi s kiparstvom in pisateljevanjem kot sodelavec prestižnih časopisov in revij. Prejel je številna priznanja in nagrade, pred kratkim, ko je že slutil, da mu bolezen ne bo prizanesla, je daroval državi nekatera od svojih pomembnejših del.

Pred pogrebom na Siciliji so se včeraj zjutraj od njega poslovili v Rimu, na žalni svečanosti v senatu in na trgu pred Panteonom, kjer je številna množica sprejela krsto ob dviganju pesti in ob zvokih Internacionale. Guttusovo življenjsko in umetniško pot so prehodili pisatelj in slikarjev osebni prijatelj Alberto Moravia, filozof in dosmrtni senator Norberto Bobbio ter generalni sekretar KPI Alessandro Natta. Civilni žalni svečanosti, ki se je je udeležilo veliko število ljudi, je sledil na slikarjevo izrecno željo tudi cerkveni obred v dokaz, da je Guttuso v svojem življenju znal harmonično spojit osebno versko prepričanje z laičnim pogledom na svet ter na ljudi.

Razhajanja znotraj koalicijskih taborov pred nedeljskimi volitvami v ZR Nemčiji

BONN — V okviru priprav na »spopad slonov«, kot je tisk krstil za četrtke napovedano televizijsko srečanje voditeljev petih v zveznem zboru zastopnih strank, sta se včeraj zadnjič pred nedeljskimi volitvami sešli predsedstvi socialnodemokratske in liberalne stranke.

Rezultati najnovejših povpraševanj javnega mnenja se skorajda ne razlikujejo od tistih, ki so jih objavljali pred tednom dni. Hamburški Der Spiegel je včeraj objavil rezultate zadnjega povpraševanja Inštituta za demoskopijo EMNID, katerega napovedi sodijo med najbolj zanesljive. Na običajno »nedeljsko vprašanje« (»za koga bi volili, če bi bile volitve v nedeljo?«) je 3.000 udeležencev odgovorilo takole: 47 odstotkov za CDU/CSU, 37 odstotkov za SPD, 8 odstotkov za zelene in 7 odstotkov za FDP. Kar zadeva priljubljenost posamičnih politikov, je na čelu zunanji minister liberelec Genscher. Oba poglavitna tekmeča Johannes Rau in Helmut Kohl pa sta šele na sesterem oziroma sedmem mestu.

Sicer pa je zadnja nedelja pred volitvami potekala v znamenju dokaj ostrih političnih spopadov, vendar pa ne med obema velikima političnima blokoma (konzervativno-liberalnim na eni strani ter

socialistično-zelenim na drugi), marveč v znamenju spopadov znotraj njih. Predsednik SPD Willy Brandt se je sinoči v Hamburgu spet lotil teme, za katero je vodstvo SPD po njegovih decembrskih izjavah sklenilo, da bo prišla na vrsto šele po volitvah. Brandt je menil, da nikjer ni rečeno, da so položaji predsednika in podpredsednikov stranke pridržani moškim, pri tem pa je menil, da bi bilo prav, če bi svoj položaj na kongresu leta 1988 prepustil »mlajšim rokam«. Rau, ki je eden od dveh podpredsednikov stranke, je star 56 let in Brandtova sinočnja izjava je danes spet povod za komentarje o razhajanjih v stranki in o tem, da hoče Brandt na položaj strankinega predsednika spraviti levo usmerjenega Oskarja Lafontaineja (42). Sicer pa je Brandt napovedal, da bodo volilni rezultati izhodišče za temeljito analizo položaja SPD.

Zaostila se je tudi polemika med bavarsko CSU in liberalnim partnerjem v koaliciji. Vodja CSU Franz Josef Strauss je tudi v včerajšnjem intervjuju v časniku Die Welt ostro napadel Genscherjevo zunanjo in notranjo varnostno politiko ter s tem potrdil tisto, kar je napovedal že poprej: da bo skušal v pogajanjih za sestavo naslednje koalicijske vlade

skrčiti vpliv liberalcev na vladno politiko. Sicer pa je Strauss te dni velik zagovornik nove nemške nacionalne identitete. V tem okviru je njegov najmočnejši argument ta, da niso bili le Nemci tisti, ki so počenjali vojne zločine (med mnogimi primeri, ki naj bi podpirali to tezo, je tudi poveljna usoda »hrvaške nacionalne vojske«, ki jo Strauss omenja v včerajšnjem intervjuju za Die Welt).

Notranji spopadi hromijo tudi zelene. Njihovo predsedstvo je zasedalo v soboto in nedeljo v Nürnbergu, kjer je zasedala od oblasti najprej prepovedana, nato zaradi odločitve upravnega sodišča spet dovoljena in nato neposredno pred včerajšnjim iztekom spet prepovedana (ker prireditelji niso zagotovili, da bodo preprečili pozive h kaznivim dejanjem) konferenca nasprotnikov jedrske energije. Predsedstvo je napadlo CDU/CSU zaradi nacionalistične volilne kampanje, SPD pa zato, ker se s svojo politiko »vleče za CDU«, vendar pa je na sestanku prišlo do navzkrižij med »fundamentalističnim« in »realističnim« krilom. Na sestanku se tako niso mogli dogovoriti za dnevni red kongresa zelenih, ki bo konec marca.

MARJAN SEDMAK

Bruno Kreisky povzročil ogorčenje vodstva avstrijskih socialistov

DUNAJ — Razburjenje, ki ga je v socialističnih krogih povzročil intervju Bruna Kreiskega za včerajšnjo izdajo tednika Profil, in v katerem je nekdanji kancler ostro obračunal z vodstvom SPÖ, se še zlepa ne bo poleglo. Predsednik stranke Sinowatz, ki mu njegov predhodnik očita »prevarantstvo«, je izjavil, da je »brez besed, globoko prizadet in užaločen. Kancler Vranitzky, ki mu velja očitek »delovanja v prid bankam in meščanskim krogom«, pa meni, da je prek besed Kreiskega najbolj »razgrniti plašč molka«.

Podobnega mnenja je tudi socialistični koroški deželni glavar Wagner, ki pravi sicer, da »naj se Kreisky drži izven dnevne politike«, in ki da je »situacijo ocenil narobe«, ker se ne zaveda, da bo novo vodstvo SPÖ »deležno širom po Avstriji prav tolikšne lojalnosti in podpore, kot ju je bil deležen on sam, ko je bil še predsednik SPÖ in kancler«, vendar je zdaj najboljše »delovati hladno in zadržano, da bi se izognili še večji eskalaciji«, saj - tako Wagner: »Kreisky ne vodi več stranke.«

Zaradi skrajno ostrih besed, s katerimi se Kreisky »najbolj dokončno«, kot je bil dejal, »oddaljuje od tega gibanja in od teh ljudi«, so potisnjena vsa druga notranjepolitična dogajanja v globoko senco. Kar je razumljivo, saj še vedno velja za človeka »s težo znotraj stranke«, kot se je izrazil njegov nekdanji zunanji minister Erwin Lanc, saj je »bistveno soustvaril novo podobo današnje Avstrije«. Kreiskega je najbolj spravila s tira predaja zunanjega ministrstva novemu koalicijskemu partnerju ÖVP, kar je zanj nezasišano, ker je s tem prelomljena doktrina, ki jo je že v

letu 1953 vpeljal tedanji socialistični predsednik Schärff.

Predsednica mlade generacije v SPÖ Berger je k vsemu povedala, da se mladi v stranki z njim strinjajo, saj »politika, ki jo je ustvaril v sedemdesetih letih, dandanes zares ni več takšna, kot je bila tedaj«, o osebnih napadih Kreiskega na Vranitzkega in Sinowatza pa Bergerjeva meni, da so mladi »premalo seznanjeni z ozadjem, ki je pripeljalo do teh očitkov«, nasploh pa vsi v njenih vrstah razumejo »zagrenjenost starejših« in se mu pridružujejo. Prošnja, naj bi prevzel častno predsedstvo v socialistični mladini, pa še velja.

Ker je Bruno Kreisky še vedno v dunajski splošni bolnišnici - tam je zaradi hude gripe že od 31. decembra lani - so ga novinarji radia poiskali po telefonu. Njegov glas je zvenel še bolj ježno kot so jezne njegove besede v Profilu, ničesar ne bo preklical, ker je »stanje v stranki katastrofalno in njeni voditelji tega ne dojemajo«, saj bi bila »zdaj šele zares« Shārfova ideologija na mestu, vse ostalo pa je »politična iznajdba teh gospodov«. Zdaj obžaluje, ker je za svojega naslednika v kanclerski stol (aprila 1983) posadil Sinowatza, ker že zadnji dve leti opazuje, kam pluje socialdemokratsko gibanje, zato je tudi zdaj spregovoril, ker je »odgovornost večja, če tisto, kar čutiš, izgovoriš, kot pa če vse skupaj zamolčiš.«

Vprašan ob koncu svojega telefonskega intervjuja po zdravju, je Kreisky dejal: »Nisem še tako mrtev, kot bi nekateri to želeli.«

BARBARA GORIČAR

Princ Norodom Sihanuk pri Branku Mikuliću

BEOGRAD — Predsednik Demokratične Kampučije princ Norodom Sihanuk, ki je na delovnem obisku v Jugoslaviji, je včeraj na Dedinju sprejel predsednika zveznega izvršnega sveta Branka Mikulića.

Princ Sihanuk je govoril o boju kmerskega naroda v reševanju problema Kampučije in o političnih aktivnostih v tej smeri. Zahvalil se je za podporo Jugoslavije demokratičnim kampučiji v Združenih narodih, v gibanju neuvršenih in drugih mednarodnih organizacijah.

Branko Mikulić je poudaril, da je podpora Jugoslavije kmerskemu narodu popolnoma logična, saj se ljudstvo bori za svobodo in neodvisnost. Mikulić je izrazil željo, da bi kar najhitreje rešili kampučijsko vprašanje na temelju listin Združenih narodov in politike neuvršenosti, kar bi veliko prispevalo h krepitvi miru in varnosti v svetu in še posebej v jugovzhodni Aziji. (dd)

Janko Smole izvoljen v pomembno združenje IFC

WASHINGTON — Bivši jugoslovanski zvezni sekretar za finance Janko Smole je bil izvoljen za člana novoustanovljenega poslovnega sveta Mednarodnega finančnega združenja (IFC) — podružnice Svetovne banke, ki se ukvarja z razvojem zasebnega sektorja v državah v razvoju. V tem telesu bo, kot poročajo iz Washingtona, 20 vodilnih svetovnih industrijskih izvedencev, ki bodo s svojimi izkušnjami in nasveti pomagali upravi združenja glede investicij v državah v razvoju.

V Kvarneru burja 200 km na uro

RIM, BEOGRAD — V Italiji se je zima ukrotila, tudi v Turinu, kjer je najbolj pokazala zobe, predvsem zaradi nepripravljenih komunalcev. V teh dneh po vsej državi ugotavljajo posledice, vlada pa že razmišlja, ali bo potrebno posledice katastrofalne ujme blažiti z denarnimi prispevki. Apetit dežel so veliki.

Po vsej Evropi je mraz popustil, niso pa odstranjene tudi posledice, ki jih je povzročil. Še najbolj si zdravijo rane na Vzhodu, kjer je bila zima zares sibirska.

Včeraj opoldne je bil večji del Evrope pod visokim pritiskom. Deževalo je v Angliji, na italijanskem Jugu, v Grčiji, notranjosti Balkanskega polotoka in v Karpatih, snežilo pa ponekod v Srednji Evropi.

O rahlem sneženju poročajo iz vzhodne Slovenije, Srbije, vzhodne Bosne in Makedonije. V Sloveniji so prevozne vse ceste, zaradi zametov so še rahle težave pri Senožčah in na Vipavskem. Po petih dneh so odprli cesto Reka—Zag-

reb, medtem ko sta še zaprti cest iz Zagreba čez Liko v Šibenik in Zadar.

Ob Severnem Jadranu piha izredno močna burja. Na Titovem mostu, ki kopno povezuje s Krkom, so izmerili absolutni rekordni sunek: 200 km na uro; most je za promet zaprt. Zaradi burje so prepovedali avtobusni promet pri Senju. Ukinili so trajektne zveze na otoka Rab in Pag, trajekt na Cres pa ni odpeljal iz Porozine, ampak iz Rabca.

Po pritokih je v Savo, najdaljšo jugoslovansko reko, ki je tudi plovna, priplaval toliko leda, da je v dolžini enega kilometra ustavil tudi do 2,5 metra debel zamašek, ki je preprečeval plovbo. Zapora reke je onemogočila prevoz naftes črpalnic v Slavoniji v rafinerijo v Sisak. Na srečo so zamašek odstranili z eksplozivom in nadaljevali s prevozom po reki. Ob začetnih težavah so črpanje nafte zmanjšali za dve tretjini.

Po pravem poletnem tednu v Makedoniji spet sneži in povzroča nove prometne težave. Novi sneg povzroča glavobole tudi Beograščanom; letališče je bilo zaprto 12 ur.

Izraelske ladje obstreljevale palestinske položaje v Saidi

BEJRUT — Izraelske ladje so včeraj dvakrat obstreljevale palestinske položaje v kraju Saida v južnem Libanonu. Druga vest, ki prihaja iz te nemirne države, se nanaša na že običajne spopade med samimi Libanonci, tretja pa govori o brezuspešnosti pogovorov o srečanju med predsednikoma Libanona in Sirije, Aminom Džemajelom in Hafezom Asadom.

Izraelci so Saido obstreljevali dopoldne in popoldne. Cilj so bili položaji, ki so jih Palestinci zasedli že pred časom. Krajevni radio je poročal o šestih ranjenih in veliki gmotni škodi. Po palestinskih virih njihovih položajev niso obstreljevale samo izraelske ladje, ampak tudi proizraelska milica ALS, ki je v Džezinu. Morda je bilo zaradi dvojnega obstreljevanja mogoče prešteti tudi do 10 eksplozij na minuto. Radio Bejrut je popoldne poročal, da so Izraelci ponovno začeli streljati ob 15.30.

Na območju Saide so Palestinci dosegli pomembne uspehe v boju s šiiti, da izraelsko bombardiranje marsikdo ocenjuje kot podporo televizijske vlade libanonski šiitski skupnosti.

Potem ko je brezcarinski status izgubilo osem držav Negativen protekcionistični ukrep ZDA zahteva gospodarski odgovor prizadetih

Neuvrščene dežele, ki jih je prizadel nedavni sklep ameriške administracije, s katerim so razveljavili brezcarinski status (oziroma ukinili sklep o največjih uvoznih ugodnostih) za določeno blago, kajpak razmišljajo, kaj storiti. Po sili razmer seveda ugotavljajo, da morajo najprej same podvzeti, se pravi zaostriiti določene notranje ukrepe, čeprav ostaneta potreba in načelo o mednarodni solidarnosti do nerazvitih še bolj veljavna kot prej.

Brezcarinski status je izgubilo, kot vemo, osem držav v razvoju; te pa so Brazilija, Mehika, Tajvan, Južna Koreja, Argentina, Singapur, Hongkong in Jugoslavija. Ukrep proti brezcarinski ugodnosti se nanaša na okrog 190 proizvodov (kar se tiče Jugoslavije gre predvsem za izdelke lesne industrije), njihova vrednost pa dosega blizu tri milijarde dolarjev. Najbolj je oškodovana Južna Koreja, katere vrednost izvoza v Združene države presega milijardo 800 milijonov dolarjev letno. Vrednost blaga, ki ga izvažajo Jugoslavija in ki ga je zadela ta ukrep, ne presega sto milijonov dolarjev, je pa to vendarle udarec.

Reaganova administracija je storila ta korak, ki je sestavni del »protekcioniistične« politike, v bistvu pa izhaja iz težnje, da bi zmanjšali trgovinski primanjkljaj, češ da so navedene dežele domnevno že dosegle višjo gospodarsko raven ter da so njihov proizvodni brčazs že »konkurenčni«. Stališče vseh prizadetih držav enotno pravi, da temu ni tako in da sklep o preklicu brezcarinske ugodnosti bi moral še veljati, še zlasti, kot je zatr-

dil predstavnik brazilске vlade, »ker bi morale ZDA kot visoko produktivna dežela najbolj pomagati deželam v razvoju, ukrep sam pa da je v nasprotju z Reaganovo politiko gospodarskega liberalizma«.

Niso redki pri nekaterih deželah v razvoju namigi, da gre navsezadnje tudi za politično potezo, naperjeno proti določenim državam. Znano je med drugim, da je bil podoben ukrep uveljavljen tudi na račun Romunije, Paragvaja in Nikaragve, v tem primeru pa so sklep opravičili, češ v teh deželah »ne spoštujejo delavskih pravic«. Kot je bilo pričakovati, se je brž oglasila takorekoč druga stran in seveda vprašala, zakaj na seznamu oškodovanih držav ni na primer Čila, kjer je inflacija baje prekoračila 700 odstotkov.

No, v vsakem primeru je šlo za določeno vrsto »protekcionizma«, namejenega zmanjševanju primanjkljaja, prizadete dežele v razvoju pa so se znašle v položaju, ko morajo določene je oblikovati temeljna stališča o svojem nadaljnjem razvoju ter jih tudi

bolj dosledno izvajati. Velja pa le naglasiti, da dobršen del ameriške »kvificirane« javnosti ne sprejema sklepa ameriške administracije. New York Times je kategorično napisal, da »taka vrsta protekcionizma ovira gospodarsko rast« in da bo ta hitrejša, če se bo ameriško gospodarstvo še bolj odprlo deželam v razvoju.

V zvezi s potrebo po bolj »prečiščenih« stališčih dežel v razvoju (mehiški delegat v gospodarski skupini 77, ki predstavlja neuvrščene v Združenih narodih) pa izstopa predvsem, da bi morale te dežele v vsakem pogledu dvigniti svojo produktivnost (tako količinsko kot kakovostno), ki je na splošno še zmerom sila nizka. Razmerje med njimi in razvitimi deželami je v glavnem, kar zadeva produktivnost, 30:70, čeprav nekateri sodijo, da tudi to ne ustreza, se pravi, da je razmerje še slabše na škodo nerazvitih.

Dalje, nerazvite dežele menijo, da bi morale, čeprav se to sliši protislovno glede na ameriški ukrep, v bodoče še bolj vztrajati na politiki izvoza, ki je konec koncev, tudi glavni ventil za

poravnavo dolgov. To je na primer tudi stališče Jugoslavije, katere izvoz žal predstavlja še nekoliko manj od 0,5 odstotka svetovnega izvoza, kar pomeni, da je še padel nasproti položaju pred desetimi leti, ko je pomenil skoraj 0,8 odstotka. Razmišljanja v Jugoslaviji v zvezi s tem ameriškim ukrepom so kajpak lahko podobna ali pa vsaj zanimiva tudi za druge dežele, ki jih je prizadel »protekcioniistični« sklep.

Med razmišljanji, ki pa bi jih bilo treba zmeraj bolj odločno usmerjati v uresničevanje, je v Jugoslaviji tudi tisto, ki zadeva obremenjevanje gospodarstva; to žal še ne pojenjuje, vzlic temu da gre za največjo cokol v gospodarskem razvoju in seveda izvozu. Gospodarstveniki v tej deželi tudi v začetku tega leta prihajajo na dan z naravnost šokantnimi podatki; zaposlovanje v negospodarskih dejavnostih nažalost nezadržno raste seveda spet in še bolj na škodo gospodarstva. Zvezna statistika ugotavlja, da se je na primer število osebja pri občinskih upravah v zadnjih petih letih poveča-

lo v primerjavi s prejšnjim petletnim obdobjem kar za 30 odstotkov!

Novi ukrep na račun jugoslovanskega izvoza (tudi to velja v glavnem še za druge zaostale dežele) po svoje vnovič in resno opozarja, da sta upoštevanje in spoštovanje gospodarskih zakonitosti podlaga gospodarske rasti. Vse letne resolucije o gospodarskem razvoju Jugoslavije podčrtujejo, roko na srce, ta stavek, toda položaj se ne spreminja.

Ena poglavitnih nalog bi morala biti odpravljanje pojava »zgubarjev«, ki jih vsako leto rešujejo z umetnimi posegi (za pokrivanje izgub gre vsako leto domnevno skoraj 8 odstotkov vsega družbenega proizvoda), vendar so premiki zgolj na papirju. Mednarodne finančne institucije kažejo s prstom zlasti na ta fenomen, ki je na antipodu težnje za stvarjen gospodarski napredek.

Napoved pa so ekonomisti mnenja, da bi bilo treba gospodarski razvoj plemenitiiti z jasnejšimi elementi inovativnosti, z večjim in smelejšim odpiranjem v novo tehnološko bodočnost. To so nekatere izmed glavnih vrzeli, ki ovirajo razvoj jugoslovanskega gospodarstva, so pa značilne za številne druge dežele v razvoju, tudi za tiste, ki jih je oškodoval ameriški sklep o odpoklicu ukrepa o carinskih ugodnostih. Kaj želimo reči? "Non tutti i mali vengono per nuocere". Naj namreč ta negativen sklep strežnitveno vpliva v teh deželah na zaviralce resničnega gospodarskega razvoja in seveda krepitve mednarodne menjave.

MIRO KOCJAN

Na zimskem festivalu komunističnega tiska

Silvius Magnago govoril o pravicah manjšin in priznal KPI, da se je zanje dosledno borila

Minucci zagovarjal pravice Slovencev in Ladincev

MOENA — V najbolj znanem smučarskem središču Ladinske doline Faša je nekaj zelo domačega, čeprav je na prvi pogled enaka vsem podobnim trgom alpskega loka. Domač videz ustvarjajo ladinski napisi na hišah, bankah in uradih, ki v tod udomačenem pravopisu uporabljajo naše strešice za šumevce. Z Ladinci na Tridentinskem pa nas družijo tudi do neke mere sorodna usoda nepriznane skupnosti, ki je dobro zaščitena samo na Južnem Tirolskem, ne pa v sosednjih pokrajinah Tridenta in Belluna. Prav ladinski skupnosti in vsem manjšinam v Italiji in v Evropi je bil posvečen zimski praznik komunističnega tiska, ki se je zaključil v nedeljo. Ladinska folklor, pevski zbori, politična zborovanja so bili v ospredju bogatega programa, ki je dosegel svoj vrhunec konec tedna z javno razpravo med podpredsednikom komunističnih poslancev Adalbertom Minuccijem in »Obmanom«⁹⁰ južnotirolske ljudske stranke dr. Silviusom Magnagom in okroglima mizama o položaju manjšin v Evropi, ki se je odvijala dva dni zapored v Moeni in Bocnu.

Magnagov nastop pred do zadnjega koticčka polno kinodvorano v Moeni, topel aplavz, ki ga je žel med komunističnimi aktivisti, so bili novinarska postelastica in povod za najrazličnejše komentarje. Seveda velja poudariti, da je zgodovinski voditelj nemške skupnosti na Južnem Tirolskem politično vzeto zakrknjen konservativec in antikomunist, to pa mu ni preprečilo, da bi prav KPI priznal pomembno, dejansko odločilno vlogo pri sprejetju »paketa«⁹¹ konec šestdesetih let. »Zato sem prišel med vas, ker ste nas podprli tedaj in ste tudi danes zagovorniki manjšinskih pravic,«⁹² je pribil Magnago ter dodal, da je SVP zgrešila, ko je mislila, da ni potreben dialog z demokratičnimi silami italijanskega naroda. Poslabšanje razmer v Bocnu po 15. letih nedoslednega uresničevanja paketa in nestrpnost proti dvojezičnosti pa narekujejo večjo, pa čeprav previdno odpiranje. Magnago je v svoji previdnosti izbral kot privilegirane sogovornika komunistično partijo tudi zato, ker je deklarativno dvojezična stranka in ima svojo nemško komponento.

Adalberto Minucci je v repliki poudaril zgodovinsko privrženost KPI stvari narodnih manjšin. »V dolgih letih fašizma so bile ječe polne komunistov in pripadnikov zatiranih narodnih manjšin, predvsem Slovencev,«⁹³ je dejal Minucci, za katerega je tedanja solidarnost aktualna še danes.

Minucci je zatem v nekaj točkah strnil pristop KPI do manjšinskega vprašanja. Predvsem je potrebno, da Italija zaščiti vse svoje manjšine. Tu je Minucci izpostavil nerešeno vprašanje Slovencev in ladinske skupnosti, kar zadeva skorajšnjo parlamentarno razpravo o stopnji uresničevanja južnotirolskega paketa pa bo KPI ostala zvesta načelu, da je potrebno »paket«⁹⁴ dosledno uresničevati. Morebitne spremembe ali izboljšave pa so sprejemljive samo, če se zanje izreče SVP, torej večinsko predstavništvo nemške skupnosti. Brez soglasja neke manjšine namreč ni mogoče demokratič-

no reševanje tako delikatnih problemov. Minucci se je hkrati zavzel za večje odpiranje nemške skupnosti do Italijanov, odbil pa je vsako misel o politični izolaciji SVP, kateri je samo očital, da si je razdelila oblast z demokristjani.

Dr. Magnago je v razpravo posegel večkrat in temperamentno. Pretežno italijansko publiko je seznanil z »abecedo manjšinskih pravic«. S tolikšno prepričljivostjo, da so mu morali ploskati tudi politični nasprotniki.

Komentatorji pa so pretežno mnenja, da je odpiranje dr. Magnago do komunistov tudi spretna taktična poteza širjenja fronte v trenutku, ko so zašla v slepo ulico pogajanja z vlado in demokristjani še posebej. Magnano najprej, dan pozneje pa poslanec Benedikter v Bocnu sta bila namreč zelo razočarana nad Craxijevo vlado, ki v štirih letih politične stabilnosti ni sprejela ene same norme za uresničitev paketa, čeprav je že zdavnaj dozorel problem uporabe nemščine na sodiščih in v policijskih uradih.

V Moeni in Bocnu je stekla, za okroglimi mizami, tudi razprava o splošnem položaju manjšin v Evropi. Sodelovali so član vodstva španske KP Francisco Perez Royo, sardinjski jezikoslovec prof. Mariarosa Cardia, evropska poslanca Anselmo Gouthier in Giorgio Rossetti, poslanec Ferrandi iz Tridenta, ladinski deželni svetovalec Annesi, predstavnik slovenskih komunistov Stojan Spetič, furlanski profesor D'Andrea in nemški član CK KPI Günther Staffler.

Po velikem zanimanju za problematiko priča udeležba publike in v sami razpravi. Med drugimi so se večera v Bocnu udeležili vidni predstavniki vseh struj nemške skupnosti, od poslanca Benedikterja do Eve Klotz, hčere znane ga južnotirolskega atentatorja, ki se v bocenskem pokrajinskem svetu bori za samoodločbo in ocepitev Južne Tirolske od Italije.

Poleg orisa položaja vsake izmed manjšin, so z okroglih miz v Moeni in Bocnu izzvenela skupna spoznanja. Žalostno je na primer spoznanje, da je Španija v borih desetih letih po Francovi smrti odpravila s posledicami fašizma in priznala svojim narodnostim enakopravnost in samoupravo, Italiji pa ni zadostovalo 40 let po pariški mirovni pogodbi in sprejetju ustave. Še vedno se manjšine obravnavajo kot nebodigatreba, kot nevšečnost, ne pa kot naraven pojav evropskih razsežnosti, ki je lahko bogastvo in jamstvo miru ter sodelovanja.

V Evropi je takorekoč ni države, ki bi ne imela narodnih manjšin na svojem ozemlju. Nerešeni problemi manjšin so trajni povod destabilizacije, zato je tudi skrajni čas, da se jih premosti z visoko stopnjo zrelosti in omike. Zato pa je potrebno, da se večinski narodi seznanijo z manjšinami, slednje pa odprejo najnaprednejšim tokovom človeške kulture in znanja, kajti prav solidarnost demokratičnih sil večinskega naroda lahko omogoči kvaliteto odnosov, ki izključuje vsak pojav raznarodovanja ali šovinizma.

(Sts)

Razgovor s prof. Lucianom Monicom

Odprti problemi italijanske šole v Istri in na Reki

V osnovnih in srednjih šolah z italijanskim učnim jezikom, marsikje pa tudi v predšolskem varstvu in vzgoji otrok italijanske narodnosti, se srečujejo z nekaterimi skupnimi težavami. Že nekaj zadnjih let se v te šole vpisujejo učenci, ki jim italijanščina ni materin jezik; še vedno je premalo strokovno usposobljenih učiteljev za nekatera področja; primanjkuje tudi pedagoških svetovalcev. Veliko težav sprožajo različnosti v šolstvu obeh republik, saj bi si želeli enotnosti v programih, učbenikih, šolskem delu, kar je lahko predpogoj za večjo enotnost položaja italijanske narodnostne skupnosti.

Pri Predsedstvu Unije Italijanov Istre in Reke skrbi za področje šolstva ena od desetih stalnih komisij. Ta je, skupaj s konferenco Unije pred kratkim pripravila tudi pogovor o tej tematiki z namenom, da bi pristojni s celotnega prostora, kjer živi narodnost, razčlenili težave in predlagali možnosti za njihovo reševanje.

Komisijo za šolstvo italijanske Unije v novem mandatu znova vodi prof. Luciano Monica, ravnatelj osnovne šole z italijanskim učnim jezikom v Piranu:

Vpraš.: Težave šolstva italijanske narodnostne skupnosti, tako na slovenski Obali kot v sosednji republici, so sodu izbile dno ob vse večjem vpisu učencev večinskega naroda oziroma drugih narodnosti. Kakšne so danes posledice takega vpisa?

Odg.: Pojav je v naših šolah prisoten že nekaj let, sproža pa pozitivne in negativne posledice. Prisotnost učencev, ki italijanskega, to je učnega jezika, ne poznajo dobro, ovira učitelje pri vzgoji in izobraževanju; nasprotno, pa lahko manjše število takih otrok v razredu v nekem smislu pripomore k boljši socializaciji.

Te, zdaj že kritične razmere, podrobneje ocenjujemo in razmišljamo o morebitnih ukrepih. Ob tem pa se dobro zavedamo, da veljavna zakonodaja pri nas dopušča vsakomur svobodno odločitev o vpisu v izbrano šolo.

Vpraš.: To naj bi veljalo enotno za vse šole z italijanskim učnim jezikom na območju Istre in Reke?

Odg.: Tako je, kajti problem je skupen. Pripravili bomo predloge, nekakšen pravilnik o vpisovanju, in jih predstavili pristojnim ustanovam — tudi Socialistični zvezi, tako da bi se lahko skupaj dogovorili za način vpisovanja.

Vpraš.: Še vedno niste povsem poskrbeli za učiteljski kader, zaposleni namreč niso vsi strokovno usposobljeni!

Odg.: Učitelji v šolah z italijanskim učnim jezikom se šolajo v naših izobraževalnih ustanovah ali drugod. Če so predhodno končali srednjo šolo narodnosti, ocenjujejo, da poznajo jezik, pa tudi kulturo v tem prostoru. Zaradi premajhnega števila takih diplomantov pa se dogaja, da morajo v šolah zaposliti tudi učitelje, ki so absolventi ali take, ki jim italijanščina ni materin jezik. Prihaja do težav, zlasti v njihovi pripravi na delo, v komuniciranju z učenci in podobno.

Vpraš.: Zato so toliko bolj pomembni in smiselni različni tečaji usposabljanja in izpopolnjevanja. Nadaljujete z uspešnim tovrstnim sodelovanjem z Ljudsko univerzo v Trstu?

Odg.: Tako je, sodelujemo z njimi, saj smo prav s pomočjo te tržaške univerze pred dvajsetimi leti začeli s permanentnim izobraževanjem pedagoških delavcev. Že drugo leto zapored pa sodelujemo tudi s CONI — italijanskim nacionalnim olimpijskim komitejem pri izpopolnjevanju naših učiteljev telesne vzgoje. Lani smo navezali stike tudi z regionalnim pedagoškim raziskovalnim inštitutom Furlanije-Juljske krajine IRSAE. Vključili smo se v nekatere njihove programe. Naši učitelji vedno sodelujejo v vseh tečajih in seminarjih, ki jih zanje organizirata Zavoda za šolstvo, tako koprski in reška organizacijska enota.

Vpraš.: Medtem, ko imajo pri koprski enoti zavoda za šolstvo pedagoškega svetovalca za šole z italijanskim učnim jezikom v Kopru, Izoli in Piranu in svetovalce za posamezne predmete, tega nimajo, vsaj tako ne, na reškem območju. Kakšne rešitve predlagate?

Odg.: Lahko rečem, da res ne moremo biti zadovoljni s prisotnostjo pedagoških svetovalcev. Bolje je vsekakor v Sloveniji, kjer deluje svetovalec za italijanski jezik kot jezik družbenega okolja in še svetovalec za šole narodnosti. Na Hrvaškem je zaposlen le en delavec za vse šole. Potrebovali bi samostojnega svetovalca za italijanščino kot materinščino v šolah celotne Istre in Reke.

Vpraš.: V pogojih šolskega dela ste, vsaj v obalnem prostoru, opravili več pomembnih korakov na bolje; izolska srednja šola se je preselila v nove prostore in podobno. Težave sicer ostajajo, vendar ob možnostih, za njihovo reševanje. Kako ocenjujete šolstvo v razvoju narodnostne skupnosti?

Odg.: Šola je za nas življenjskega pomena. V njej se začenja socializacija jezika, zato ji morajo pri tej nadvse pomembni vlogi pomagati politični nosilci, pa tudi šole večinskega naroda. Italijanščina ni tuj jezik, temveč jezik družbenega okolja. Le ob učenju obeh jezikov v vseh šolah: slovenskega v italijanskih in obratno, so možnosti za njuno enakovredno prisotnost v vsakdanjem delu in življenju. V tem je velika vrednost šol in zaradi take vrednosti zahtevajo posebno pozornost.

MIRJAM MUŽENIČ

Energetsko vprašanje v naši deželi

VIDEM — Na deželni konferenci o energiji, ki je bila v soboto, je deželni odbornik Carbone nakazal tudi nove pobude za reševanje perečega vprašanja. Omenil je dela, ki so že v teku.

V delu ali v načrtih so: podvojitev plinovoda iz SZ, termoelektrična centrala v Trzihu, nove hidroelektrične centrale, ki jih bo dogradila ENEL v Furlaniji, nove električne centrale v Karniji in seveda nova premogovna centrala, ki jo bodo zgradili na Tržaškem.

Prav premogovna centrala vzbuja največ polemik, čeprav je tudi sam Carbone dejal, da so skrbi ekologistov v bistvu pretirane. Menimo pa, da se bodo polemike še nadaljevale, čeprav deželni načrti odločno zagovarjajo centralo.

Deželna uprava naj bi poskrbela še za vrstvo ukrepov za varčevanje in boljše izkoriščanje energije, ki postaja vedno bolj dragocena. Za vse omenjene ukrepe so predvidena tudi znatna denarna sredstva. Videmsko razpravo je seveda na svoj način »pogojeval«⁹⁵ tudi černobilski oblak, saj se vedno resnejše in prizadeto govori o iskanju alternativnih energij, čeprav tudi tu ne gre vedno brez nevarnosti za osnaževanje okolja. Sama premogovna centrala je jasen dokaz za to.

Ob številni udeležbi šolnikov in gostov

Včeraj v Kopru začetek tradicionalnega seminarja italijanskega jezika in kulture

KOPER — Včeraj se je v Kopru začel Seminar italijanskega jezika in kulture, ki ga prireja koprski enota Zavoda za šolstvo in urad italijanskega ministrstva za zunanje zadeve iz Trsta. Seminar, ki je letos že 26. zapovrstjo, je namenjen predvsem učiteljem in dijakom šol z italijanskim učnim jezikom na Obali in v Bujščini.

Seminar italijanskega jezika in kulture, ki bo tokrat za spremembo potekal do petka v Kopru, je pomembna strokovna in kulturna prireditev, ki nudi pripadnikom italijanske manjšine v Jugoslaviji neposreden vpogled in vez s kulturo in najsodobnejšimi pedagoškimi izsledki v matici. To je včeraj poudaril tudi predsednik Zavoda za šolstvo SR Slovenije Peter Winkler, ki je nadalje še naglasil, da take oblike kulturne izmenjave utrjujejo sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo in vzpostavljajo oziroma potrjujejo mej. Skratka, je poudaril Winkler, gre za to, da italijanska narodnostna skupnost spoznava svoje korenine in se povezuje z matico. Včerajšnji otvoritvi so prisostvovali številni ugledni gostje, med temi tudi prefekt De Felice in italijanski konzul v Kopru Scauso, katerim

je dr. Giuseppe Debernardi podal celoten potek seminarja.

Kot rečeno, včeraj se je začel tudi delovni krog prireditve. Prvi je spregovoril tržaški profesor Stello Spadaro o zgodovini Istre do padca Benetk. Danes pa bo filmski kritik Lorenzo Codelli predstavil problematiko sodobnega italijanskega filma, popoldan pa bo srečanje med učitelji in učenci. Jutri bo Silvano Rotteri, italijanski predstavnik v evropski organizaciji za zaščito okolja in zdravja spregovoril o varovanju okolja in združljivosti tega z vplivi sodobne tehnologije, Giuliano Montenero pa bo govoril o tokovih sodobne italijanske umetnosti. Popoldne bo vse udeležence tega seminarja sprejel italijanski generalni konzul v Kopru Felice Scauso. V četrtek in petek bo Seminar italijanskega jezika in kulture namenjen predvsem učiteljem tujih jezikov, kulturnih in oblikovnih predmetov.

Ob koncu naj omenimo še, da je častni gost letošnjega seminarja pisatelj in profesor filozofske fakultete tržaške univerze Claudio Magris.

Potem so junija 1941 v Gorici aretirali odv. Avgusta Sfiligoja, ki je doživel enako usodo.

Glavni tožilec (procuratore generale) pri Posebnem sodišču Francesco Dessy je prejel dve kazenski prijavi, ena je zajemala 7 obtožencev skupine Viktorja Bobka, druga pa je vsebovala poleg imenovanih 54 še nove aretirance in druge na begu.

»Ne vemo natančno, kdaj so v Rimu sklenili, da bodo združili dva predvidena sodna postopka v enega. Vsebinski razlog za združitve je bila ugotovitev preiskave, da je bilo delovanje nekaterih obdolžencev in obeh skupin tesno povezano. Ko je državni pravnik vložil obtožnico (dr. Čermelj govori o treh obtožnicah), je bilo na njej 71 obdolžencev. Iz prveskupine je izpadel Luciano Santalesa, iz druge pa Verkoslav Starc, Jože Valentič in Stanislav Kavčič. Obtožil je še 11 oseb, ki jih italijanske oblasti niso uspele prijeti.«⁽⁹¹⁾

Po političnih ciljih in ideološki opredelitvi, nameravanih ali izvršenih dejanjih so opredelili obtožence v tri skupine: intelektualce oziroma slovenske narodnjake, komuniste in tako imenovane »teroriste«, to je skupino pripadnikov organizacije TIGR. V teku tako dolge preiskave, kakršne doslej še ni bilo, so verjetno hoteli pripraviti zanje tri ločene sodne obravnave. Naposled je prevladovalo stališče o enotnem procesu. Nanjo v znatni meri vplivali razlogi o notranjem položaju Italije, kakor tudio njenem mednarodnem položaju, nič kaj ugodnem ne v vojaškem ne v političnem pogledu. Glede obremenilnega gradiva proti obtožencem je dr. Milica Kacin-Wohinz med drugim napisala

naslednje: »Preiskave so odkrile številno orožje, strelivo, eksploziv, tiskano gradivo in druga tehnična sredstva, kar je postalo glavni dokaz o protifašistični in nacionalni dejavnosti. V Vremskem Britofu so odkrili skladišča orožja in municije, ki je pripadalo komunistični skupini. Pri Pres-tranku je bil skrit eksplozivni material, z orožjem in strelivom, ki je pripadal Vadalnovi skupini, pri Čezsoči Kavsovi in Ivancičevi, pri Rutu na Gravohem pa skupini Simona Kosa. Eno od Kosovih skladišč ni bilo odkrito. Vsebovalo je precej pištol, ki so jih prevzeli prvi aktivisti Osvobodilne fronte.

V Trstu in na Kontovelu so odkrili oddajno in sprejemno postajo s šifrarjem in raznim tehničnim materialom. Zbirka propagandnega materiala in sredstev za tiskanje je bila tudi obsežna. Komunistična središča za tisk so bila odkrita v Kromberku pri Gorici, kjer so našli ciklostil, pisalni stroj in druge pripomočke. V Goricah pri Divači so (na pisalni stroj) razmoževali Delo. Tretje tiskovno središče, ki je imelo ciklostil in drugi material za razmnoževanje, je bilo odkrito v Trstu pri študentski skupini. Poleg glasil Delo, Iskra in drugih brošur je bila odkrita še ilegalna knjižnica, ki je vsebovala še na stotine slovenskih prepovedanih knjig, te so pripadale že razpuščenim kulturnim organizacijam.«⁽⁹²⁾

(90) Prav tam opomba št. 89

(91) T. Ferenc, Akcije organizacije TIGR v Avstriji in Italiji spomladi 1940, Ljubljana 1977, str. 198-199

(92) N.d., M. Kacin-Wohinz, Appunti sul movimento antifascista sloveno nella Venezia Giulia, str. 403-404

VID VREMEC

Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

37.

Navajamo še povzetek iz dopisa v marcu 1941, v katerem je Francesco Peruzzi seznanil javnega tožilca pri Posebnem sodišču v Rimu o sklepnem policijskem poročilu: »Posredujem vaši ekscelenci, spreminjajoč ga v formalno prijavo, priloženo poročilo, ki sta mi ga poslala glavni komisar cav. uff. Locastro Fortunato in komisar Perla Gennaro, iz pristojnega centra OVRA v Trstu, v breme Josipa Tomažiča in drugih 53 oseb, odgovornih za organizacijo, komunistično in iredentistično propagando v Julijski krajini, kakor tudi za vohunsko in teroristično dejavnost. 54 aretirancev je delno zaprtih v sodnih zaporih v Trstu (Coroneo, Ul. Nizza), delno v kaznilih v Kopru, razen Vida Vremca, ki je zaprt v zaporu v Perugiji.«⁽⁹⁰⁾

Vendar seznam prijavljenih oseb Posebnemu sodišču ni bil še dokončen. Ponapadu Italije na Jugoslavijo 6. aprila 1941 so njeni policijski organi poprihodu v Ljubljano takoj začeli z gonjo zoper že zaznamovane primorske politične emigrante. Med drugimi so že v aprilu aretirali dr. Lava Čermelja in Borisa Židaričana ju prijavili temu sodišču.

Po petih dneh "prisilnih počitnic" šolarji spet na delu

Do konca tedna rok za predvpis otrok v slovenske šole in vrtce

Po petih dneh "prisilnih počitnic" v preteklem tednu (zaradi slabega vremena so bile šole na Tržaškem odprte le v torek, v Miljah pa še v sredo), so se včeraj šolarji in predšolski otroci vrnili v šolske klopi in v igralnice otroških vrtcev. Vzgojitelji, učitelji in profesorji so obnovili šolske dejavnosti, za katere je upati, da se bodo lahko odslej nemoteno nadaljevale.

Predvidevanja za potek pouka v prihodnjih tednih vsekakor niso rožnata. Avtonomni šolski sindikat SNALS je že po novoletnih počitnicah začel z razčlenjeno protestno akcijo (enournimi ali večurnimi stavkami šolnikov), da bi podkrepil zahteve za novo delovno pogodbo šolnikov. Protestna akcija predvideva tudi bojkot redovalnih sej ob izteku prvega štirimesečja, da bi ostali šolarji brez ocen. Po drugi strani so šolski sindikati CGIL, CISL, UIL oklicali za petek, 30. januarja, celodnevno stavko šolnikov, prav tako iz protesta zaradi zavlačevanj z obnovitvijo delovne pogodbe, ki je zapadla že pred dobrima dvema letoma.

V takih vremenskih in sindikalnih "neprilikah" poteka te dni na osnovnih, nižjih in višjih srednjih šolah predpisanje v prve razrede, v državnih otroških vrtcih pa v prve letnike. Januarsko predpisanje se je za-

čelo takoj po božičnih in novoletnih počitnicah, po okrožnici, ki jo je na podlagi ministrskih določil izdal tržaški šolski skrbnik, pa bo trajalo še ta teden, do 25. januarja.

Že desetletja poudarjamo pomen, ki ga za našo skupnost imajo vpisovanja in predpisanje v naše šole in vrtce. Zadnja leta, ob strmem in nezadržnem demografskem padcu, ki je strahovito skrčil število šolarjev in razredov na Tržaškem, so postali predpisanje in vpisi za nas pravcata "preverjanja". Na seminarju o vzgoji v večjezičnem okolju, ki ga je v začetku letošnjega šolskega leta priredil zavod IRRSAE, je eden od sodelujočih izvedencev poudaril, da je prav šola med najpomembnejšimi socializacijskimi dejavniki za boj proti asimilaciji. Vpis v slovenski otroški vrtec in vpis v slovensko osnovno šolo sta torej odločitvi za naš nadaljnji obstoj na tem področju.

Kot rečeno potekajo letos v januarskem roku tudi vpisovanja v nižje in v višje srednje šole. Dijaki zadnjih razredov nižjih srednjih šol imajo zato le še nekaj dni časa, da se vsaj okvirno odločijo o lastni bodočnosti: o nadaljevanju šolanja na višjih srednjih šolah ali o zaposlitvi. Ob že omenjenih imajo še tretjo možnost: vpis na poklicne

tečaje (slovenske poklicne tečaje prireja Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje), ki odpirajo določene možnosti za zaposlitev.

Zaprtje šol je v preteklih dneh marsikaterim staršem, ki so si takrat "odmerili čas" za predvpis svojih otrok v šolo ali v državne vrtce, povzročilo nemalo preglavic. Sedaj imajo le še nekaj dni časa, da opravijo to obveznost. Šolski skrbnik ni izdal doslej nobenega določila o morebitnem podaljšanju roka za predpisanje. Tudi ministrstvo za šolstvo ni odredilo nobenih podaljšanj roka, pa čeprav so tudi v številnih drugih zasneženih italijanskih krajih prejšnji teden za več dni prekinili pouk. Starši bodo morali zato še v tem tednu poskrbeti za vpis otrok v slovenske osnovne šole in v slovenske otroške vrtce.

■ **Tržaška občinska uprava** bo v smislu člena 3 deželnega zakona 6. 11. 1981 opravila vsakoletno štetje združenj prostovoljcev, ki delujejo v tržaški občini in vabi vsa združenja in ustanove, ki se leta 1985 niso prijavili, naj do 31. januarja 1987 pošljejo dvojni ustanovni akti in statuta na sledeči naslov: Tržaška občina, oddelek VII za socialno skrbstvo, pasaža Costanzi 2, Trst.

V petek odločitev Občine o sinhrotronu pri Bazovici?

Vprašanje lokacije sinhrotrona pri Bazovici je prišlo včeraj zopet v razpravo med redno sejo urbanistične svetovalske komisije tržaškega občinskega sveta, ki jo je vodil pristojni odbornik Vattovani in je imela na dnevnem redu vrsto drugih argumentov. Med sejo pa so nekateri svetovalci, predvsem odbornik Slovenske skupnosti Aleš Lokar, zastopnik Tržaškega gibanja Paolo Parovel in predstavnik komunistične svetovalske skupine Giorgio De Rosa, vprašali odbornika za pojasnila glede novih raziskav, ki naj bi jih bila izvedla na predvidenem področju družba Geokarst, zlasti z novimi geoelektričnimi in vibracijskimi izvidi.

Odbornik je sicer zatrdil, da je izsledke novih analiz (ki zadevajo zgolj področje T8 v neposredni bližini Bazovice, ne pa tudi možne alternativne lokacije AR1 v samem Raziskovalnem območju, kot bi bilo primerno) že dobil in da potrjujejo to izbiro, kateri nasprotujejo kot je znano prizadeti prebivalci in njihove organizacije, ni pa seznanil komisije z njihovo vsebino. To bo baje storil, kot se je včeraj obvezal, na jutrišnjem sestanku na Občini z vzhodnokraškimi rajonskim svetom in krajevnimi prizadetimi organizacijami, na katerega je povabil tudi člane svetovalske komisije za urbanistiko.

Sestanek bo kot rečeno jutri ob 16. uri, in naj bi bil po Vattovanijevemu namenu zadnji korak pred dokončno razpravo in glasovanjem o ugovorih, ki so jih bili vložili posamezniki ter številne organizacije, od Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Kmečke zveze ter Slovenskega deželnega gospodarskega združenja do Koordinacijskega odbora vzhodnokraških vasi in nekaterih ambivalentističnih združenj.

Odbornik Vattovani namerava namreč izpeljati to glasovanje že v petek na prihodnji seji občinskega sveta, da bi (po vsem videzu) ugodil pritiskom Rubbiovega strokovnega odbora in družbe Sincrotrone Trieste, ki naj bi se sestala v našem mestu v prihodnjih dneh. Zato je tudi zavrnil predlog občinskega odbornika SSK Lokarja, da bi tako jutrišnje srečanje z rajonskim svetom kot skupščinsko razpravo odložil na prihodnji teden (ker jima Lokar v tem tednu ne bi mogel prisostvovati zaradi službenih obveznosti), kar so predlagali tudi drugi člani urbanistične komisije.

Ni pa gotovo, da se bo niti tokrat Vattovanijeva želja uresničila, saj terja dokončna odločitev tržaškega občinskega sveta o tako pomembnem in spornem vprašanju, kot je lokacija sinhrotrona pri Bazovici, očitno poglobljeno razpravo. Na petkovi občinski seji pa bi morali tudi prav tako poglobljeno razpravljati o vprašanju brezcarinskih kontingentov in izglasovati o tem resolucijo, medtem ko se zdi, da ne bo še prišla na vrsto razprava o programskih izjavah, ki jih je dal župan Staffieri pred novoletnim odmorom.

Tečaj KZE o zasvojenosti z mamili

22. januarja se bo v organizaciji tržaške KZE pričel tečaj za informiranje in usposabljanje osebja, ki se ukvarja s problemom zasvojenosti od mamili. Italijanski in tuji izvedenci bodo predavali o najrazličnejših vidikih tega problema: od preventive do terapevtskih skupnostih, aidsa, zaporov, zakonodaje, javnih storitev, sredstev množičnega obveščanja, zaposlitve, šole in mednarodnega prometa z mamili.

Otvoritevno srečanje bo v četrtek, 22. januarja, v dvorani v Ul. Stuparich 1 v glavni bolnišnici v Trstu in mu bosta predsedovala deželni odbornik za zdravstvo Renzulli in predsednik tržaške KZE Bevilacqua. Otvoritevno predavanje na temo »Drugačnost, emarginiranost in zasvojenost od mamili: problem ali sredstvo« bo imel C. Goos, evropski odgovorni za vprašanja mamil pri Svetovni organizaciji za zdravstvo. Nadaljnja predavanja bodo vsak drugi četrtek ob 16. uri v predavalnici paviljona M, v Ul. S. Cilino 16.

Na zadnjem srečanju, ki bo 28. maja v dvorani v Ul. Stuparich 1, bosta na temo »Mednarodni promet z mamili: politični posegi« predavala odgovorni Sklada organizacije združenih narodov za nadzorstvo nad mamili (UNF-DAC) Vienna in namestnik državnega pravdnika v Trstu Staffa.

Tečaj, ki ga prireja tržaška KZE pod pokroviteljstvom dežele FJK, je namenjen vsem delavcem s socio-zdravstvenega področja iz naše dežele, lahko pa se ga udeležijo vsi prebivalci, zlasti pa so vabljeni šolniki, mladinske organizacije, sodni delavci, verske skupnosti in prizadete družine.

Načrti so že izdelani, njihova realizacija pa še ni stekla

Tudi prebivalci Devina, Štivana in Medje vasi želijo imeti spomenik v spomin na padle vaščane

Ni je skoraj vasi in zaselka v naši pokrajini, da ne bi imela svojega spomenika padlim za svobodo. Vsi ti spomeniki in spominska obeležja so zrasla iz velike želje prebivalstva, da se oddolži spominu padlih in da s spomeniki dokaže, da je ostalo zvesto idealom, za katere so se ti borili in žrtvovali svoje življenje.

Takšen spomin svojim padlim si že dolga leta želijo tudi prebivalci Štivana, Medje vasi in Devina, kjer je padlo osem vaščanov, kjer pa so bili ljudje trdno povezani z osvobodilnim gibanjem ter so mnogi okusili grozote nacifašizma.

Josip Legiša, po rodu iz Medje vasi, sedaj stanujoč v Štivanu, dela pa v štivanski papirnici, je bil med vojno še mlad fant. Ni pa pozabil tega, kar je moralo naše ljudstvo pretrpeti pod fašizmom in potem še v času vojne. Zato je bila in je še danes njegova velika želja, da bi vasi Štivan, Medja vas in Devin v devinsko nabrežinski občini tudi prišle do takšnega spomenika.

Ker sem iz telefonskega razgovora razumela, da ne gre le za željo, temveč tudi za voljo človeka - domačina, da do postavitve tega spomenika pride in to v najkrajšem času, sem se v nedeljo sama zglasila pri Pepiju Legiši.

Čeprav je bilo vreme slabo, mi je Legiša pokazal, kje naj bi bil spominski park, v katerem bi stal spomenik padlim; v svojih, lepo urejenih kletnih prostorih, pa mi je pokazal tudi skice in makete spomenika in spominskega parka, kot si ga je sam zamislil in jih ima razvrščene na steni.

»Pred približno 12 leti je že stekla nabiralna akcija za postavitev tega spomenika. Sam sem hodil od hiše do hiše in zbiral prispevke. Ni ga bilo, ki bi mi zaprl vrata, ali odrekel svojo pomoč. To me je utrdilo v prepričanju, da si naši ljudje želijo takšnega spomenika, da svojih padlih niso pozabili.«

Pred približno desetimi leti je bil, kot nam je povedal, tudi ustanovljen pripravljalni odbor, v katerem je imela vsaka vas pet svojih članov. Delo odbora seveda ni bilo lahko. Nekaj je načrtovati, nekaj pa potem te načrte tudi izpeljati.

Borčevske organizacije, kot tudi domača društva, so pokazala dobro voljo in pripravljenost, da pomagajo pri uresničitvi tega načrta in tudi devinsko-nabrežinska občinska uprava je dala na razpolago zemljišče (trikotnik na križišču ceste, ki pelje proti Gorici in proti Tržiču) ter pokazala pripravljenost, da da svoj delež pri izvedbi načrta.

Zavod za spomeniško varstvo je medtem, kot mi je povedal po telefonu župan Bojan Brezigar, tudi odobrilo načrt, ki ga je za ureditev spominskega parka napravil arhitekt Darij Jagodic. Tudi precej kamenja je že na zemljišču, ki naj bi služilo za gradnjo zidu, ki bi obkroževal spominski park.

»Sam si samo želim, da bi se z delom za postavitev tega spomenika in ureditev spominskega parka čimprej začelo,« je še povedal Legiša. »In trdno sem prepričan, da so takšnega mnenja vsi, kot sem tudi trdno prepričan, da bodo naše tri vasi končno dobile spomenik. Pred časom sem se zgledil pri našem županu in mu izročil kopijo svojega posega, ki sem ga imel na sestanku s člani sekcije VZPI-ANPI in

pripravljalnega odbora. V tem govoru sem tudi poudaril svojo pripravljenost, da po svojih močeh, pomagam pri tem delu. Župan je pokazal zanimanje za moje izvajanje ter je obljubil, da bo dal tudi svoj odgovor.«

Pepi Legiša pa ne čaka križem rok odgovora, temveč bi želel, da bi se z nastopom lepšega vremena začelo tudi z delom.

»Na hribu Škrnjak sem našel kamen, ki ima obliko Triglava. Tudi narisal sem ga, ker si mislim, da bi bil primeren za spomenik. Želel bi samo, da bi stekla čim širša akcija za uresničitev tega načrta, da bi se ji pridružila vsa naša kulturna in športna društva, borčevske organizacije in napredne politične stranke. Predlagal sem celo, da bi dal na razpolago svoje zemljišče v Medji vasi, če bi na primer organizirali kak pomladanski praznik, katerega izkupiček bi šel za postavitev spomenika in za ureditev spominskega parka. Zato sem se tudi obrnil na vaš časopis. Če boste tudi vi kaj napisali o tem, potem sem prepričan, da bo akcija ponovno stekla in da bomo prišli tudi mi do svojega spominskega parka s spomenikom, ki bo govoril vsem, da živimo tu ljudje, ki spoštujemo svojo zgodovino in da si želimo, da bodo nanjo ponosni tudi naši mladi.«

Izvedba takšnega načrta seveda ni stvar enega samega človeka ter zahteva premostitev raznih težav, tudi birokratskega značaja. Vendar bo moral načrt uspeti, če bodo vanj vložili toliko dobre volje vsi - vaščani, člani pripravljalnega odbora, občinska uprava in vsa društva ter napredne stranke in organizacije.

NEVA LUKEŠ

Tiskovno poročilo deželnega tajništva Slovenske skupnosti »Pojasnila« župana Staffierija niso zadovoljila predstavnikov SSK

Deželno tajništvo SSK nam je poslalo v objavo naslednje poročilo:

Prvo letošnje redno sejo je deželno tajništvo Slovenske skupnosti imelo 17. januarja, ravno na 40. obletnico datuma, ki velja za uradni začetek samostojnega političnega nastopanja Slovencev v sedanjih mejah Italije po drugi svetovni vojni. Dne 17. januarja 1947 je bil namreč v Gorici ustanovni občni zbor Slovenske demokratske zveze. Pomembne obletnice se je v uvodnem poročilu spomnil deželni tajnik Ivo Jevnikar, ki se je še poklonil spominu glasbenika in narodnega delavca Lojzeta Bratuža, ki je pred 50 leti v teh dneh prestajal svoje mučeništvo. Deželno tajništvo SSK je sklenilo, da se Lojzeta Bratuža, ki je dočrpel 16. februarja 1937, in pogumnega dejanja svojih predhodnikov v samostojnem manjšinskem političnem nastopanju spomni s posebno manifestacijo na Goriškem.

Seja je bila posvečena pregledu zadnjih dogodkov od konca preverjanja deželne večine sredi decembra do nastopa predstavnikov SSK na novoletnem sprejemu v Ljubljani in od sprotne političnega in organizacijskega dela do zadnjih dogodkov, ki so vzbudili zaskrbljenost na Tržaškem in Goriškem. To je novo netenje narodnostne mržnje z napadi na tržaškega škofa zaradi pravičnega odnosa do Slo-

vencev in z žaljivim izpadom tržaškega župana Staffierija. Njegova razlaga govora na novoletnem koncertu v gledališču Rossetti na zadnji seji tržaškega občinskega sveta ni zadovoljila Slovenske skupnosti, zato je tržaško pokrajinsko vodstvo preko občinskega odbornika prof. Aleša Lokarja zahtevalo preverjanje v upravnih koalicijah, da se ugotovi resničen odnos do naših življenjskih vprašanj pri vseh strankah zavezništva. Na Goriškem pa Slovenska skupnost obsoja odstopanje sovdenske občinske uprave glede ohranjanja našega življenjskega prostora.

Obširna razprava je bila nato posvečena finančnemu, upravnemu in seveda kulturnemu položaju Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, pripravi na obisk deželnega vodstva SSK pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva Slovenije in na obisk, ki ga bo v naših krajih opravilo februarja predstavništvo Narodnega sveta koroških Slovencev.

V razpravo je poseglo okoli 15 prisotnih. Seja je bila v Trstu.

■ **V veliki dvorani Zveze trgovcev** v Ul. S. Nicolò 7 bo jutri baletnogledališka prireditve z naslovom Next, ki jo prireja Skupina 78 v sodelovanju s Krožkom za trgovino in turizem. Začetek ob 20.30.

Trst-Gradec-Trst v Palači Costanzi

»Trst-Gradec-Trst« je naslov razstavi, ki so jo otvorili v nedeljo zjutraj v Palači Costanzi in ki je postala simbol za nedavno pobratenje med mestoma srednjeevropskega kulturnega območja. Po besedah odbornika pri Tržaški občini Arnalda Rossija, bodo bodoče kulturne izmenjave med Trstom in Gradcem simbolično nadomestile nekdanjo Južno železnico, ki je leta 1857 povežala mesti.

Stajersko in primorsko mesto sta se pobratili lani poleti, med kulturnimi prireditvami, ki so zapečatile pobratenje, pa je bila tudi izmenjava umetniških izkušenj. Dva mlada umetnika, Tržačanka Odinea Pamic in Robert Löcker iz Gradca, sta lani poleti obiskala pobrateno mesto in si nabrala novih izkušenj. Dela, ki so nastala med tem obiskom, sta umetnika razstavila v palači Costanzi. Odinea Pamic razstavlja olja velikega formata, Robert Löcker pa skulpture in objekte iz različnih materialov: poliuretana, katran, barve na olje itd. Ni mogoče trditi, da sta se umetnika v teku enomesečnega obiska nazvala primorskega oz. avstrijskega duha. Vendar je pri Pamicijevi navzoč tisti "zli" duh s severa, ki je oživel sodobno, mlado avstrijsko slikarstvo: dualizem med dinamičnim in statičnim izraža avtorica s silovito gestualno umetnostjo, ki pripoveduje o metamorfozah bivanjske situacije. V skulpturah Roberta Löckerja pa sta razvidni dve različni fazi: skulpture kot simboli nasprotnih ideologij, ki se prelevijo v ostudne pošasti; in stenske skulpture, proti-oltarji, ki jih navdihuje nova brezbožnost.

Razstavo sta pripravili tržaška galerija Studio d'Arte Bassanese in galerija Eva Griss iz Gradca.

pismi uredništvu

Trpljenje somišljenika PSI

Cenjeno uredništvo
Sem Slovenec in somišljenik PSI. Trpim, ker me je tržaški župan Staffieri ponovno užalil s svojim obnašanjem. Trpim, ker so me tržaški socialistični izvoljeni svetovalci tudi tokrat razočarali. Trpim tudi za našega arh. Jagodica in za tiste, ki so ga nagovarjali, naj sprejme odborništvu na Tržaški občini.

Mar ni skrajno nelogično, da Slovenci vztrajamo v takih koalicijah in v takih strankah, kjer nas občinski svetovalci tako »ležerno« in improvizirano obravnavajo?

Butkovič dr. Aleš

Pojasnilo ACAT

Spoštovano uredništvo
V zvezi s člankom, objavljenim v vašem dnevniku dne 7. januarja 1987, ki se nanaša na skupino, imenovano ACAT 86, bi radi poudarili, da nima ta skupina nič skupnega z A.C.A.T. (Zveza društev alkoholikov v zdravljenju), ki je nastala v Trstu leta 1979 in ki je bila istega leta uradno registrirana ter priznana v deželnem merilu. Ta zveza zaobjema veliko večino alkoholikov v zdravljenju in sledi metodologiji prof. dr. Vladimira Hudolina z zagrebške univerze. To v pojasnilo, da bi ne bilo nesporazumov v javnem mnenju, ki sledi našemu delovanju in ki odobrava naše več kot sedemletno delo.

Iskrene pozdrave
Predsednik ACAT

G. Giacomelli

Pogovor z odbornikom za javne storitve Orlandom

Nerešena vprašanja pokopališč? Ne prehitevajmo časa, prosim...

SKD Tabor je v imenu vaških organizacij z Opčin, od Banov in Ferlugov poslalo županu Staffieriju pismo, v katerem ugotavlja, da je problem openskega pokopališča še vedno nerešen, čeprav domače prebivalstvo opozarja nanj že od leta 1970 z edinim rezultatom, da je predvolilne retorike in praznih obljub s strani dosedanjih občinskih uprav, več kot sito. 13. oktobra lani so domačini prosili župana za jasen in konkreten odgovor, a ga še vedno čakajo. Občinski odbornik Jagodic je 15. oktobra lani obljubil članom Rajonskega sveta za vzhodni Kras, da se bodo dela za razširitev openskega pokopališča začela v roku treh mesecev. Danes domačini ugotavljajo, da se prav nič ni premaknilo z mrtve točke in sprašujejo župana, kje je vzrok, da tržaška Občina ne zadovolji človeške potrebe, ki zanima vse prebivalstvo Opčin, Banov in Ferlugov.

Včeraj nam žal ni bilo mogoče priti v stik z odbornikom Jagodicem, zato smo se obrnili na odbornika za javne storitve Orlanda, ki ima poleg drugih zadolžitev tudi odgovornost za vprašanje pokopališč. Ker smo v začetku leta že pisali tudi o prostorski stiski na pokopališču pri Sv. Ani, kjer je razpoložljivih v skupnih grobnicah le še 1400 mest, smo se pozanimali tudi o tem. Nadalje smo v pogovoru z odbornikom spomnili tudi na Barkovljane, ki že več let spremljajo svoje drage na zadnji počitek k Sv. Ani, kajti domača pokopališča je prenasočena.

Kljub Orlandovi osebni razpoložljivosti, smo z njegovega odbornišva odšli globoko razočarani. Odbornik se je opravičeval, da mu je problem pokopališč zaenkrat še tuj, češ da je odborništvo prevzel le pred 50 dnevi (po naših računih pa je od konca septembra do danes preteklo 100 dni) in da ga je doslej preganjala predvsem nujnost, da reši težave upepeljevalnika. Sicer pa se je glede prostorske stiske pri Sv. Ani pred dnevi sestal z odgovornim za zdravstvo in higieno pri KZE Bottegghelljem, ki je že opravil nekaj posegov, da bi pripravil ustrezno dokumentacijo, s katero bi tržaška Občina dosegla od ministra za zdravstvo Donat

Cattina dovoljenje, da predčasno (po osmih in ne po desetih letih) odkoplje trupa na 13. polju, kjer bi se tako izpraznilo 4608 grobov. Medtem se nadaljujejo dela za razširitev 3. polja, kjer naj bi bilo proti koncu junija na razpolago okrog 5 tisoč grobov. To so v glavnem edine konkretne informacije, s katerimi nam je postregel pristojni odbornik, ki se sicer mora spopadati (vendar ne po krivdi občanov) tudi z resnimi težavami zaradi pomanjkanja osebja: direktor oddelka je odšel v pokoj, ne da bi ga uprava nadomestila, drugi funkcionarji in uradniki pa so kar množično zboleli. »Računajte, kot da so danes naši uradi zaprti, saj sem praktično sam. Z nekega drugega oddelka so mi dodelili uradnico, da je na razpolago vsaj za nujne primere. Podrobne podatke vam lahko damo le, če imate nekaj dni potrpljenja,« nam je včeraj zatrjeval.

Človeško in razumljivo. Vendar s težavo sprejemamo na znanje, da se odgovorni odbornik v treh mesecih ni seznanil z nekaterimi izmed najbolj občutenih problemov svojega sektorja. Da mu, denimo, ni znano, da je barkovljansko pokopališče zaprto za nove pokope že vrsto let in da je pristojni rajonski svet že velikokrat, a brez uspeha posegel pri upravi. O openskem pokopališču odbornik ve, da sta ustrezni sklep in finančno kritje odobrena ter da zato »ni nobenega problema«. Kaj pa možnost, da bi javna uprava poskrbela za sežig trupel? Ta rešitev bi verjetno bistveno omilila prostorske težave, sploh pa je bilo o njej veliko govora že pred tremi leti, ko se je javnost prek krajevnega časopisa pozitivno izrekla o pobudi. Tudi na to vprašanje smo prejeli zelo splošen odgovor: načrti so, načrti bodo, podrobnosti še niso izdelane. »Sploh pa vi prehitevate čas. Sedaj so aktualne težave v zvezi s slabim vremenom...«

Koliko bodo morali Openci in drugi še čakati, da ne bi prehitevali časa občinskih upraviteljev? Kaj pa, če bi medtem ozvočili zvon, s katerim naznanjata ure Mihec in Jakec?

N. F.

Študija Laboratorija za morsko biologijo

Kakšno je zdravstveno stanje morja v Tržaškem zalivu

V petek, 23. t. m., bo na sedežu Laboratorija za pomorsko biologijo tiskovna konferenca, v teku katere bodo delavci Laboratorija predstavili poročila o zdravstvenem stanju morja v Tržaškem zalivu. Konferenca bi morala biti že pretekli teden, vendar so jo prireditelji odložili zaradi neugodnih vremenskih razmer. Prireditelji so na konferenco povabili raziskovalce iz sosednjih dežel, ki skupaj izvajajo raziskovalno delo, na podlagi deželne zakona o ekologiji. Med drugim bodo znanstveniki v svojih poročilih pojasnili pojav meduz, ki je zadnja leta vse pogostejši, in pojav obarvane morske vode, ki še vedno, neupravičeno, vzbuja preplah med kopalci. Podatke Laboratorija bodo nato primerjali s podatki, s katerimi razpolaga Dežela.

Kar se tiče splošnega upravljanja Laboratorija, bodo njegovi delavci ob priložnosti nakazali probleme, s katerimi se ukvarjajo. Kljub važnosti službe, ki jo opravljajo, je bodočnost Laboratorija še vedno dvomljiva, tudi z ozirom na številne pozive krajevnim upravam za podaljšanje delovnih pogojev nekaterim delavcem. Tržaški Laboratorij za pomorsko biologijo sodeluje namreč z nekaterimi deželami delovne skupnosti Alpe-Jadran. Prav pred kratkim pa ga je obiskala delegacija argentinskih znanstvenikov, ki so pozitivno ocenili sistem raziskovanja in zbiranja podatkov, ki so ga tu uvedli.

Da bi javnost dosledneje ocenjevala delo, ki ga opravlja Laboratorij, so njegovi operaterji prav te dni zaprosili za srečanje z odgovornimi na ministru za okolje. Obenem pa upajo, da bodo uredili tudi pravno plat upravljanja morskoga parka pri Miramaru in da bi v sodelovanju s Tržaško univerzo uvedli stalno informacijsko službo za javnost.

Deželna podpora za zaposlovanje

Deželna agencija za delo sporoča vsem interesentom, da bo 31. januarja zapadel rok za vložitve prošnje v zvezi z deželnim zakonom 32/85, za denarno podporo pri načrtovanju dela. Zakon se nanaša na deželno podporo tistim podjetjem, ki so v drugem semestru 1986 sprejela v službo nove delovne moči, podporo "una tantum" podjetjem, ki so se v istem času vključila v zadrage, in novoustanovljenim zadrugam. Prav tako bo Dežela denarno podprla zadrage, službe in ustanove, ki jih smatra kot potrebne celotni skupnosti. Nadalje bodo deželne prispevke deležne solidarnostne zadrage, ki se nahajajo v težavah.

Prošnje, oziroma izpolnjene obrazce, je treba poslati na Deželno agencijo za delo, Oberdanov trg 4. Obrazci so na razpolago bodisi na sedežu Deželne agencije, kot na sedežih združenj omenjenih kategorij.

Številni posegi gasilcev zaradi izredno močnega vetra

Kljub burji živo srebro nad ničlo

Burja je včeraj in v nedeljo do kosti prepihala tržaško pokrajino. Po dneh snega in ledu je severovzhodni konec preteklega tedna razpihal oblake, da se je nad našimi kraji spet zjasnilo; burja je v svojem razčiščevalnem delu vztrajala s tolikšno vnmemo in predvsem s tolikšno močjo, da je prebivalstvu povzročila velike nevšečnosti.

Posamezni sunki so v noči med nedeljo in ponedeljkom presegli hitrost 130 km na uro, burja pa je pihala s povprečno hitrostjo 60 do 70 km na uro. V včerajšnjih dopoldanskih urah je moč vetra nekoliko upadla, kljub temu pa je še zvečer burja nadležno brila.

Nad burjo so se gotovo najbolj hudovali gasilci. V nedeljo in včeraj so opravili več kot 200 posegov: odstranjevali so nevarno viseče napušče, polomljene antene, omet, ki je grozil, da se bo odkrušil s poslopij. S številnih streh so odstranili ledene skorje, predno bi te lahko same zdrsele s streh na pločnike in ceste. Ponekod so morali odstraniti s cestišč drevesa, ki jih je burja izrula, ali vejevje, ki je popokalo pod sunki vetra. Kljub preventivnim posegom gasilcev, je s streh tresčilo na ulice mnogo strešnikov. Povzročili so precej škode predvsem na parkiranih avtomobilih: marsikateri voznika je ob prihodu k avtomobilu čakalo neprijetno presenečenje (razbiti vetrobrani, poškodovana karoserija).

Samo včeraj do 18. ure so gasilci opravili 125 posegov. Med drugim so na poslopju katinarske bolnišnice pritrdili veliko zunanjo šipo, ki je že nevarno nihala z enajstega nadstropja, potapljači pa so posegli v morju pri pomolu Pescheria, kjer se je potopilo eno od privezanih plovil. Včeraj niso bili pod pritiskom le tržaški gasilci in gasilska četa v tržaškem pristanišču; tudi njihovi openski in miljski kolegi so opravili vrsto posegov v okolici.

Temperatura je tudi včeraj vztrajala nad ničlo. Sneg in led sta lahko tako še naprej kopnela. Avtobusni promet je bil v mestu povsem normalen. V okolici so tehniški ACT vzpostavili nekaj posebnih avtobusnih zvez, da bi omogočili avtobusne povezave z vsemi vasi. Tako je na primer iz Doline vozil poseben z verigami opremljen avtobus v Prebeneg. Po osmih dneh je včeraj na podvečer spet privozil avtobus v Ricmanje. Na progi št. 39 so avtobusi vozili na dveh odsekih: od Trsta do Bazovice in (z verigami) od Bazovice do Opčin. V repentabski občini je poseben avtobus omogočil povezavo s Colom in Repentabrom. Na progi št. 46 je poseben avtobus vozil iz Zgonika v druge vasi.

Kljub temu, da se je vreme že pred nekaj dnevi izboljšalo, je bil promet predvsem na nekaterih okoliških cestah težaven. Nekaj teh cest (na primer pokrajinsko od Bazovice do Opčin, pokrajinsko od Boljunca do Katinare, pokrajinsko od Gabrovca proti prehodu Gorjansko) so zelo pomanjkljivo ali sploh nič čistili. V okoliških vaseh tržaške občine so bile še v nedeljo notranje ulice zasnežene in poledenele. Pokrajinska in tržaška občinska uprava se skratka v tem pogledu nista izkazali.

Na zgornjih posnetkih vidimo, kakšno razdejanje so povzročili siloviti sunki burje v preteklih dneh. Spodnji dve fotografiji pa bi lahko uvrstili v spominski album letošnje zime: na prvi so padriški nađebudneži, ki so si zgradili pravi iglu, na drugi pa izletniki, ki jim burja ni odvzela poguma za sprehod po Glinščici

Bralce obveščamo

■ **Da bo jutri** v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice, na Ul. San Nicolò 5, javna razprava o predlogih za pravičnejšo davčno zakonodajo. Razpravo, ki jo bo vodil pokrajinski tajnik Roberto Treu, prireja sindikalna zveza CGIL, govorila pa bosta Gianni Spanghero in član vsedržavnega vodstva tega sindikata dr. Brutti. Sodelovali bodo tudi predstavniki finančnih in krajevnih ustanov ter političnih sil.

■ **Da bo v četrtek**, 22. t. m., ob 17.30 na sedežu inštituta Gramsci občni zbor Kulturnega krožka Istria. Na dnevnem redu je program njegove dejavnosti v tekočem letu, proračun in obnovev vodstva.

■ **Da bodo prav tako** v četrtek, 22. januarja, ob 11. uri v Ul. Capitolina slovesno odprli nov osrednji sedež Deželnega zavoda za poklicno usposabljanje IRFOP. Dan kasneje pa se bo v njegovih prostorih začel vsedržavni simpozij z naslovom »Informatika in poklicno usposabljanje«.

■ **Da so zaradi** slabega vremena prireditelji (združenja ANPPA, VZPI-ANPI, ANED in krožek Che Guevara) preložili na prihodnji teden javno prireditve ob 60-letnici izrednih fašističnih zakonov, napovedano za petek, 23. januarja, na kateri bi moral sodelovati senator Gianfranco Maris. Prireditvev bo prihodnji teden v Ul. Madonnina 19.

Identificiral ga je njegov delovodja

Hudo ponesrečeni pešec znani tržaški kulturist

Neznanec, ki se od noči s sobote na nedeljo bori za življenje na oddelku za oživljanje v katinarski bolnišnici, je včeraj končno dobil ime: to je 49-letni Tržčan Renato Bastianutto. Nesreča ga je doletela v omenjeni noči ob 2.30 na Ul. Carducci, v neposredni bližini križišča z Ul. Crispi, kjer ga je pri prečkanju cestišča s svojim maserati-jem zbil 28-letni Paolo Stricca z Ul. Pinguente 9. Moški, ki ni imel pri sebi nobenega dokumenta, listnice ali česarkoli, kar bi lahko omogočilo njegovo identifikacijo, je po pričevanju Paola Stricce stopil na cesto nenadoma in povsem nepričakovano.

Njegovo zdravstveno stanje je bilo takoj kritično in reševalci so ga v globoki nezavesti prepeljali na oddelk za oživljanje, kjer so si zdravniki strogo pridržali prognozo. Tudi včeraj se ni spremenilo, moški je še vedno v komi. Pač pa je, kot rečeno, po dnevu in pol prizadevanj, da bi odkrili njegovo identiteto, končno dobil ime. Renato Bastianutto se je rodil 11. novembra 1937 v Trstu in stanuje v Ul. Sara Davis 172. Zaposlen je pri tržaški Avtonomni pristaniški ustanovi, in sicer pri tehtnicah. Prepoznal ga je njegov nadrejeni, vodja oddelka Guido Trevisan. Bastianutto namreč živi sam, ves svoj prosti čas pa posveča telesni kulturi,

saj je eden od najbolj znanih tržaških kulturistov. Verjetno je prav to dejstvo botrovalo prvi oceni reševalcev, po kateri naj bi neznanec imel 40 do največ 45 let, medtem ko jih bo v resnici letos dopolnil že 50.

Dežela odobrila finančne prispevke tržaški industriji

Kot smo že poročali, je deželna uprava odobrila predlog o porazdelitvi finančnih sredstev industrijskim obratom na Tržaškem. Predlog je dal deželni odbornik za industrijo Gioacchino Francescutto. Predsednik pokrajinskega združenja industrijcev - Associazione industriali Federico Pacorini je pozitivno ocenil tako predlog kot njegovo odobritev, rekoč, da so pristojni deželni organi s tem izkazali posluš za probleme, ki tarejo tržaško industrijo. Z odobritvijo predloga so namreč prišle na svoj račun tudi manjše industrijske dejavnosti, ki so bile doslej prikrajšane za deželne prispevke, čeprav so zanje zaprosile že pred tremi leti.

Podeljevanje lovskih in ribiških izkaznic

Pokrajinska uprava podeljuje do 1. januarja letos izkaznice za lov in ribolov v italijanskih vodah, in sicer na osnovi deželnega zakona z dne 27. 12. 1977. Tako je odločil deželni svet z zakonom št. 56, ki ga je odobril decembra lani. Deželno izkaznico lahko dobijo brezplačno vsi tisti, ki so ali bodo vložili prošnjo na pokrajinsko upravo območja, kjer imajo stalno bivališče. Pogoji za pridobitev izkaznice so naslednji: intereseenti morajo imeti veljavno dovoljenje za posed o orožja za lov in dokazati, da so podpisali pogodbo o zavarovanju za civilno odgovornost. Lovci, ki nameravajo loviti v zasebnih ali konzorcijskih rezervatih ali pa v zaščitnih loviščih, ne potrebujejo deželne izkaznice.

Za lovska dovoljenja morajo kandidati opraviti izpit na pokrajinskem odboru za lov. Prošnji je treba priložiti potrdilo o stalnem bivališču in zdravniško spričevalo.

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož, tata in nono

Karlo Ambrosi

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 20. t. m., ob 13.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Tržiču v cerkev v Slivno.

Žalujoci: žena Dora, sin Roberto z ženo Danielo, hčerka Marina, vnuka Aleksander in Ivan ter drugo sorodstvo.

Tržič, Slivno, 20. januarja 1987

† Zapustila nas je naša draga sestra

Danila Grdelič

Pogreb bo jutri, 21. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v ricmanjsko cerkev.

Žalujoci brat Sergio z ženo Lillijano, sestra Nada z družino ter ostalo sorodstvo.

Ricmanje, Boljunec, 20. 1. 1987

Ob prvi obletnici smrti

Brigite Perčič vd. Suban

se je z ljubeznijo spominjajo svojci ter vsi, ki so jo imeli radi.

Sesljan, Kreplje, Tublje, 20. 1. 1987

V Borštu tradicionalno praznovanje sv. Antona

Uspela izvedba veseloigre v borštanskem narečju

Na sliki: prizor iz veseloigre "Življenje, veselje in trpljenje"

Tudi letos je tradicionalno praznovanje sv. Antona privabilo v borštansko Srenjsko hišo izjemno veliko število mladih in starejših poslušalcev. Kulturni večer je pričel predsednik PD Slovenec Boris Žerjal, ki je pozdravil prisotne, še posebno župana občine Dolina in predstavnike KD Ivan Grbec iz Škedenja ter voščil vsem Tončkam in Tončkom. Predsednik društva je poudaril pomen sobotnega večera, ko je PD Slovenec iz Boršta in Zatrečja poleg sv. Antona proslavljalo tudi deseto obletnico prenovljenih prostorov društvenega sedeža, ter publiko obvestil, da je s kulturnega programa žal izpadel nastop noneta Sovodenjska dekleta, ki se niso mogle udeležiti kulturne prireditve zaradi slabega vremena. Boris Žerjal je nato napovedal nastop mešanega pevskega zbora Slovenec, ki je letos ojačen še z nekaterimi mladimi silami in je pod vodstvom Bože Hrvatič nastudiral za praznik sv. Antona in proslavo jubilejnega leta nekaj novih pesmi. Besedo je nato prevzel mladi član pevskega zbora Aleks Mahnič in napovedal pevski spored. Zbor se je domaćinom in gostom predstavil s pesmijo Vasilija Mirka »Dekle to mi povej«. Letos poteka 80-letnica smrti skladatelja Zorka Prelovca in ob tej priložnosti je pevski zbor pripravil eno njegovih najlepših skladb, »Oj, Doberdob«. Naslednji pesmi na pro-

gramu sta bili sklop treh medimurskih Vinka Žganca, ki jo je zbor po želji poslušalcev na koncu sporeda še enkrat zapel, in narodno primorsko pesem »Pa se sliš«, ki jo je priredil Karol Pahor. Nazadnje je publika prisluhnila še pesmi »Nazaj v planinski raj« Simona Gregorčiča.

Po kratkem premoru je bila na vrsti premierska izvedba veseloigre v borštanskem narečju »Življenje, veselje in trpljenje«. Trodejanka je zabavna predvsem zaradi velike mere situacijske komike in izredno živahna predstava, v kateri se dogodki odvijajo z veliko naglico, da poslušalci se niso za trenutek dolgočasili. Dogajanje se giblje okrog gospoda direktorja, vse prej kot poštenega poslovnega moža in nič kaj skrbnega očeta.

Vsebina veseloigre, ki so jo člani dramske skupine sami napisali in zrezirali, je pravo nasprotje lanske pravljice igre z zgodovinskim ozadjem, a nič manj učinkovita in je prav tako doživela izreden uspeh. Mladi igralci so s svojo mladostno radoživostjo in navdušenjem, s katero so igro pripravili in uprizorili, številno publiko kar prevzeli.

Prijeten večer se je zaključil z družabnostjo ob bogati zakuski, ki so jo pripravile pridne vaščanke.

Barbara Boneta

Kulturni dom

BEN MINOLI
VILINČEK Z LUNE

Režija: Sergij Verč

danes, 20. t. m., ob 10. uri
jutri, 21. t. m., ob 10. uri
v četrtek, 22. t. m., ob 10. uri.

Upravni svet Društva Slovensko gledališče sklicuje, po 10. členu društvenih pravil,

REDNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA

jutri, 21. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu v Trstu

Kolikor ob tem prvem sklicu ne bi bilo vsaj polovice članov, se bo občni zbor začel ob kakršnemkoli številu prisotnih istega dne ob 20.30.

Dnevni red:
1. predsednikovo poročilo;
2. sprejem novih članov;
3. volitve upravnega sveta in nadzornega odbora;
4. razno.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
Odsek za slovenski jezik

obvešča, da danes, 20. t. m., redno deluje

JEZIKOVNA POSVETOVALNICA

Urnik: vsak torek popoldne od 15. do 17. ure v prostorih NSK, Trst, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 040/774333.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 20. januarja 1987
BOŠTJAN

Sonce vzide ob 7.39 in zatone ob 16.53
- Dolžina dneva 9.14 - Luna vzide ob 22.34 in zatone ob 10.12.

Jutri, SREDA, 21. januarja
NEŽA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.38 najvišja 40 cm, ob 6.43 najnižja -14 cm, ob 11.53 najvišja 18 cm, ob 18.13 najnižja -40 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,5 stopinje, zračni tlak 1020,1 mb narašča, veter vzhodnik severovzhodnik 16 km na uro, burja s sunki do 50 km na uro, vlaga 47-odstotna, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 7,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Vito Alessandro Passarella, Francesca Bibalo, Antonella Stocca, Valentina Ronconi, Josef Vuch.

UMRLI SO: 90-letni Bruno Petronio, 85-letni Odilio Camus, 43-letni Sergio Formica, 76-letni Ferdinando Potok, 86-letna Paola Cociancich vd. Zaccaria, 54-letna Anna Maria Pagnucco, 83-letni Giovanni Brezigar, 42-letni Fulvio Zugna, 79-letni Guido Bacotta, 76-letna Amalia Glavina vd. Povh, 85-letna Giovanna Rossignoli, 64-letni Vittorio Primosi, 92-letna Maria Stefancic vd. Giacomini, 89-letna Carmela Aruta, 56-letna Daniela Gardelli, 63-letni Nicolò Dessanti, 65-letni Saffaro por. Ruggeri, 87-letni Mario Vignes, 67-letni Ermete Vidimare, 85-letna Angela Kocian vd. Drioli, 82-letni Vincenzo Ulrich, 66-letni Pasquale Marolla, 79-letni Giovanni Mercandell, 89-letna Maria Valle vd. Gerbini, 76-letni Emilio Ferluga, 48-letni Umberto Zorn.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. januarja 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.
PROSEK (tel. 225141/225340), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.
PROSEK (tel. 225141/225340), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

menjalnica

19. 1. 1987

Ameriški dolar	1280.—
Nemška marka	709.—
Francoski frank	210.—
Holandski florint	628.—
Belgijski frank	33.—
Funt šterling	1955.—
Irski šterling	1870.—
Danska krona	184.50
Grška dramma	9.20
Kanadski dolar	940.—

Japonski jen	8.—
Švicarski frank	845.—
Avstrijski šiling	100.20
Norveška krona	181.—
Švedska krona	196.50
Portugalski eskudo	8.70
Španska peseta	9.60
Avstralski dolar	810.—
Debeli dinar	2.—
Drobni dinar	2.—

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881
Agencija Domjo 831-131

GLASBENA
MATICA
TRST

v sodelovanju z Deželnim sedežem RAI v Trstu priredi ciklus koncertov

MLADI MLADIM

Jutri, 21. t. m., ob 20.30 v Gallusovi dvorani, Ul. R. Manna 29, Trst

KLAVIRSKI TRIO iz Celja

Brina Zupančič - Rogelj — klavir

Marko Zupan — violina

Igor Švarc — violončelo

Vabljeni!

mali oglasi

PRODAM zazidljivo zemljišče, 1.500 kv. m v Šempolaju. Tel. 200970.

PRODAM bon Anabella v vrednosti 1.000.000 lir za 500.000 lir. Tel. 232197.

SEMENARNA pri Mili v Doberdolu sprejema naročila za semenski krompir, umetna gnojila in druge kmetijske potrebščine. Tel. 0481/78072.

DELAVEC tvrdke fiat proda fiat uno, star štiri mesece po ugodni ceni. Tel. 229224.

IŠČEM STALNO hišno pomočnico. Nudim bivališče in hrano, maksimalna resnost. Klicati ob uri kosila na tel. št. 411269.

NUJNO IŠČEM mali avto na dizelski pogon. Tel. 814212.

OSMICO je odprl v Mačkoljah Ernest Smotlak.

DOMAČIN nujno išče v okolici majhno stanovanje v najem. Tel. 213553 v večernih urah.

NUDIMO možnost dobrega zaslužka, zahtevamo resnost; dejavnost je možna tudi kot dopolnilno delo. Tel. ob urah obedov na št. 299012.

čestitke

V Borštu praznuje danes **LUDVIK HRVAT 50 let**. Vsega, kar si najbolj želi mu voščita družini Hrvatič in Vouk.

Danes praznuje 50 let

LUDVIK CORBATO

Odborniku iskreno čestita

PD Slovenec

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da bo danes, 20. januarja, menjala telefonsko številko približno 300 naročnikom v tržaški občini (področje Sv. Vida). Interesenti so bili že obveščeni.

Za en mesec je na razpolago nova avtomatska telefonska služba, ki daje uporabnikom ustrezne napotke.

Za nadaljnje informacije se lahko poslužite št. 12 (informacije v zvezi z naročniki — brezplačna služba).

GRUPPO IRI STET

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

LINEA

VABIMO VSE NAŠE PRIJATELJE NA

PROMOCIJSKO PRODAJO

POPUSTI od 20% do 80%

Pričakujemo vas!

LINEA — Ul. Carducci 4 — TRST

gledališča

ROSSETTI

Danes, 20. t. m., ob 20.30 bo skupina Giulia Bosettija predstavila delo Arthurja Millerja SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA. Igrata G. Bosetti in M. Bonfigli. V abonmaju odrezek št. 5. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

V gledališču Verdi so v teku priprave na opero Z. Kodalyja HARY JANOS. Dirigent Tamas Pal, režiser Laszlo Vamos.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 26. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil violinist UTO UGHI.

razstave

Galerija Cartesius je pripravila dvojno grafično razstavo, ki bo trajala do 5. februarja. Gre za dela znanih domačih in tujih mojstrov.

V palači Costanzi je odprta razstava slikarja Roberta LÖERJA in slikarke Odinee PAMICI — TRST-GRADDEC-TRST. Razstavo organizira umetnostna galerija Nadie BASSANESE v sodelovanju FINSEPOL S.p.A. Trst.

razne prireditve

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko priredi v petek, 23. t. m., okroglo mizo na temo: SEDANJE STANJE ŽARČENJA V NAŠIH KRAJIH PO ČERNOBILSKI KATASTROFI. Sodelovali bodo izvedenci: dr. M. Čebulec, dr. F. Gemitti in inž. F. Pisani. Srečanje bo v Gregočičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II. nadst. z začetkom ob 20. uri.

KD F. Venturini priredi celovečerni koncert Godbenega društva Nabrežina — kapelnik Stanko Mislej v nedeljo, 25. t. m., ob 17.30 v centru A. Ukmar-Miro pri Domju. Vabljeni!

KD F. Prešeren iz Boljunca vabi v petek, 23. t. m., ob 20.30 v društvene prostore gledališča F. Prešeren, kjer bo Stanko Flego predaval s prikazom diapozitiv na temo »Arheološka najdišča v Boljuncu in okolici«. Vabljeni!

razna obvestila

Odbor SKD Tabor-Optine sklicuje redni občni zbor članov v torek, 27. t. m., ob 20. uri prvo sklicanje, drugo pol ure kasneje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

slike, ki niso le spomin
filip fischer

Naša dobra teta Lina

Posnetek sodnega izгона v 30. letih v Trstu.

Tudi teto Lino je bil zadel izgon: po osemdesetih letih je morala iz rojstne hiše. Bilo ji je neznansko hudo, saj si v njenih letih človek ne more več pomagati, znova graditi svoj dom. Občina ji je dodelila stanovanjce (soba in stranišče, pa še niša, nekakšna kuhinja). Tja se je teta Lina preselila s svojim pohištvom in spomini. Nekaj pohištva je morala prodati, spomine pa je zaupala še redkim prijateljem in mnogim znancem. Meni je prodala orehovo skrinjo, s katero je bil prišel njen oče, menda iz Ilirske Bistrice v Trst; pa še Wolfov oz. Cigaletov nemško-slovenski slovar iz leta 1860 sem dobil, pipo njenega deda z vrezano letnico 1815 in nekaj razglednic.

Teta Lina ni bila naša sorodnica, le dolgo let smo stanovali pri njej v Ul. del Ronco 7, v podnajemniški sobi. Tako živo se spominjam tistega stanovanja in predmetov v njem, ki so mi pripovedovali čudovite zgodbe iz pozabljenih časov. Pa je morala zapustiti tiste rojstne zidove, kot hlapec Jernej.

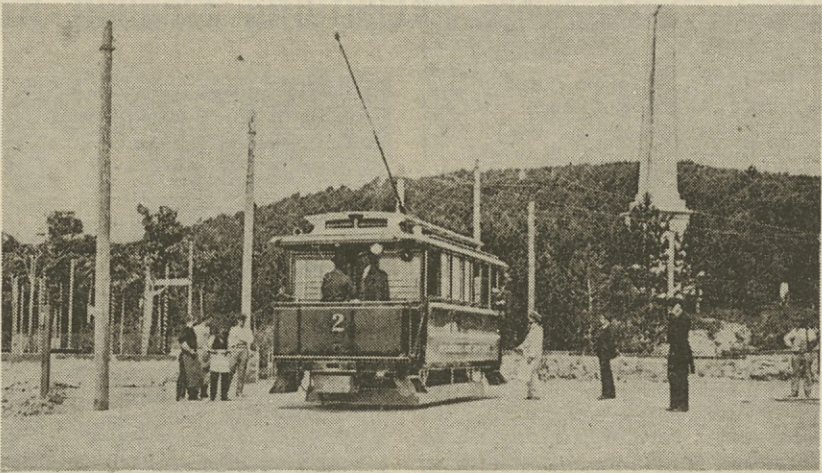
Dolgo sobivanje v istem stanovanju požene posebne korenine, ustvari vezi.

Teta Lina je vedela marsikaj o nas, ki smo se tiščali v eni sobi, mi pa smo izvedeli od nje marsikatero življenjsko štorijo. Danes bi imela ta ženica sto deset let. Na kraju, kjer počiva, je izklesano njeno uradno ime — Carolina Smeraldi. A se ni pisala od vedno tako: njenim — tako nam je pravila —

je bil priimek SMERDEL, ta se je z leti spremenil v SMERDOU, nato v SMERDU, da bi končno, po prihodu italijanskih oblasti, izgubil še tisto malo "smrdljivega" in se prelevil v dragocen smaragd — v SMERALDI. Oče je bil po poklicu mizar. V njegovih mladih letih, za časa italijanskega preporoda, je bil za vojaka v Lombardiji. Svoji najmlajši hčerki Lini je potem vedel povedati marsikatero iz tistih časov, na primer, kako so z milanskimi streljali pet dni streljali nanje.

Teta Lina se ni bila poročila, živela je v družini svoje poročene sestre in šivilje Mimi in menda skrbela za vzgojo dveh nečakov. Tako je bilo takrat v navadi. Takim neporočenim ženskam, ki so opravljale to poslanstvo, so nadedli "čin" tetka; odtod morda razlog, da smo ji pravili tudi mi tako. Pa je bila tudi zanjo priložnost za poroko, a iz tega ni bilo nič. Ker ni imela dovoljšne dote, se ni mogla vzeti z avstrijskim oficirjem, ki ji je dvoril. Biti oficir ni bilo kar tako, saj so si častniki lahko izbirali družico le iz primernege stanu, to pa je dekle moralo dokazati z doto. Brez te oficir ni mogel dobiti "nihil obstat" nadrejenih. In tako je poroka splavala, o tem dvorjenju pa je rahla, skoraj skrita sled na razglednicah, ki mi jih je teta Lina ob izgonu zaupala.

(Nadaljevanje prihodnjici)

Prilpavlja:
Iztok Jelačin

nedelja ob 11. uri

Vročih 10

Lestvica Radia Koper — Capodistria, Primorskega dnevnika in Primorskih novic

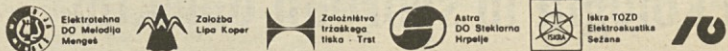
Kot ste lahko opazili, smo že dobro startali v novo sezono, ki naj bi nam prinesla celo kopico dobre glasbe in veliko veselja tistim, ki bodo izžrebani. Sneg, ki ga Primorci sicer nismo vajeni na našem koncu v takšnih količinah, je prinesel mlajšim veliko veselja, še posebej tam, kjer so predčasno zaključili prvo polletje in so že počitniško razpoloženi. Upam, da bomo k dobremu razpoloženju prispevali tudi z desetimi najbolj vročimi motivi tega tedna:

ted. na l.	pr. ted.	
4	1	1. Duran Duran - Notorius
8	2	2. Pretenders - Don't Get Me Wrong
27	3	3. Martin Krpan - Od višine se zvrti
5	8	4. Berlin - Take My Breath Away
2	9	5. Boris - Kuda idu izgubljene djevojke
—	—	6. Alison Moyet - Is It Love
2	10	7. Billy Idol - To Be A Lover
5	6	8. Europe - Final Countdown
2	5	9. Status Quo - You're In The Army Now
9	4	10. Human League - Human

Nič grozno presenetljivega se ni zgodilo v zadnjem tednu. Vrh lestvice ostaja isti, spremembe pa imamo na sredini: Berlin so zdaj četrti, Boris je peti, edini novouvršeni motiv pa ima Alison Moyet na šestem mestu. Napredoval je tudi Billy Idol, sledijo pa tri skupine, ki so svoja visoka mesta iz prejšnjega tedna izgubile...

V nedeljo smo vam predstavili najuspešnejšega kantavtorja naše lestvice v prejšnjem letu, Vlada Kreslina, ki je na Vročih 10 s skupino Martin Krpan že 27 tednov. Intervju z Vladom si boste lahko kmalu prebrali v vašem časniku...

Z nagradami sodelujejo še:

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Glasujem za: _____

Moj predlog: _____

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.20 Inf. odd.: Uno mattina 9.35 Kviz: Econogioco 10.30 Rubrika o gospodarstvu 10.50 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nan.: Il dottor Simon Locke 11.55 Vreme, dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto chi gioca? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik. Tri minute... 14.00 Pronto chi gioca? (2. del) 14.15 Dokum.: Messner - O gorah 15.00 Rubrika: Italijanska kronika 15.30 Inf. odd.: Arheologija 16.00 Kviz: Econogioco (2. del) 17.00 Dnevnik — kratke vesti 17.05 Risanka: Marco 17.55 Inf. oddaja: Slovar 18.10 Evropske pravljice: Undine 18.30 Aktualnosti: Parola mia 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Predstavitve filma La famiglia 20.55 Film: Un anno vissuto pericolosamente (dram., r. P. Weir, i. M. Gibson, S. Weaver) 22.00 Dnevnik 22.10 Aktualna oddaja: Esplorando 0.15 Dnevnik - zadnje vesti	11.45 Variete: Cordialmente 13.00 Dnevnik 13.25 Dnevnik. Tako kot mi 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanka: Braccio di Ferro 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem 16.55 Informativna oddaja: Prazgodovina znanosti 17.25 Aktualna odd.: Iz parlamenta 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Informativna oddaja o sodstvu 18.20 Športne vesti 18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick - Calcutta 19.40 Vremenska napoved in dnevnik 20.20 Športne vesti 20.30 Film: Assassinio sul Nilo (krim., ZDA 1978, i. Peter Ustinov, Bette Davis) 22.45 Dnevnik 22.55 Filmske novosti 22.50 Medicinska rubrika: Trentatré 23.55 Dnevnik 0.05 Film: L'assassinio di Trotzky (dram., ZDA 1972, r. J. Losey, i. R. Burton, A. Delon)	12.35 Kolesarstvo: Pred svetovnim prvenstvom 12.20 Nadaljevanka: Coralba (2. del) 14.00 Tečaj angleščine 14.30 Inf. oddaja: Corso basic 15.00 Glasbena oddaja: Italijansko združenje za komorno glasbo Carme predstavlja skladbe Vivaldija, Scarlattija, Boccherinija 16.00 Informativna oddaja: Zgodovina in bodočnost plastike 16.30 Inf. oddaja: Vertikalna dimenzija 17.00 Glasbena oddaja: Dadaumpa 18.00 Glasbena oddaja: Rockottanta 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 20.05 Informativna oddaja: Italijanske dežele - Piemont in Dolina Aoste 20.30 Aktualnosti: Quaderni in città 21.30 Dokumentarec: Pustolovščine in odkritja 22.20 Dnevnik 22.55 Glasbena oddaja: Special su Clip - graffiti videomusica 23.25 Glasbena oddaja: Speciale Dadaumpa	9.00 Zimski počitniški spored: Periskop - Vojska, 9.40 Risana nanižanka Športnik Billy, 10.00 Kam, kje, kako med počitnicami, 10.10 Ex Libris, 11.10 Risanka 11.20 Film: Grof Montecristo 17.10 Šola smučanja: Smučanje za otroke 17.25 Poročila 17.30 Otroški spored: Miti in legende - Nova zaveza, Sodba in Kristusova smrt 17.45 Narobe svet 18.05 Jelka, portret slikarke J. Reichman 18.15 Kratki film: Avtoštoparka (scenarij T. Tratnik in I. Šmid, r. I. Šmid, i. B. Cavazza, M. Sever, fotografija B. Turković-Stanley) 18.45 Risanka 19.00 Danes. Obzornik 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.00 Drama: Veliki briljantni valček 21.20 Dokumentarec: Človek in glasba - Monteverdi v Mantovi 22.20 Dnevnik	14.00 TV Novice 14.10 Otroški program, vmes risanke (Il mago pancione Ettci, Baldios, L'orsacchiotto Mysha, Hanna e barbera Show, Le nuove avventure di Heckle Jackle e Quacula, Don Chuck il castoro, La banda dei cinque) in dokumentarec I grandi compositori 18.00 Nadaljevanka: I cento giorni di Andrea 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: TRST - Reakcije na županove izjave GORICA - Predkongresna srečanja PSI TRST - Razstava Claudia Guerre 19.30 TVD Stičiče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Victoria Hospital 20.25 TV Novice 20.30 Film: Ferdinando il duro 21.55 TVD Vsedanes 22.10 Film (2. del) 23.00 Šport: košarka - italijansko prvenstvo A-2 lige
CANALE 5	ITALIA 1	TELEPADOVA	LJUBLJANA	RADIO KOPER (italijanski program)
8.40 Nadaljevanka: La grande vallata 9.30 Nadaljevanki: Una vita da vivere, 10.20 General Hospital 11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Film: Due assi nella manica (kom., ZDA 1966, r. Norman Panama, i. Tony Curtis, Virna Lisi) 16.30 Nanizanka: Alice 17.00 Kviz: Doppio Slalom 17.30 Nanizanki: Love Boat, 18.30 Lou Grant 19.30 Variete: Studio 5 20.30 Nanizanka: Dallas 21.30 Nadaljevanka: Il profumo del potere 22.30 Tednik: Nonsolomoda 23.30 Šport: golf 0.30 Nanizanka: Squadra speciale	8.30 Nanizanka: Fantasiandia 9.15 Film: Chi amerà i miei bambini (dram., ZDA 1983, r. J. Erman, i. Ann Margret, Cheryl Anderson) 11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T. J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto 14.00 Glasbena oddaja: Candid camera	11.55 Rubrika: Tuttocinema 13.00 Risanki: Ransie, 13.30 Capitan Futuro 14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita 15.05 Rubrika: D come donna 16.30 Risanke: Nino il mio amico Ninja, Coccinella, Charlotte 18.00 Risanke: Carletto principe dei mostri, Le	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Iz glasbenih šol; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.45 Mehurčki; 14.05 V korak z mladimi; 14.35 Iz mladih grl; 15.10 Mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Sotočja; 18.45 Medigra; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Klavirist Miha Kralj; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Klarinetist Jože Kotar; 21.05 Premiere; 22.30 Glasba; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Iz filmov in glasbenih revij; 0.05 Nočni program.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Šola, otroštvo, vzgoja; 10.35 Vstop prost; 11.00 Filmske in knjižne novosti; 11.15 Perfetta armonia; 11.30 Na prvi strani; 11.35 In tako dalje; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 Šola, otroštvo, vzgoja; 15.45 Sintonizzatissimi; 16.00 Country music; 16.15 Plesna glasba; 17.00 Bubbling; 17.33 Folk glasba; 18.00 Iz arhiva Radia Koper; 18.33 Koncert; 20.00-6.00 Nočni program.
RETEQUATTRO	ITALIA 1	TELEQUATTRO	LJUBLJANA	RADIO OPČINE
8.30 Nanizanke: Vegas, 9.20 I giorni di Bryan, 10.10 Strega per amore, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 La piccola grande Nell	8.30 Nanizanka: Fantasiandia 9.15 Film: Chi amerà i miei bambini (dram., ZDA 1983, r. J. Erman, i. Ann Margret, Cheryl Anderson) 11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T. J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto 14.00 Glasbena oddaja: Candid camera	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 13.30 Nedeljska košarkarska tekma (pon.) 19.30 Fatti e commenti 22.30 Nedeljska nogometna tekma (pon.)	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Iz glasbenih šol; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.45 Mehurčki; 14.05 V korak z mladimi; 14.35 Iz mladih grl; 15.10 Mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Sotočja; 18.45 Medigra; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Klavirist Miha Kralj; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Klarinetist Jože Kotar; 21.05 Premiere; 22.30 Glasba; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Iz filmov in glasbenih revij; 0.05 Nočni program.	10.00 Glasba po željah s slov. glasbo (tel. št. 212658); 18.00 Smeš in glasba; oddaje povezuje glasba.

Nakaznice za gorivo proste cone Precejšnja gneča v uradih ACI

Avtomobilisti na Goriškem si bodo nekoliko oddahnili, na bencinskih črpalkah preko meje pa bodo imeli manjšo gnečo. Od včeraj je namreč v teku razdeljevanje nakaznic za gorivo proste cone, po nižani ceni in sicer za prvo šestmesečno obdobje.

Tako kakor je bilo pričakovati, je bilo že včeraj, to je prvi dan, ko so upravičenci lahko dvignili nakaznice, v uradu Italijanskega avtomobilskega kluba (ACI) v Gorici, kjer delijo nakaznice za upravičence iz goriške in nekaterih sosednjih občin, precej gneče. Precejšen naval je bil tudi v področnih uradih v Trzinu, Ronkah, Gradišču, Krmini in Gradežu. Tako stanje bo predvidoma trajalo vsaj nekaj dni, saj je vseh upravičencev v pokrajini okrog 40 tisoč.

Kontingent za prvo letošnje obdobje je enak lanskemu. Tako prejmejo upravičenci s stalnim bivališčem v goriški in sovedenski občini bon za 275, oziroma 375 litrov goriva po nižani ceni, odvisno pač od vrste vozila, upravičenci iz drugih občin pa po 150, oziroma 200 litrov.

V teku je tudi razdeljevanje nakaznic za dizelsko gorivo. Za avtomobile znaša kontingent 350, (200) oziroma 500 (275) litrov.

Kolikšen bo prihranek? Za liter goriva proste cone je treba na črpalki plačati 497 lir, medtem ko je tržna cena 1280 lir. Prihranek znaša tako 783

lir na vsakem litru. Pri ceni dizelskega goriva je razlika, oziroma prihranek v ceni 290 lir.

Pri sosedih je za liter superbencina treba plačati 694 lir. Cena je enaka, če kupimo poseben turistični bon, ali pa če na črpalkah (samo v obmejnem pasu) plačamo v lihah.

(Na sliki: v uradu ACI, včeraj sredi dopoldneva).

Priveditev bo 1. marca

Priprave na tradicionalni pustni sprevod v Gorici

Tradicionalni pustni sprevod po goriških ulicah bo v nedeljo, 1. marca, v primeru slabega vremena pa naslednjo nedeljo. Tako so sklenili te dni na seji pripravljalnega odbora, kjer so se dogovorili tudi o natančnem poteku celotne prireditve. V sprevodu bodo lahko sodelovale posamezne skupine mask (najmanj osem sodelujočih), kakor tudi skupine z alegoričnimi vozovi na poljubno tematiko. Ocenjevalna komisija bo upoštevala predvsem tri kriterije: ustvarjalnost, gibanje in tehnično-umetniški videz. Tako kakor že lani in prejšnja leta, so za najboljše uvrščene skupine predvidene praktične nagrade (vino in klobase) ter seveda pokali. Pustni sprevod se bo pometal s Trga v Podturnu, po Ulici Vittorio Veneto, preko Trga sv. Frančiška, do Ulice 24. maja, po obeh Korzih, do Oberdanove ulice na Travniki. Tu bo tudi podelitev priznanj in nagrad. Na Travniku bodo posamezne skupine lahko ponujale svoje enogastronomске dobrote.

Letošnja prireditev bo že 9. pr vrsti. Pa še tole: prijaviti se je treba od 16. do 21. februarja v župnijskem uradu v Podturnu, v avtošoli Mian (Ul. Giusti-

niani 101) ter v trgovini Mian na Trgu San Rocco.

Prejšnja leta so v pustnem sprevodu sodelovale tudi skupine iz Gabrij in Števerjana ter tudi dosegle lepo uvrstitev. Bodo prisotne tudi na letošnji prireditvi?

Seja rajonskega sveta v Pevmi

Rajonski svet v Pevmi se bo sestal jutri ob 20. uri. Na dnevnem redu je razprava o sodelovanju pri pobudi "Carnevale giovane", o finančni razpoložljivosti v obdobju 1986/87 ter o uporabi teh sredstev. Rajonski svet bo razpravljati tudi o odstopu svetovalca Srečka Mužiča ter njegovi nadomestitvi.

Prav tako jutri ob 20.30 se bo sestal rajonski svet pri Madonnini.

■ V sejni dvorani goriškega pokrajinskega sveta bo drevo ob 20.30 srečanje, ki ga prireja združenje prostovoljskih društev, ki delujejo na humanitarnem področju. Uvodno poročilo bo imel podpredsednik pokrajine dr. Maurizio Fabbro.

Deželni odbornik Brancati v Sovodnjah

Pogovor o gospodarskih vprašanjih ekologiji in športnih objektih

Deželni odbornik za delo in socialno skrbstvo ter za športno dejavnost, dr. Mario Brancati je v petek zvečer obiskal upravitelje sovedenske občine. V odsotnosti (zaradi bolezni) župana Primožiča, je predstavnik dežele sprejel podžupan Vlado Klemšič s sodelavci. Osrednja tema zelo odprtega pogovora so bila gospodarska vprašanja, zlasti še načrtovana nova pobuda podjetja Manifattura Goriziana, vprašanja s področja varstva okolja, možnosti učinkovitejšega posega dežele za financiranje nekaterih športnih objektov, takih, ki so že v gradnji in takih, ki naj bi se gradili v bodoče.

Naměstnik župana je predstavnik dežele seznanil, da je v zadnjem času prišlo do precejšnjega napredka v prizadevanjih za ugodno razrešitev vprašanja, da pa je še nekaj ovir in nejasnosti, ki jih bo treba čimprej odpraviti. Predstavniki občine so v bistvu potrdili že znano stališče, da je prav tako pomembno, kakor delovna mesta, tudi zdravo in čisto okolje.

Predstavniki občine so posebej naglasili, da sovedenska skupnost že plačuje, zaradi bližine industrijske cone in predvsem zaradi prisotnosti takih objektov, kakor je upepeljevalnik za smeti, visok davek. "Prav zato odločno nasprotujemo, da bi obstoječo napravo povečali in usposobili, da bi služila celi pokrajini. Od goriške občine pa zahtevamo, da naredi na delujočem objektu vse potrebno, da se stopnja onesnaževanja zmanjša na minimum."

Deželni odbornik Brancati je dejal, da sicer razume vzroke za zaskrbljenost, da Dežela glede lokacije novih upepeljevalnikov še ni sprejela dokončne odločitve, ker mora predlog izdelati pokrajina, po posvetovanju z občinami in da bodo vsekakor upoštevali najsodobnejše tehnološke rešitve glede varstva okolja, oziroma preprečevanja onesnaževanja okolja.

Glede tega velja zabeležiti, da bo 23. t. m. na pokrajini sestanek z deželnim odbornikom za javna dela Bomben in da bodo ob tej priložnosti predstavili osnutek deželnega načrta za upepeljevalnike.

V drugem delu pogovora je tekla beseda o športnih objektih v gradnji ter o načrtih, ki jih ima občina na tem področju. Upravitelj so predstavnik dežele zaprosili za možnost izdatnejšega finančnega posega za urejanje okolice telovadnice (dela bodo v zelo kratkem času oddali v zakup) ter za možnost finančnega posega za preureditev (predvsem za pokritje) kotlarske plošče na Peči. Predstavnik dežele vlade je z zadovoljstvom vzel na znanje ugotovitve, da občinska telovadnica odlično služi namenu in da je, spričo zelo razvejane športne in rekre-

acijske dejavnosti, polno zasedena in da občina že razmišlja, da bi v prihodnje športni center še razširili.

Živahna dejavnost krajevnih ustanov

V tem in prihodnjem tednu je pričakovati živahno dejavnost izvoljenih organov krajevnih ustanov. Do konca meseca morajo namreč sprejeti vrsto odločitev v zvezi s finančnim poslovanjem. Tako zapade ob koncu meseca rok za prošnje na Deželo, do 31. januarja pa morajo občine in pokrajine sprejeti tudi prvi ukrep v zvezi s finančnim poslovanjem za leto 1987. Odločiti morajo, če bodo tudi v tekočem letu uvedle dodatni davek na porabo električne energije.

Seja goriškega občinskega sveta je napovedana za petek, 23. t. m., ob 18.30 v prihodnjem tednu pa se bo dvakrat sestal pokrajinski svet, v ponedeljek, 26. januarja, ter v sredo, 28. januarja.

Trubar na 2. Film video monitorju

Na otvoritvi bosta spregovorila Vladimir Kavčič in Silvio Cumpeta

Primož Trubar se bo nocoj vrnil v Gorico. Pred približno dvema mesecema smo ugotavljali, da je bil 400 let po smrti ponovno izgnan, ko so zaradi znanih afer po uboju grškega ribiča pred istrsko obalo preklicali razstavo o njegovem življenju in delu v prireditvi pokrajinske uprave in slovenskih kulturnih institucij.

Nocoj po Trubarju, s filmom Heretik, pripadlo častno mesto v programu 2. Film video monitorja, celoletnem pregledu slovenske filmske in TV video produkcije v letu 1986. Pomen prireditve bosta obeležili dve pomembni prisotnosti. Na slovesni otvoritvi ob 20.30, bosta spregovorila predsednik republiškega komiteja za kulturo SR Slovenije Vladimir Kavčič in predsednik goriške pokrajinske uprave Silvio Cumpeta.

Heretik je koprodukcija med Viba filmom in ljubljansko RTV. Film je, prav tako kot televizijsko nadaljevanje o Trubarju, ki jo bomo lahko gledali v prihodnjih dneh, režiral Andrej Stojan po scenariju Draga Jančarja.

Pri realizaciji filmskega in televizijskega projekta so kot strokovni sodelavci dali svoj doprinos dr. Jože Rajhman, dr. France Martin Dolinar in dr. Primož Simoniti. Montažo filmske verzije, ki ni le skrajšana nadaljevalka, pač pa jo sestavljajo tudi originalne

sekvence, je opravil Andrija Zafranovič. Trubarja pooseblja Polde Bibič, v drugih glavnih vlogah pa nastopajo Bernarda Oman, Stevo Žigon, Boris Cavazza, Boris Juh, Ivo Ban, Dare Ula-ga idr.

Film Heretik je bil predmet laskavih ocen kritike, pa tudi kritičnih opomb. Nekateri so njegovim avtorjem priznali »požrtvovalno studioznost in veliko profesionalnost«, drugi pa so bili mnenja, da gre za spomenik in apologijo Trubarjevemu mitu, ki premalo problematizira veliko osebnost verskega reformatorja in utemeljitelja slovenskega knjižnega jezika.

Katere med temi ocenami so bližje objektivni vrednosti filmske stvaritve o Trubarju bomo lahko sami preverili nocoj. Tudi ta je ena izmed funkcij Film video monitorja, ki želi biti priložnost za trezno oceno in obračun avdivizualnega ustvarjanja na Slovenskem.

kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 »Superfantozi«. Paolo Villaggio.

CORSO 18.00-22.00 »7 chili in 7 giorni«. VITTORIA 17.30-22.00 »I racconti sessuali di Cicciolina«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Femmine seducanti in calore«. Prepovedan mladini pod 18.letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.30 »Zmajavo leto«. DESKLE 19.30 »Silverado«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU San Nicolò, Ul. 1. Maggio '94, tel. 73328.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 8. uri Giuseppe Zotti iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 9.30 Guido Mondolfo iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 10.30 Marcella Gubana vdova Carcangu iz Krmina v kapucinsko cerkev in na glavno pokopališče, ob 11. uri Guerrina Corinni Crismani iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Lojzka Kavčič iz splošne bolnišnice v cerkev v Podgori in na tamkajšnje pokopališče, ob 14. uri, Jožica Batistič vdova Faganel iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev v Štandrežu in na tamkajšnje pokopališče.

V nedeljo ustanovitev Craxijeve struje

Renzulli žanje tudi na Goriškem uspehe v vrstah socialistične stranke

Tudi v socialističnem jezeru na Goriškem so vode precej razburkane. Socialisti se pripravljajo na njihov kongres, od rezultata katerega bo seveda odvisno kdo in kako bo vodil politiko te stranke na Goriškem v prihodnjih letih. Določeno nezadovoljstvo z vodenjem stranke je prišlo že lani do izraza v goriški mestni sekciji, kjer je reformatorjem uspelo prijeti v roke vodenje te sekcije. Odtod se je ta prenovitvena skupina pričela širiti tudi v druge kraje. K temu je odločilno pripomoglo dogajanje v deželnih krogih PSI, kjer je prišlo do precej ostrega spora med poslancem De Carljie in podpredsednikom deželne vlade Renzullijem. Na zadnjem sestanku deželnega odbora PSI je prišlo do odstopa tajnika Trombette, na njegovo mesto sta zasedaj prišla dva pripadnika nove večine Renzulli-Castiglione, med temi je tudi Tržačan Arnaldo Pittoni.

Predstavitve nove struje, ki si je nadela naslov »Area Craxi«, je bila v

nedeljo v Gorici. Polno je bilo članov in somišljenikov PSI na tem sestanku, saj mnogo vidijo v prenovitvi te stranke obnovo delovanja, ki je doslej, po mnenju teh, preveč stagniralo v predlogem pakiranju za oblast v krajevnih upravah. Prišli so tudi Renzulli, Pittoni ter Manzoni iz Pordenona. Iz Goriške pa so bili prisotni številni župani in odborniki ter svetovalci. Precej veliko je bilo tudi zastopstvo slovenskih socialistov ter somišljenikov. Precej je bilo tudi mladih.

Uvodne besede so imeli tajnik goriške mestne sekcije Fontanini, predsednik SDAG Devetaj, zastopnik levičarske struje Medeat, podpredsednik deželne vlade Renzulli. V razpravo pa so segli goriški občinski svetovalec Waltritsch, pokrajinski odbornik Cej, sovedenski podžupan Klemšič, tržaški odbornik Fasola, nekdanji tržaški župan Maiani. Oglasil se je, pa čep rav najbrž ne v popolnem sozvočju z ostalimi, tudi predsednik pokrajine Cumpeta.

Biti konkretni in dosleni v vsakdanjih akcijah z jasno začrtano politično perspektivo. Reformizem naj bo delavni ne pa samo deklarativni. To so v glavnem misli vseh, ki so govorili. V socialistični stranki pa ne sme biti navideznega enotnega gledanja na vse dogajanje, kot je bilo v zadnjem časovnem obdobju. V stranki je potrebno več odkrite razprave, članstvo mora priti do večje besede.

Govorilo se je tudi o slovenski problematiki, o nujnosti sprejetja zakona o zaščiti, o delovanju, točneje nedelovanju manjšinske konzulte na Občini v Gorici. V ospredje so prišla vprašanja zdravstva in zaščite okolja. Še zlasti sta bila v ospredju vprašanje upepeljevalnika pri Sovodnjah ter nami o gradnji nove termocentrale na premost v Trzinu.

Skratka, zdi se, da veje v socialistični stranki nov veter, da bodo pripadniki te stranke pričeli z drugačno politiko od tiste, ki so jo vodila dosedanja vodstva na raznih ravneh.

kulturni dom

2. FILM VIDEO MONITOR. Danes ob 20.30 slavnostna otvoritev. Sledi film HERETIK, rež. Andrej Stojan. Film je koprodukcija Viba filma in RTV Ljubljana ob 400-letnici smrti Primoža Trubarja.

Požar uničil hišo v Ul. Cascino

Kot ne bi bili dovolj številni posegi v zvezi z odpravljanjem posledic slabega vremena, so bili goriški gasilci od sobote na nedeljo vso noč zaposleni z gašenjem silovitega požara, ki je izbruhnil v starem poslopju v samem mestnem središču. Vnelo se je v nizki stavbi v Ul. Cascino 10. Nekoč je bila tam zraven gostilna, stavbo pa so uporabljali kot štalo za konje in "garažo" za kočije. V zadnjem času je stavba, last 76-letne Giuseppine Lessia, bila v spodnjem delu namenjena garaži za avtomobile, v prvem nadstropju pa je v njej občasno živel starejši stanovalec. Prav ta okoliščina — mnogi so se bali, da so zublji vklenili moža — je povzročila nekaj dramatičnih trenutkov ob začetku gašenja, dokler niso odkrili, da v goreči stavbi ni bilo nikogar.

Požar je bil, kot rečeno, zelo silovit. Ogenj se je najverjetneje vnel zaradi pregretosti dimnika in se kmalu razširil na leseno kašo in pode. Gasilci so kljub hitremu posegu imeli težko delo, ki se je zavleklo celih osem ur, niso pa mogli preprečiti, da bi ogenj zadal zadnji udarec že stari stavbi. Zgorelo je namreč približno 250 kv. metrov strehe, 150 kv. metrov podstrešja, hudo je ogenj načel tramovje in oporne zidove. Stavbo bo zaradi tega treba podreti. Po približnih ocenah naj bi škoda znašala od 30 do 40 milijonov lir.

Zaradi snega z avtom v drog

Kljub odtalitvi je na cestah še vedno potrebna največja previdnost zaradi prisotnosti kupov strjenega snega. To dokazuje huda nesreča, najhujša v zadnjih dneh na Goriškem, ki se je pripetila v nedeljo ponoči na Majnici. 24-letni Francesco Cerne iz Gorice, Ul. Monte Grappa 13, zaposlen kot telefonist v bolnišnici Janeza ob Boga, se je okrog ene ure peljal z avtom v smeri proti Gorici. V bližini gostilne Puia je menda zadel ob kup snega sredi cestišča, nato pa ga je zaneslo s ceste, naravnost v betonski drog električne napeljave.

V silovitem trčenju je Cerne dobil zelo hude poškodbe. Ob sprejemu v

bolnišnico so mu zdravniki ugotovili hud pretres možganov, rane po obrazu, zlom stegenice in kolka. Pridržali so si prognozo, že v nedeljo dopoldne so spričo hudih poškodb odredili njegovo premostitev v tržaško bolnišnico na Katinari.

Prva analiza nedavnih dogodkov v Franciji

Študentje so se vrnili v svoje predavalnice, železničarji prevzemajo vsak dan več vlakov, metro kolikor toliko redno vozi, pošta počasi spet prihaja, vse se vrača, skratka, v svoj tir toda... Če sta sneg in mraz nenadoma postavila Francoze v tej zimi pred nove težave čisto drugačne vrste, je prava resnica te zime, da je — prosto po Shakespearu — zima vseh nezadovoljstev. Zime še ni konec — a tudi nejevolja tli naprej, in ne samo na enem koncu. Nekaj se je v Franciji, ne da bi hoteli pretiravati, premaknilo, spremenilo, spreobrnilo. Dva tedna študentovskih nemirov in sedemindvajset dni stavk v javnih službah je pojav, ki ga še nihče ni zares preučil, čeprav bodo o tem novembru, decembru in januarju zagotovo pisali knjige — kje naj bi jih, če ne na Francoskem?

Vsak gleda iz svojega zornega kota, vsak išče dokaze, da je on in ne oni drugi imel prav, vsak išče svojega krivca — in vsako od teh razodetij ima svoje vernike.

Pretres je bil hud, toda družba, kakršna je francoska, je vzdržala že marsikaj in težko bi se pridružili komentarju iz uglednega dnevnika, ki je v četrtek izšel z naslovom o »Bolnem človeku Evrope« — Franciji.

»In zdaj?« se sprašuje pisec. »Zdaj bi bilo treba resno pretipati to francosko družbo, katere, kot kaže, nihče več ne razume. Po desetih letih gospodarske krize, petih letih oblasti leve, devetih mesecih kohabitacije se zdi dežela nedojemljiva in še bolj nepredvidljiva, ker jo na splošno vsak najraje gleda skozi mrežo svoje analize...« Vendar nekaj je jasno: vlada in njena politika, inavgurirana z velikanskim pompom v stilu ameriških konvencij — in tudi močno kopirana po vzorcih z druge strani Rokavskega preliva in Atlantika — sta dobili hud udarec, od katerega si vladna koalicije RPR-UDF ne bo tako lahko opomogla.

Kot ob vsaki priložnosti se tudi zdaj kar vrstijo povpraševanja javnega mnenja in tudi ta so seveda odvisna od načina, kako so zastavljena vprašanja. A vendar malce podrobnejši pogled v rezultate pokaže, da ne drži ugotovitev, na kateri naj bi bil zgrajen množični upor »dobromislečnih Francozov« zoper gibanje, katerega nedolžne žrtve naj bi bili predvsem uporabniki javnih služb. Ne samo, da manifestacije niso uspеле kot bi si želeli organizatorji, niti zdaleč niso bile podobne tistim imponantnim množicam, ki so na primer za časa socialistov manifestirale za »svobodno«, beri zasebno šolo. Tistih 55 odstotkov Francozov, ki naj bi (po anketi »Le Figaro«) sodili, da socialna gibanja v javnih službah pomenijo zlorabo ustavne pravice do stavke, živi na deželi, v »globoki«, tradicionalni, konservativni Franciji, ki je bila od vsega skupaj najmanj prizadeta. Nasprotno pa v Parizu in okolici, ki je najbolj krvavo občutila posledice stavk (kjer je tudi največ študentov, kajti tudi ti spadajo v okvir te presoje) polovica ljudi misli obratno. Petdeset odstotkov ne vidi v stavkah nobene zlorabe državljanskih pravic in osemindvajset odstotkov jih pravi, da je imel Francois Mitterrand prav, ko je sprejel za novo leto delegacijo železničarjev.

Zima vseh nezadovoljstev

Dogajanje v novembru in decembru je spodbudilo spraševanje vesti, tako da nauki zime vseh nezadovoljstev gotovo ne bodo ostali zamrznjeni v ledu

JAKA ŠTULAR

Nekaj prizorov iz časa, ko je bila zima v Franciji še »vroča«

Podatek je upoštevanja vreden — tudi kot posredna ocena vladne politike, ne le v obravnavi sporov od novembra do teh dni, temveč njene politike sploh. S tem seveda ni rečeno, da je bila vlada, čeprav je bilo v določenem trenutku menda tudi to navrženo, kdajkoli v nevarnosti. Današnja ravnotežja v Franciji so takšna, da si tega ta hip pravzaprav nihče ne želi — najmanj opozicija ali celo predsednik republike.

Še posebej pa je ta podatek veljaven, ker ljudski glas ovrha bedaste trditve desnega krila koalicije (in Le Penove skrajne desnice), da za vsem skupaj tičijo elementi skrajne leve, trockisti, anarhisti in podobni in seveda komunistična partija, skrita za »svojo« sindikalno centralo Confederation Generale du Travail (CGT). Resnica je, da so v docela novem pojavu, značilnem tako za študentsko kot za železničarsko in druga delavska gibanja, sodelovali tudi pristaši Lutte Ouvriere, PCI (Parti communiste internationaliste) ali Krivinove LCR. Toda vselej so bili ljudje, kot npr. najbolj znani primer, Daniel Vitry, predvsem »servis« pri organizaciji koordina-

cijskih odborov, posnetih po študentovskih, nikoli pa niso bili gospodarji ne enega ne drugega gibanja. Kvečjemu dobro strašilo za bralce »Figaro magazina« in njegovih strašljivih vizij političnega komplota.

Če bi že kdo lahko videl kakršenkoli »komplot« v teh gibanjih in v novih organizacijskih oblikah, potem so to najprej vse sindikalne centrale po vrsti — od Force ouvriere in CFDT tja do CGT. Vse so zamudile vlak in CGT še posebej, ko je končno res hotela zajeti stavkovno gibanje in ga razširiti.

Novost pojava — tako študentskega kot delavskega — je v tem, da se je začelo in tudi končalo brez sindikatov, ki se niso znali (ali niso hoteli) uveljaviti v zakonito priznani vlogi institucionalnega posrednika med delavci in vlado, v vlogi, katere jim tudi stavkovni odbori, občni zbori in koordinacije niso odrekale. Razprava se je komaj začela in kako se bo končala, ni mogoče reči. Vendar je del tistega procesa, ki kaže na spremembe v francoski družbi in v tem primeru predvsem med delojemalci — ali v delav-

skem razredu. Tega procesa sindikati, vsak po svoje povezan z obstoječim sistemom in tudi del družbenega establishmenta, niso dojeli, komaj razmišljati začenjajo o njem. Drugačnemu delavcu, delovnemu človeku se bo moral prilagoditi sindikat in ne narobe.

Podobno velja za politične stranke, pri čemer je nauk mogoče hujši za stranki na levi kot za one na desnici, čeprav — in tudi to je zanimivo — velja, da ravno člani avtonomnih sindikatov, ki so bili pobudniki gibanja (na železnici in v pariškem mestnem prometu posebej), radi volijo »sredinsko«, torej ne socialistov in ne komunistov.

Partija zagotovo ni našla tistega odziva na svojo ponudbo logistične podpore (»Mi smo na razpolago, ničesar ne vsiljujemo, spoštujemo voljo delavcev, kar bodo ukrenili nam bo prav«), na katero je zagotovo upala, vsaj v toliko, v kolikor bi potrdila njeno doslej neuspešno politiko, sprejeto na 25. kongresu, ki noče priznati resničnih gibanj v francoski družbi.

Študentje so se vrnili v šole, železničarji spet prevzemajo vlake, položaj v Franciji se z mrazom postopno normalizira - Pretres je bil hud, vendar je družba, kot je francoska, prenesla že marsikaj - Vlada in njena politika dobili hud udarec - Tudi levica v zagati

Socialisti so se znašli v primežu med opozicijo »chiracovskemu oportunizmu, plimi reakcionarnega liberalizma, razkroju golizma« (navajamo po prispevku struje A — mitterrandistov — za bližnji kongres stranke) in politiko »odrekanja«, ki so jo uvedli sami leta 1983. Kot stranka, ki hoče biti leva in edina mogoča alternativa tradicionalnim vladavinam desnice, toda oslABLJENA na levi zaradi razhoda s komunisti in tipajoča proti sredini političnega spektra, ni znala oblikovati nedvoumnega stališča do teh gibanj — razen nespodbitne »simpatije«. Vrh tega so socialisti ujeti kot nasprotna stran v igro kohabitacije, v kateri je njihov glavni adut predsednik republike.

Sicer pa — kar je tudi eden od naukov gibanja — politika v strankarskem smislu železničarjev ali študentov sploh ni zanimala. Kjer so prešli v sfero politike kot družbene akcije so predvsem v sporu bodisi z ustrojem visokega šolstva ali z mastodontom organizacije državnih železnic se spopadli z velikimi družbenimi sklopki, ki doslej ne študenta ne »cheminota« niso upoštevali kot sooblikovalca neke izobraževalne ali gospodarske politike. »Vsak manager bo lahko povedal (odgovornim voditeljem državnih železnic) da sodobno podjetje počiva vsaj na minimumu sodelležbe in pristanka delavcev na skupaj izdelani program,« je zapisal te dni nekdo v eni od (delnih) analiz, iz katere bi bilo najbrž pretirano razbrati zametke soupravljanja, kaj šele samoupravljanja. Toda rešitve so najbrž v tej smeri — in tu bo morda nekoč, a ne kmalu, priložnost za levico, da odpre nova pota razvoju, ki se nakazuje.

Kar se pa vlade tiče, je »liberalna« trma dvakrat v dveh mesecih treščila z glavo ob zid — in posledice bodo neizbežne. Najmanj, kar je mogoče reči je to, da prihaja tudi zanjo osveščenje, ki pa seveda seje razdor v koalicijo, med zagovornike »dialoga« in trdovratne nepopustljive pristaše politike »supply-side«. Ali bo ta disput v koaliciji pomagal odpraviti slepe pege njenega pogleda na gospodarske in socialne potrebe francoske družbe, zaradi katerega je zahtevala žrtve in odrekanje predvsem od pretežne večine, saj 80 odstotkov Francozov živi od plače za svoje delo, na račun premožne manjšine, je vprašanje, zagotovo pa je zavrl »liberalno« vnemo.

Železničarji so odnehali — pristisk je bil prehud. Najprej materialni, kajti ostati mesec dni brez dohodka ni malenkost — ne gre samo za kruh in streho, v razviti družbi je še cela kopa drugih obveznosti, avto, odplačila za stanovanje ali hišo itd. Potem moralni — očitki o škodi za gospodarstvo, čeprav pretirani, tudi najstanovitnejšega ne pustijo brez pomislekov.

Vendar seštevek vsega, kar je po teh vročih dneh v ledenem hladu zdaj drugače — v katerem tudi materialne pridobitve, čeprav delne in še zmeraj ne podpisane, niso brez pomena — nikakor ni majhen, ne da bi bili hoteli, so spodbudili spraševanje vesti na toliko zanimivih točkah, v lastni organizaciji, pri vladi, v strankah, pri sindikatih in v družbi sploh, da zasluži knjige, ki sicer še niso napisane, vendar bodo zagotovo. In ne le knjige — vsi nauki te zime vseh nezadovoljstev gotovo ne bodo ostali zamrznjeni v ledu.

Smučanje: na slalomu za SP v Wengnu

Tretje mesto Križaja

WENGEN — Slalom pod Eigerjem se je spet izkazal za »najtežjega na svetu«, kot ga je pred kratkim imenoval Bojan Križaj. Poleg tega, da ima dve taki strmini, ki nimata ničesar za vidati smuku, je bila v nedeljo ta proga še poledenela, kar je dodatno otežilo posel smučarjem. Prva posledica tega je bil izredno visok odstotek odstopov, tako da je bila končna lestvica nekoliko »čudna«.

Svoj prvi slalom v že dolgi karieri je tako osvojil Švicar Joel Gaspoz. Še precej presenetljivo drugo mesto je osvojil avstrijski tekmovalac Koehlbichler, za katerega velja isto kot za zmagovalca.

Na odlično tretje mesto se je prebil Bojan Križaj, ki pa (po svojem slogu in značaju) ni tvegal ničesar ter spet dokazal, da zaslužen premočno vodi na skupni lestvici svetovnega pokala za slalom. V nedeljo so bili poglavje zase Italijani. Presenetljivo je po prvem spustu vodil Roberto Grigis, ki pa v drugem delu drugega spusta ni držal psihološke obremenjenosti in zajahal

vrata na lahkem delu proge, le malo pred ciljem. Treba poudariti, da je bil pri odstopu še vedno v vodstvu. Po prvem spustu so bili na vrhu še Edalini, Erlacher, Gerosa, Tomba in Tetsch, vendar se je na koncu uvrstil le Tomba (na šesto mesto). Kombinacijo je osvojil Pirmin Zurbriggen, ki je zasedel odlično deseto mesto.

Vrstni red: 1. Gaspoz (Švi.) 1'36"86; 2. Koehlbichler (Av.) 1'37"40; 3. Križaj (Jug.) 1'37"44; 4. Bouvet (Fra.) 1'37"46; 5. Stenmark (Šve.) 1'37"72; 6. Tomba (It.) 1'37"93; 7. Nierlich (Av.) 1'38"11; 8. Berthold (Av.) 1'38"14; 9. Wallner (Šve.) 1'38"40; 10. Zurbriggen (Švi.) 1'38"50.

Lestvica za SP: 1. Zurbriggen (Švi.) 203; 2. Wasmeier (ZRN) 157; 3. Gaspoz (Švi.) 125; 4. Pramotton (It.) 118; 5. Stenmark (Šve.) 114; 6. Križaj (Jug.) 72.

Lestvica slaloma za SP: 1. Križaj 84, 2. Stenmark 71, 3. Gaspoz 63, 4. Bittner 44, 5. Koehlbichler.

Danes bo v Adelbodnu moški veleslalom za SP, ki bo nadomestil tistega, ki je odpadel 6. t. m. v Davosu.

Na ženskem veleslalomu za SP

Zmagoslavje Švicark

BISCHOFSWIESEN — Švicarke so na nedeljskem veleslalomu doživele pravi triumf. Osvojile so namreč prva štiri mesta, tako da je bila prav Mateja Svet tista, ki se je edina zoperstavila švicarski premoči.

Tudi zmagovalka Maria Walliser je poglavje zase. Glede na to, da je zmagala s preko dvema sekundama razlike, pomeni, da na tej tekmi res ni imela konkurence. Švicarke so se torej takoj opomogle po sobotnem neuspehu na superveleslalomu v Pfrontnu, le teden pred svetovnim prvenstvom v Cransu in Montani pa so dokazale, da so v izredni formi.

Nedeljska tekma ni bila zanimiva. Walliserjeva je osvojila oba spusta ter tako dosegla svojo četrto zmago v tej sezoni, jugoslovanske barve pa je spet odlično branila Mateja Svet. Kaže, da je ta tekmovalka prišla v formo v pravem trenutku in je torej optimizem v jugoslovanskem taboru pred svetovnim prvenstvom upravičen. Pri Italijankah pa veje povsem drugačen ve-

ter. Spet ni bilo niti ene predstavnice med prvo petnajsterico, kar pomeni, da Italijanke tonijo vse globlje.

Tudi skupna lestvica svetovnega pokala po točkah kaže podobno sliko kot nedeljski veleslalom. Na prvih štirih mestih so švicarske tekmovalke, na petem pa je Mateja Svet. Walliserjeva je s svojo zadnjo zmago še povečala naskok na tej lestvici, saj Schneiderjeva zaostaja že za 28 točk. Lestvica je povsem realna, saj so Švicarke v tej sezoni pokazale daleč največ.

Vrstni red: 1. Walliser (Švi.) 2'19"24; 2. Schneider (Švi.) 2'21"40; 3. Oertli (Švi.) 2'21"44; 4. Haas (Švi.) 2'21"50; 5. Svet (Jug.) 2'21"70; 6. Fernandez Ochoa 2'21"97; 7. Nilsson (Šve.) 2'22"05; 8. Kiehl (ZRN) 2'22"23; 9. Kirchler (Av.) 2'22"23; 10. Eder (Av.) 2'22"48.

Lestvica za SP: 1. Walliser (Švi.) 229; 2. Schneider (Švi.) 201; 3. Oertli (Švi.) 170; 4. Hess (Švi.) 5. Svet (Jug.) 126; 6. McKinney (ZDA) 118; 7. Figini (Švi.) 108; 8. Quittet (Fra.) 106; 9. Gerg (ZRN) 83.

Tenis: na mednarodnem prvenstvu Avstralije

Lendl s težavo

MELBOURNE — V Melbourneu se nadaljuje mednarodno teniško prvenstvo Avstralije. Glavni favorit Lendl je v osmini finala z veliko težavo premagal Američana Goldieja (štev. 117 svetovne lestvice) s 2:6, 6:4, 7:6 (9:7), 6:3, v četrtfinalu pa se bo srečal z močnim Švedom Jarrydom. Ta teniški igralec, ki še ni osvojil važnejšega turnirja na travnati površini, mora torej še ujeti pravo formo, časa pa je vse manj. Tudi Jarryd ima na tej površini mnogo težav, saj je v četrtfinalu premagal štev. 297 na svetu Doohana le po štirih setih, in zadnjega le po tie-breaku.

Izidi prvih štirih tekem osmine finala: Edberg (Šve.) - Seguso (ZDA) 6:1, 6:0, 6:1; Mecir (ČSSR) - Kratzmann (Avs.) 6:4, 6:2, 6:2; Jarryd (Šve.) - Doohan (Avs.) 6:1, 6:7, 6:4, 7:6; Lendl (ČSSR) - Goldie (ZDA) 2:6, 6:4, 7:6, 6:3.

Drugi favorit Becker, ki je premagal Živojinovića, bo v četrtfinalu igral proti domačinu Masurju.

Nogomet: v italijanski A ligi

Niti Liedholm ni več nedotakljiv...

Vse je na tem svetu zelo relativno. Celo v nogometu. Zgodi se namreč, da tudi »nedotakljivi« trenerji doživljajo krize, kar je primer Liedholma. Še nekaj mesecev nazaj bi si nihče ne upal kritizirati njegovih izbir in dela, sedaj pa se je nadenj spril celo njegov predsednik. Po nedeljskem porazu Milana proti Ascoliju je televizijski mogotec Berlusconi vzrožil in poslal svojega trenerja in moštvo tja, kamor bi morali po njegovem mnenju iti, v... Res je aroganten, ta Berlusconi. Misli je, da bo s svojim vplivom in svojimi političnimi zvezami takoj zmagal prvenstvo, a v nogometu ne gre tako lahko!

Sploh so v Italiji za zvezdnike težki časi: Baudo se je zapletel v polemiko s predsednikom RAI, Tortora je v sporu s Pannello, Maradona pa je težje poškodovan in se ne ve, ali bo lahko nadaljeval prvenstvo. Že med tednom je imel težave s peto, nogometaši Brescia pa so ga v nedeljo še dodatno zdelali, tako da so ga morali kar nesti

z igrišča. Kljub temu je Napoli potrdil svoj položaj na lestvici, brez Maradone pa bodo stopničke k naslovu prva čedalje bolj spolzke.

Očitno se težav najboljšega nogometaša na svetu zavedata Inter in Juventus, ki ne popuščata niti za ped. Milančani so ugnali Empoli, Turinčani pa le s težavo Udinese, ki je tudi v piemontski prestolnici zapustil dober vtis. Lepi vtisi ne pomenijo točk, zato je položaj Videmčanov še naprej kritičen in si v nadaljevanju ne smejo več privoščiti spodrsrljavev.

Se naprej preseneča Verona. Stalno se vzpenja na lestvici in celo Rossi je po hudi, skoraj večletni abstinenci, prišel do gola, s katerim so domačini premagali solidni Torino in se s tem povzpeli pod sam vrh lestvice.

Letošnje prvenstvo bo v nadaljevanju najbrž celo bolj napeto kot prvenstva prejšnjih let. Na to opozarja položaj na dnu lestvice, ki se iz kola v kolo spreminja. Sedaj je začela zmago-

vati še Atalanta, vzpenja se Fiorentina, Como igra stalno dobro, nazaduje ta pa Brescia in Avellino, medtem ko Sampdoria išče svojo pravo podobo. Naj bo tako ali drugače, še vedno bomo, kljub napetosti prvenstva, mirno spali, vsaj dotlej, dokler nam nogomet ne navrže kake bajne vsote na športni napovedi.

Izidi: Ascoli - Milan 1:0, Atalanta - Sampdoria 1:0, Como - Roma 0:0, Fiorentina - Avellino 2:0, Inter - Empoli 2:1, Juventus - Udinese 2:1, Napoli - Brescia 2:1, Verona - Torino 2:1.

Lestvica: Napoli 24, Inter 22, Juventus 21, Verona 20, Roma in Milan 19, Como 16, Sampdoria in Torino 15, Avellino in Fiorentina 13, Empoli in Atalanta 12, Brescia 11, Ascoli 10, Udinese 5.

Prihodnje kolo: Avellino - Juventus; Brescia - Inter; Empoli - Ascoli; Milan - Verona; Roma - Atalanta; Sampdoria - Fiorentina; Torino - Como; Udinese - Napoli.

Lestvica italijanske B lige je vse krajša

Najslabša domača tekma Triestine

Triestina - Parma 1:1 (1:0)

STRELCA: v 13. min. Cinello, v 83. min. Bortolazzi (11-metrovka).

TRIESTINA: Gandini, Costantini, Orlando, Biagini, Cerone, Menichini, De Falco, Strappa, Cinello (72' Gamberini), Causio, Iachini.

PARMA: Ferrari, Muzzi, Bianchi, Galassi, Bruno, Signorini, Zamagna (46' Rossi), Fiorin, Fontolan, Bortolazzi, Piovani (86' Corti).

SODNIK: Di Cola iz Avezzana.

Svojim najzvestejšim navijačem, ki so se neugodnemu vremenu navkljub v sicer redkem številu zbrali na štadijonu, je Triestina pripravila bridko razočaranje. Tržačani so namreč zaigrali verjetno najslabšo tekmo v letošnji sezoni. Dodati je treba, da je Triestina igrala brez Dal Prāja, ki so mu včeraj operirali levi gleženj. Nared bo v mesecu dni.

Razlogov za slab nastop Triestine je veliko: v prvi vrsti pa gre omeniti dejstvo, da je Parma ekipa z zelo dobro fizično pripravo, s katero je povsem nadkrilila Tržačane, ki so bili skozi vso tekmo prisiljeni pustiti pobudo gostom, ki so v nekaterih trenutkih dobesedno oblegali tržaška vrata. Edino sreča in nespretnost napadalcev Parme sta rešila Triestino pred prvim domačim porazom.

Nogomet pa je večkrat zelo čuden, in Triestina bi bila lahko tekmo tudi

zmagala, saj je do nekaj minut pred koncem vodila z golom Cinella, ki je izzval proteste gostov zaradi verjetne off-side pozicije De Falca, ki je soigralcu Cinellu podal žogo za lahek zadetek. Parmi pa je le sedem minut pred koncem uspelo izenačiti z upravičeno enajstmetrovko, ki jo je hladnokrvni Bortolazzi uspešno izvedel. Ravno ta igralec je bil s svojimi nevarnimi strelji iz srednje in dolge razdalje prava nadloga za tržaško obrambo.

Triestina je, kot zgleđa, nekoliko v krizi, ne toliko glede rezultatov, kolikor glede na igro. Dolej je Triestini prišla na pomoč sreča, vprašanje pa je kolikokrat ji bo to še uspelo. (Igor Pavletič)

Izidi: Bari - Genoa 0:0, Cagliari - Catania 3:1, Cesena - Bologna 1:0, Cremonese - Vicenza 2:1, Lazio - Pisa 1:0, Messina - Lecce 1:0, Modena - Campobasso 1:0, Pescara - Arezzo 2:1, Taranto - Sambenedettese 0:0, Triestina - Parma 1:1.

Lestvica: Cremonese 24, Messina 22, Genoa 21, Pescara, Lecce in Modena 20, Parma, Pisa in Cesena 18, Arezzo 17, Triestina in Catania 16, Vicenza, Bologna, Bari in Sambenedettese 15, Lazio 14, Campobasso in Taranto 11, Cagliari 10, (Cremonese, Messina, Pescara, Parma, Vicenza in Bologna tekma manj).

Prihodnje kolo: Arezzo - Triestina.

Nogomet: kvalifikacije za EP

Sklicani »azzurri« za tekmo z Malto

RIM — Zvezni trener italijanske državne nogometne reprezentance Azeglio Vicini je objavil seznam nogometašev, ki pridejo v poštev za mednarodno tekmo z Malto, ki bo v Bergamu v soboto, 24. t. m., veljavno za evropski pokal.

Sklicani so: Altobelli (Inter), Bagni (Napoli), Baresi (Milan), Bergomi (Inter), Cabrini (Juventus), De Napoli (Napoli), Donadoni (Milan), Dossena (Torino), Ferri (Inter), Francini (Torino), Giannini (Roma), Mancini (Sampdoria), Matteoli (Inter), Nela (Roma), Serena (Juventus), Tacconi (Juventus), Vialli (Sampdoria), Zenga (Inter).

Meddeželna liga

Contarina - Gorizia 1:1 (0:0)

GORIZIA: Ermacora, Grazzolo, Fierro, Lizzì, Macuglia, De Marco, Lazzaara, Sesso, Voljč, Marchesan, Grop.

STRELEC za Gorizio: Voljč.

Lestvica: Riccione 24, San Marino 22, San Donà, S. Arcangelo in S. Lazzaro 20, Gorizia 19, Miranese 18, Russi, Union in V. Veneto 14.

Prihodnje kolo: Gorizia - Conegliano.

totip		
1. —	1. Claremos	1
2. —	2. Dornia	1
2. —	1. Cafor	X
2. —	2. Dijete	X
3. —	1. Delger	1
3. —	2. Corsaro Rosso	1
4. —	1. Fleur Pan	X
4. —	2. Francis Caf	2
5. —	1. Domingal	1
5. —	2. Etrusca	2
6. —	1. Carstensz	2
6. —	2. Secu	X
KVOTE		
12 (48 dobitnikov)	11.283.000 lir	
11 (1.052 dobitnikov)	500.000 lir	
10 (10.279 dobitnikov)	50.000 lir	

PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA (25. 1.): Arezzo - Triestina; Bologna - Modena; Campobasso - Messina; Catania - Cesena; Genoa - Taranto; Vicenza - Lazio; Lecce - Cagliari; Parma - Pescara; Pisa - Cremonese; Sambenedettese - Bari; Rimini - Padova; Siena - Cosenza; Sorso - Novara.

totocalcio		
Ascoli - Milan	1	
Atalanta - Sampdoria	1	
Como - Roma	X	
Fiorentina - Avellino	1	
Inter - Empoli	1	
Juventus - Udinese	1	
Napoli - Brescia	1	
Verona - Torino	1	
Bari - Genoa	X	
Cesena - Bologna	1	
Messina - Lecce	1	
Reggina - Teramo	1	
Galatina - Giulianova	X	
KVOTE		
13 (12.812 dobitnikov)	739.000 lir	
12 (211.076 dobitnikov)	44.600 lir	

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Nogomet: Argentini Mundialito senior

SAO PAULO — Argentina je osvojila prvo mesto na turnirju Mundialito senior ali Pokal Pele. V finalu so Argentinci premagali Brazilce z 1:0 (0:0). Zmagoviti zadetek je v 47. min. dosegel Felman.

America's Cup: znan prvi finalist

FREMANTLE — S četrtrim uspehom proti New Zealandu si je ameriška jadrnica Stars & Stripes, ki jo upravlja Dennis Conner, zagotovila tudi končno zmago v finalu med izzivalci America's Cup (predvidenih je bilo sedem regat). V finalu med branitelji (predvidenih je devet regat) pa Koo-

kaburra III že vodi s 4:0 proti Australii IV. Finale za America's Cup se bo pričel 31. t. m.

Slavje Lancie se nadaljuje

AUBEMAS — Tudi ob koncu 2. etape avtomobilskega rallyja Montecarlo so tri vozila lancia trdno v vodstvu, medtem ko je zaostanek četrtouvrščenega Rohrla (audi) že presegel tri minute. Cestišče je zasneženo in zelo trdo, kar povzroča precejšnje težave tekmovalcem, ki ne razpolagajo s pogonom na vsa štiri kolesa. Lestvica je naslednja: 1. Saby - Fouchille (Fr.) lancia 2.26'43"; 2. Kankkunen - Piironen (Fin.) lancia po 7"; 3. Biasion - Siviore (It.) 9"; 4. Rohrl - Geistdorfer (ZRN) audi 200 quattro 3'32"; 5. Blomquist -

Berglund (Šve.) ford sierra 5'35"; 6. Carlsson - Carlsson (Šve.) mazda 8'51".

Še vedno Auriol in Vatanen

NOUADHIBOU (Mavretanija) — Na 17. etapi rallyja Pariz - Dakar je med motociklisti zmagal Italijan Picco, med avtomobilisti pa Japonec Shinozuka.

Skupni lestvici: MOTOCIKLISTI: 1. Auriol (Fr.) cagiva 82.32'38"; 2. Neveu (Fr.) honda po 9'32"; 3. Orioli (It.) honda 1.32'57"; 4. Picco (It.) yamaha 3.37'32"; 5. Rahier (Bel.) BMW 3.38'16".

AVTOMOBILISTI: 1. Vatanen (Fin.) peugeot 5.11'45"; 2. Zaniroli (Fr.) range po 1.00'33"; 3. Shinozuka (Jap.) mitsubishi 3.52'27"; 4. Ratet (Fr.) toyota 4.43'08"; 5. Seppi (It.) mercedes 6.08'50".

Košarka: v nedeljo v prvem povratnem kolu drugoligaškega italijanskega prvenstva

V Padovi jadrانovce izdala živčnost

INTERSPAR PADOVA - JADRAN 106:80 (45:45)
INTERSPAR PADOVA: Tosato 2, Salmistraro 11 (3:4), Menin 2 (2:4), San-nevigo 4, Corò 32 (12:15), Rampazzo 15 (7:8), Dalla Costa 18 (12:12), Puntin 7 (0:1), Avigliano 3 (1:3), Cantarello 12 (4:7).
JADRAN: Gulič 25 (9:13), Žerjal 2, Ban 20 (3:3), Daneu 12 (4:6), Čuk 5 (1:2), Rauber 6 (2:3), Lokar 8 (4:4), Štoka 2 (2:2), Sosič, Terčon.
SODNIKA: Tinarelli (Pescara) in Casolino (Termoli). PM: Interspar 41:54; Jadran 25:33. ON: Interspar 26; Jadran 36. PON: Daneu (36), Žerjal (36), Cantarello (37), Rauber (37), Gulič (39). 3 TOČKE: Corò 4, Puntin 1; Gulič 2, Ban 1. GLEDALCEV: 450.

Jadranovi košarkarji so v prvem povratnem kolu drugoligaškega italijanskega prvenstva visoko izgubili v Padovi proti solidnemu moštvu Intersparja. Takoj pa naj povemo, da še zdaleč kakovostna razlika med ekipama ni taka, kot bi kazalo po končnem izidu. Nasprotno! Mislimo celo, da bi ob strumnejši in predvsem mirnejši igri naši fantje celo zmagali. Kako torej tako visok poraz?

Srečanje je bilo povsem izenačeno vse do 33. minute: naši so zaostajali le za tri točke (66:69). Le tri minute prej pa so jadrانovci celo vodili s točko razlike (62:61). V tej nesrečni 33. minuti pa preobrat: naši so imeli žogo, ko je eden izmed gledalcev zapiskal. Robert Daneu se je iz žoge ustavil, mislil

je namreč, da je bil to sodnikov žvižg. Tudi sodnika sta obstala, nato pa dosodila jadrانovcu »korake«. Pri tem pa sta seveda storila grobo napako: nista prekinila igre in zahtevala, naj gledalec s piščalko zapusti dvorano. Naši so protestirali. Zaman. Prisluzili so si tehnično napako. Odtlej so jadrانovci povsem popustili, v glavnem so ugovarjali sodnikoma, le-ta pa sta jim vračala milo za drago. V naslednjih minutah so morali kar štirje jadrانovci zapustiti igrišče zaradi petih oseb-

nih napak (Daneu, Žerjal, Rauber in Gulič), domačini so v glavnem izvajali proste mete (ob koncu so jih imeli kar 54 — pravi rekord) in visok poraz je bil tu.

Če takega sodniškega para smo redkokdaj videli na košarkarskih terenih, pa ne moremo vseeno opravičiti ravnanja Jadranove ekipe. Vsi naši fantje so nepričakovano povsem popustili, igrali so živčno in stalno ugovarjali sodnikoma. Res je, težko je igrati proti nasprotnikom in obenem tudi proti sodnikoma, vseeno pa nismo pričakovali, da bo vsa ekipa tako reagirala. Že večkrat v zadnjih letih so jadrانovci naleteli na slabo sojenje, vedno pa so značajno reagirali in večkrat celo nadoknadili zaostanek. Zmaga je bila tako še slajša. V nedeljo v Padovi pa skoraj nismo prepoznali naših fantov. Živčnost jih je povsem izdala.

Škoda, kajti do tiste »nesrečne 33. minute« so jadrانovci solidno igrali. Po slabem začetku, ko so domačini v

4. min. vodili že z 9:2, so si kaj kmalu opomogli in zmanjšali zaostanek. Domačini so v 9. min. spet povedli za sedem točk (21:14), v 11. min. pa so naši zaostajali le za točko (39:40). V tem delu je od jadrانovcev zlasti dobro igral Stefan Gulič (17 točk in dve »trojki«). Pri Intersparju, ki je za nameček igral brez dveh standardnih košarkarjev, kot sta Negri in Morellato, pa se je odlikoval Corò (ob koncu kar 32 točk).

Začetek drugega polčasa je dokaj dobro obetel za naše, saj so v 24. min. povedli s 55:52, v 30. min. so imeli še točko prednosti. Nato pa polom.

V soboto bo v Trstu gostovala Vicenza, ki je v tem kolu doma le s točko izgubila proti Spinei. Lestvica v tem prvenstvu je vse bolj tesna. Nobe-nega nasprotnika ne gre podcenjevati. Tudi Vicenze ne. Po dveh zaporednih porazih postaja zmaga že nujna.

(B. Lakovič)

IZIDI 16. KOLA			
Virtus PD - JADRAN	106:80		
Virtus Murano - Icot Forli	102:84		
Vicenza - Spinea	74:75		
Costa Imola - Ferrara	88:79		
Caveja - Montebelluna	82:90		
Stefanel TV - Petrarca PD	81:74		
Oderzo - San Donà	96:92		
Castelfranco - Malaguti	77:70		

LESTVICA			
Costa Imola	16	13	3 1386:1239 26
Ferrara	16	12	4 1348:1273 24
Spinea	16	12	4 1285:1176 24
Montebelluna	16	10	6 1383:1345 20
Virtus Murano	16	9	7 1362:1300 18
Virtus PD	16	9	7 1428:1377 18
Stefanel TV	16	8	8 1261:1260 16
Oderzo	16	8	8 1218:1231 16
JADRAN	16	8	8 1361:1390 16
Malaguti	16	7	9 1340:1338 14
Petrarca PD	16	7	9 1291:1302 14
Castelfranco	16	7	9 1143:1157 14
San Donà	16	6	10 1441:1461 12
Icot Forli	16	6	10 1403:1538 12
Vicenza	16	5	11 1242:1348 10
Caveja	16	1	15 1272:1405 2

Carnaccini: »Nisem pričakoval tako lahke zmage«

Trener Intersparja Ivreo Carnaccini si je po tekmi kar od-dahnil. Gotovo ni pričakoval, da bo tako na lahko osvojil novi točki, predvsem ker je njegova ekipa igrala brez Negrija in Morellata.

»In ne samo to: skozi ves teden sem imel velike težave na treningu. Dalla Costa, Menin in Salmistraro zaradi gripe sploh niso trenirali. Zares sem se bal tega srečanja. Na srečo pa se je nato vse dobro končalo za nas. Zares nisem mogel razumeti ravnanja Jadranovih igralcev. S tem da so stalno ugovarjali sodnikoma, so povsem pozabili na igro in le tako si lahko razlagam našo visoko zmago,« je dejal Carnaccini.

Kaj pa glede igre?

»Mislim, da sta ekipi v napadu še kar dobro igrali. Moja ocena velja seveda do sredine drugega polčasa, saj so nato jadrانovci povsem popustili. Slabše pa sta obe ekipi igrali v

obrambi. Prepričan sem, da lahko obe moštvi bolje branita. Dodal pa bi to: zmagali smo, ker je vse moštvo zagrizeno igralo. Odlična sta bila sicer Corò in Dalla Costa, toda tudi vsi ostali so dali svoj doprinos.«

V lokalnem časopisu smo brali, da imate v tem prvenstvu velike ambicije?

»Naša ambicija je le ta, da ostanemo v tej ligi in da osvojimo čim višje mesto na lestvici. Da bi lahko merili na napredovanje v višjo ligo, bi morali v moštvu imeti vsaj še enega visokega igralca. V tako izenačenem prvenstvu, kot je to, je skok izredno pomemben.«

Kateri pa so vaši favoriti za napredovanje?

»Ferrara in Spinea. Costa Imola ima le enega centra, zato, po mojem, nima možnosti za napredovanje.« (bl)

Meblova zmaga proti Torriani brez učinkov

Uspešni tudi ostali tekmeči za vrh

Vodilna peterica je tudi v prvem povratnem kolu ženske odbojbarske B lige brez večjih težav odpravila svoje nasprotnike in še povečala prednost na prvenstvenem vrstnem redu. Zdaj

dejansko obstajata dve skupini, prva se bori za napredovanje, druga pa proti izpadu. Edino srečanje med izenačenima tekmečema v Trentu se je končalo z zmago gostiteljic po petem setu,

potem ko je Albatros že vodil 2:0.

Upanje, da bi kakemu od neposrednih tekmecev Mebla za vrh vendarle spodletelo, se tako, žal, ni uresničilo.

Največ sta tvegala prav vodilna Tregarofani in Mogliano, a sta zelo uspešno prestala nevarni gostovanji. Padovčanke so sicer zgubile drugi niz, a nato so se dobesedno razigrale in v zadnjem nizu pustile Fiesso na ničli.

Še bolj suvereno zmago pa je v Veroni proti Viadani dosegel Mogliano, ki si je po porazu z Nerveso zdaj očitno spet opomogel.

Nervesa je Ferrari prepustila niz, sicer pa je bila precej boljša, Conegliano pa se je moral kar precej namučiti, da je strl odpor Cervignana, vendar Furlankam, ki kažejo znake prebujanja, ni uspelo iztržiti niti niza.

Skratka, kolo je bilo za Meblo kljub zmagi precej neugodno. Naša šesterka še naprej plačuje posledice pekočega poraza v Fiessu Umbertianu in čedalje bolj očitno je, da na spodrsiljaje drugih tekmecev ne gre dosti računati. Odločilni bodo torej slej ko prej medsebojni spopadi.

Prvi bo za Meblo že v soboto, ko bodo naše odbojkarice gostovale v Padovi pri Tregarofaniju. Seveda pa si Meblo ne sme več privoščiti porazov proti ekipam s spodnjega dela lestvice.

Poraz s SPEM alarm za Val Kmečka banka

Zamujena priložnost

IZIDI 12. KOLA			
VAL KM. BANKA - Spem Faenza (15:1, 15:12, 13:15, 8:15, 8:15)	2:3		
ASFJR Čedad - Rangers (6:15, 13, 15, 3:15)	0:3		
Natisone - Bassano (15:10, 15:12, 13:15, 15:7)	3:1		
Ferroall. Trst - Belluno (11:15, 15:12, 11:15, 15:12, 15:12)	3:2		
Motta di Livenza - Povoletto (15:3, 6:15, 15:7, 15:11)	3:1		
(CUS iz Trsta ni igral)			

LESTVICA			
Motta di Liv.	11	9	2 30:18 18
Gioc Belluno	11	8	3 30:13 16
Rangers Videm	11	7	4 25:15 14
Ferroall. Trst	11	7	4 27:22 14
Fr. Povoletto	11	6	5 25:19 12
ASFJR Čedad	11	6	5 22:20 12
VAL KM. BANKA	11	5	6 23:22 10
CUS Trst	10	4	6 17:22 8
Natisone	11	3	8 13:28 6
Bassano	11	3	8 12:27 6
Spem Faenza	11	2	9 12:30 4

IZIDI 12. KOLA			
Meblo - Soteco Gradišče (15:0, 15:13, 15:6)	3:0		
Volpe Fiesso - Tregarofani (15:9, 6:15, 9:15, 0:15)	1:3		
Viadana VE - Mogliano (3:15, 8:15, 10:15)	0:3		
Torrefranca - Albatros (12:15, 13:15, 15:6, 15:13, 15:13)	3:2		
Nervesa - Ferrara (15:4, 14:16, 15:11, 15:8)	3:1		
Conegliano - Cervignano (15:13, 15:5, 15:12)	3:0		

LESTVICA			
Tregarofani PD	12	10	2 31: 9 20
Mogliano	12	10	2 34:10 20
Nervesa	12	9	3 31:14 18
Conegliano	12	9	3 32:17 18
MEBLO	12	8	4 28:19 16
Viadana MT	12	6	6 23:22 12
Ferrara	12	5	7 21:24 10
Torrefranca	12	5	7 17:25 10
Volpe Fiesso	12	4	8 15:30 8
Albatros	12	3	9 14:29 6
Cervignano	12	2	10 11:31 4
Soteco	12	1	11 6:33 2

PRIHODNJE KOLO (24. 1.)

Tregarofani Padova - MEBLO, Soteco Torriana Gradišče - Volpe Fiesso, Albatros Treviso - Pallavolo Nervesa, Volley Ferrara - Pro Loco Viadana, Mogliano Veneto - Collabrigo Volley Conegliano, Eurometano Cervignano - Torrefranca Trento.

LESTVICA UČINKOVITOSTI: Maver 91, Žerjal 70, Kralj in Nacinovi 63, Klemše 59, Mira Grgič 15, Garbini 10, Neva Grgič 9, Pertot in Vidali 2 Malalan 1.

Namizni tenis: po nedeljskem zaostalem kolu ženske A lige

Kras Globtrade zmanjšal zaostanek za vodilnim

V nedeljskem zadnjem srečanju zaostalega drugega kola prvega dela ženske namiznoteniške A lige je Kras Globtrade zopet premagal vodilni Coccaglio in se mu je tudi znatno približal na lestvici.

Zdaj manjka do konca regularnega dela le še en zavrtljaj, ki bo v Milanu, vendar še v začetku marca, saj se bo med tem časom državna reprezentanca v New Delhiju udeležila svetovnega prvenstva.

Položaj je prav pred kongcem izločilnega dela, vsaj kar zadeva prvi dve mesti, ki vodita v polfinale, vse bolj zapleten in to predvsem zaradi nekaterih spornih odločkov. Kdo bi še pred desetimi dnevi, ko je Coccaglio imel na lestvici kar 8 točk prednosti pred krasovkami, pričakoval, da bo vprašanje o prvem mestu odprto prav do poslednjih udarcev? Naj znova opozorimo na to, da se bo namreč prvouvrščena ekipa po vsej verjetnosti izognila skoraj nepremagljivemu državnemu prvaku Surgelati Arena iz Verone, ki premočno vodi v drugi skupini.

O kolu, ki je bilo na sporedu v Bocnu, se še zdaj veliko govori. Kot je znano, se Coccaglio v prvem srečanju s Krasom Globtrade ob žrebu ni postavil s popolno ekipo. Ekipi iz Lombardije so zaradi nepravilnosti odvzeli točko na lestvici, a zadeva se s

tem še ni končala. Predstavniki nekaterih ekip so namreč v zvezi s tem vprašanjem vložili priziv. Trdijo, da bi bili morali odvzeti Coccagliu tudi vse točke, ki jih je nato osvojil (štiri). Kaže namreč, da igralke in trener Coccaglia niso znali utemeljiti svoje odsotnosti pri žrebu.

Kakorkoli že bo končno besedo izrekla FITET in to pred zadnjim kolom. Če bo pred zaključnimi nastopi v Milanu ostalo vse po starem, kot je tudi najbolj verjetno, delijo Kras Globtrade od Coccaglia 3 točke, kar je za Krasova dekleta le nekoliko prevelik zaostanek. Bernardičeva in tovaršice lahko sicer tudi v Milanu dosežejo celoten izkupiček, kar sta zadnja nastopa zgovorno dokazala, a Coccaglio bi moral izgubiti proti bocenskemu

Recoaru ali proti milanskemu Royu, kar je vendarle težje pričakovati. Treba je sicer poudariti, da Recoaro, kot seveda tudi Kras Globtrade, igra iz kola v kolo boljše, kar je dokazal tudi ta teden, saj je kljub nepopolni postavi (bolno Fassoltovo je nadomestila mladinka Michiellijeva) le s 3:4 klonil pred neokrnjenim Coccagliom.

KRAS GLOBTRADE - COCCAGLIO BRESCIA 4:1
Bernardič - Arisi 2:1, Milič - Andreone 2:0, Doljak - Corbetta 0:2, Sedmak in Doljak - Arisi in Corbetta 2:1, Bernardič - Andreone 2:0.
Recoaro Bocen - Roy Milan 4:0.
Tokrat je krasovkam vendarle uspelo - za zeleno mizo - premagati vodeče igralke iz Lombardije. Poleg tega, da jim je bil žreb naklonjen, so zaigrale v

velikem slogu, predvsem to velja za dvojico Sedmak - Doljak, ki je v odločilnem srečanju premagala Arisijevo in Corbetto, ki proti razigranim krasovkam tokrat nista našli pravega orožja.

Krasov nastop lahko ocenimo za izredno pozitivnega, saj so igralke zaigrale zelo zbrano, večkrat tudi sproščeno, tako da so lahko pokazale svojo realno moč.

LESTVICA: Coccaglio Brescia 33, Kras Globtrade 30, Roy Milan 14, Recoaro Bocen 6 točk. (Z. S.)

obvestili

TPK SIRENA sklicuje v petek, 23. 1. 87, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na pomorskem sedežu (Miramarski drevored - zasuto zemljišče) - IZREDNI OBCNI ZBOR: 1. sprememba statuta, 2. razno in REDNI OBCNI ZBOR: 1. podelitev priznanj zaslužnim jadralcem, 2. poročila, 3. razrešnica staremu odboru, 4. volitve novega odbora, 5. razno.

ŠD MLADINA priredi v soboto, 24. t. m., ob 18. uri v Domu A. Sirk v Križu srečanje z znanim smučarskim demonstratorjem Dušanom Videmškom. Predaval bo in prikazal videokasetne posnetke o sodobni smučarski šoli in novejši tekmovalni tehniki. Vabljeni!

Košarka: promocijska liga

Dom še vodi

V 8. kolu košarkarskega promocijskega prvenstva na Goriškem so domovci prisiljeno počivali zaradi slabega vremena. Tekmo proti Corridoniju bi morali odigrati že v četrtek, a zaradi hudega sneženja so srečanje odgodili na poznejši datum. Ostala srečanja so se redno odvijala. Po predvidevanjih sta Edera in Grado zmagala, v mestnem derbiju pa je Libertas zaslužno slavil proti Goriziani.

Kljub »počitku« so belo-rdeči ohranili vodstvo na skupni lestvici.

IZIDI 8. KOLA
Dom - Coridoni n. o., Libertas - Goriziana 85:78, Fortitudo - Edera 77:87, Senators - Grado 75:87, Polisontina - Ardita n. o.

LESTVICA

DOM	7	6	1	658:541 12
Alba Gioia	7	5	2	563:472 10
Edera	7	5	2	606:572 10
Grado	7	5	2	572:559 10
Ardita	6	4	2	506:450 8
Libertas	6	4	2	433:456 8
Corridoni	6	3	3	450:456 6
Goriziana	7	3	4	525:516 6
Polisontina	6	2	4	411:431 4
Fortitudo	7	0	7	420:520 0
Senators	8	0	8	489:642 0

PRIHODNJE KOLO
Goriziana - Dom (24. 1. v telovadnici CONI na Rojcah s pričetkom ob 18. uri), Ardita - Alba Gioia, Edera - Libertas, Polisontina - Fortitudo, Corridoni - Grado. Počiva Senators. M. Čubej

Atletika: Škabar (Bor Infordata) 18. na DP

ANCONA — Na atletskem državnem prvenstvu za starejše mladince v Anconi je član Bora Infordata v teku na 60 m ovire dosegel končno 18. mesto s časom 8''8. Od atletov, ki so dosegli normo, se jih je finala udeležilo 28. Škabar je tokrat tekel pod svojimi sposobnostmi in je izpadel že v svoji izločilni skupini. Izdala ga je živčnost, o čemer priča tudi dejstvo, da je bil protagonist lažnega starta. V primeru, da bi tekel kot zmore, bi lahko računal najmanj na uvrstitev v mali finale. Kot smo že poročali bi se bil moral finala udeležiti tudi borovec Mitja Možina, ki je poškodovan.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 120 - din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

20. januarja 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po 6 letih in pol poskus odkrivanja najbolj prikrivane resnice

Bo proces končno razkril temno ozadje pokola na železniški postaji v Bologni?

BOLOGNA — Ob prisotnosti številnih svojcev žrtev in samo dveh od 20 obtožencev se je včeraj v telovadnici zapora Dozza, ki so jo spremenili v sodno dvorano, začel proces proti obtožencem pokola na železniški postaji v Bologni, izvršenega 2. avgusta 1980. leta, v katerem je izgubilo življenje 85 oseb, ranjenih pa je bilo okoli 200; nekatere od teh so postale invalidi. Med občinstvom, ki je prisostvovalo odprtju procesa, so bili, poleg bolonjskega župana Renza Imbenija, predsednika deželne odbora Lanfranca Turcija in predsednika pokrajine Maura Zanija, tudi številni svojci žrtev tega pokola, Italijani in tujci, sorodniki ubitih oseb, ki so tistega dne na bolonjski postaji čakale vlak, da bi se odpeljale na počitnice. Med njimi so bili tudi starši Marie Fresu, mlade matere, o kateri po eksploziji ni ostalo prav nič, kot ni prav nič ostalo o njeni dveletni hčerki Angeli.

Potrebno je bilo nekaj ur, preden je predsednik porotnega sodišča Antonacci popisal vseh 20 zasebnih strank, potem pa je razpravo preložil na 3. ma-

rec, da bi združil postopek proti Francescu Pazienzi, ki je v preiskavi zaradi pokola obtožen združevanja v prevratniško skupino, in da bi sodno dvorano napravili v varnostnem pogledu boljše kot je sedaj.

Izmed desetih kletk je bila samo ena zasedena. V njej je sedel Roberto Rinani, eden izmed šestih obtožencev pokola. Vsi ostali niso prišli na proces, pa čeprav so imeli od svoje celice do sodne dvorane samo nekaj korakov.

Za proces v Bologni vlada veliko zanimanje. Zakaj? Zakaj že samo zadovoljstvo, da je do procesa sploh prišlo?

Bolonjski pokol je najbolj krvoločno dejanje v vsej italijanski teroristični zgodovini, najbolj okruten poskus črnega terorizma, da destabilizira demokratske ustanove in napravi odločilni korak k državnemu udaru. Rdeče Bologne si prevratniki niso naključno izbrali.

Od atentata dalje so si črni teroristi na vse mogoče načine prizadevali preiskavo speljati na napačni

tir, celo v inozemstvo (Libanon, Francija, Nemčija, Španija). Morili so osebe, ki so kaj vedele o pokolu, tiste, ki niso znali molčati ali so postale zgovorne pred sodniki, priče itd. Preiskovalce so zavajali gostobesedni časniki, poskušali so odvzeti ugled sodnikom, vsakomur, ki bi lahko pomagal razkriti resnico, so pognali strah v kosti.

Vse to ni preprečilo preiskovalcem, da so se, kot vse kaže, vendarle dokopali do materialnih storilcev, do tistih, ki so jim pokol naročili, kakor tudi do onih, ki so črnim teroristom po načelu, da vrana vrani ne izkljuje oči, v vseh teh letih krili hrbet.

Danes je na dlani, kot je bilo za demokratično javnost na dlani že ob pokolu, da so bili atentatorji črni teroristi, da je obveščevalna služba Sismi ali bolje rečeno njen deljeni oddelek »super Sismi« in Sisse leta in leta skrivala važne zbrane podatke in da so vse dogajanje bržkone spretno režirali ljudje pobeglega Licia Gellija, voditelja tajne framasonske lože P2, centra za izvedbo prevrata.

Samomor vojaka v Veroni

VERONA — S puško se je ustrelil vojak, 20-letni Carlo Zapparoli, doma iz Modene. Dejanje je storil, ko se je vrnil s straže v vojašnici, kjer so telekomunikacije. Vzrok ni znan, ker ni vojak zapustil nobenega sporočila. Danes bi bilmoral oditi za nekaj dni domov v Modeno, kjer naj bi opravil izpit za šoferja. Kot je povedal njegov oče, je bil sin večkrat doma.

Zapparoli se je zdravil zaradi zasvojenosti z mamil. Njegov oče je izključil, da bi jih še užival. Obiskoval je jezikovni licej, vendar ni diplomiral.

Medtem sta letos v italijanskih vojašnicah umrla dva vojaka zaradi meningitisa. Zapparolijeva smrt pa nadaljuje tragično vrsto samomorov, ki so se začeli lani, kar samo utemeljuje zahtevo po reformi stanja v vojašnicah.

Za mali pasji ekran

Video Dog je film, ki ga priporočajo »pasjim« gledalcem (AP)

Spet prepoved Šešljeve knjige »Veleizdajalski proces«

BEOGRAD — Senat okrožnega sodišča v Beogradu je včeraj v ponovljenem postopku sprejel sklep o prepovedi prodaje knjige dr. Vojislava Šešlja »Veleizdajalski proces«. Kot je znano, je srbsko vrhovno sodišče upoštevalo pritožbo dr. Šešlja na prvostopenjsko razsodbo okrožnega sodišča v Beogradu o prepovedi in zato je sodišče včeraj znova odločalo o usodi knjige.

Javni tožilec, ki je pojasnil zahtevo za prepoved razpečevanja te knjige, je poudaril, da so na straneh 45 in 46 zapisane neresnične trditve, ki bi objektivno lahko vznemirile javnost. Poziv srbskemu narodu, naj si izbiri spremembe politične ureditve in ideologije, lahko vznemiri javnost in zaustavi

proces demokratizacije jugoslovanske družbe. Prav tako niso sprejemljive trditve, da sta predsedstvi CK ZKJ in CK ZK BiH sprejeli sklep o aretaciji Šešlja in njegovi obsodbi.

Dr. Vojislav Šešelj je poudaril, da je v knjigi navedel splošne ocene družbenih razmer v BiH, do česar ima tako kot vsak drug državljan SFRJ pravico.

Sodnik Nikola Perović je v obrazložitvi obsodbe o prepovedi razpečevanja knjige poudaril, da je sodni senat razmišljal tudi o predlogu javnega tožilca, da bi knjigo samo delno prepovedali oziroma iz nje odstranili sporne dele. Ker pa po mnenju sodnega senata delna prepoved tehnično ni možna, je zato sprejel sklep o popolni prepovedi knjige. (dd)

Zagrebski zbor pri papežu

RIM — Papež Janez Pavel II. je v Vatikanu sprejel člane zbora študentsko-kulturnega umetniškega društva Ivan Goran Kovačević iz Zagreba. Zagrebski pevski zbor se je v Neaplju udeležil otvoritve tamkajšnjega festivala klasične glasbe in izvedel dela Beethovna in Cherubinja. Tokrat se je ta zagrebski pevski zbor že tretjič udeležil neapeljskega festivala. (dd)

Nova carinska določila za jugoslovanske državljane

BEOGRAD — Od 24. januarja bodo lahko vsi Jugoslovani ob vrnitvi iz tujine vnesli v državo blago v vrednosti 80.000 dinarjev. Do zdaj je bil ta limit 30.000 dinarjev. Za hišne računalnike je najvišja vrednost »dovoljenega« uvoza 230.000 namesto dosedanjih 90.000 dinarjev. Te in druge spremembe v sklepu ZIS o vrednosti predmetov, ki jih fizične osebe lahko uvažajo in izvažajo, seveda ob plačilu odgovarjajočih carinskih dajatev, pomenijo usklajevanje lanskeletnih izvoznih limitov z najnovejšim povečanjem tečajev tujih valut, na temelju katerih bodo letos določali uvozne pravice občanov.

Lani je 30.000 dinarjev bilo na primer vrednih 333,9 zahodnonemške marke. Da bi devizno vrednost uvoza ohranili na isti ravni, so najvišjo mejo dvignili na 80.000 dinarjev.

Jugoslovani v tujini in člani ladijskih posadk na mednarodnih progah bodo enkrat na leto ob obisku v domovini lahko uvozili blaga v vrednosti 250.000 dinarjev (doslej je bila mejna vrednost 100.000 dinarjev).

Kar zadeva gospodarski inventar, bodo zasebniki v prihodnje vsako četrto leto lahko uvozili osnovna sredstva razen motornih vozil v vrednosti do 15 milijonov dinarjev. Če so kooperanti družbenega sektorja, pa bo mejna vrednost 25 namesto dosedanjih 10 milijonov dinarjev. V obeh primerih gre za osnovna sredstva, ki jih ne izdelujejo v državi; delavci, ki se dokončno vračajo v domovino z dela v tujini, bodo lahko pravico do uvoza osnovnih sredstev v vrednosti 15 milijonov dinarjev izkoristili v roku treh let po vrnitvi. (dd)

Avtomatična pasja pralnica

LOS ANGELES — »Dogramat« je kozmetični salon za predstavnike pasje družine, ki so jim pri srcu vsakdanja nega in čistoča, lepo pristriženi rep in ušesa, elegantno nakodrana dlaka.

Traparije? Tratenje denarja? Oboje bo verjetno držalo, kaj pa, ko je »Dogramat« prvi kozmetični salon, ki si ga lahko privoščijo tudi izredno zaposleni psi! Gre namreč za avtomat, ki še tako nakodranemu pudlju dodobra izpere in izkrtači dlako, mu ugonobi vso morebitno mrčes, poskrbi za savno in sušenje.

Kaže, da so ga losangeleški psi (taki, ki izhajajo iz dobrih in premožnih družin) sprejeli z velikim veseljem. Verjetno pa se za »Dogramat« navdušujejo tisti lastniki, ki niso več prenašali sitnarjenja svojih preljubih scrkljančkov.

V ZDA nori na spomine zločincev - pisateljev

NEW YORK — Zločin je lahko izredno rentabilen business, to pa izhaja iz dokaj zaskrbljivočega trenda ameriških medijev javnega obveščanja, ki z veliko vnojem predajajo besedo morilcem, zločincem, zvodnikom in sličnim gostom državnih kaznilnic.

Črna in čimbolj krvoločna kronika je namreč nekaj, kar lahko privlači še tako neobogljeno staro. Sicer pa bi bilo dovolj, ko bi si ogledali hollywoodsko filmsko produkcijo, kjer so kaznilnice, zaporniki, sodišča in sodniki želi neverjeten uspeh, predvsem v letih po veliki depresiji. Zdaj, ko so iranske meglice osenčile Reaganovo zvezdo, pa se Američani mastijo s krvnordeče obarvanimi bestsellerji.

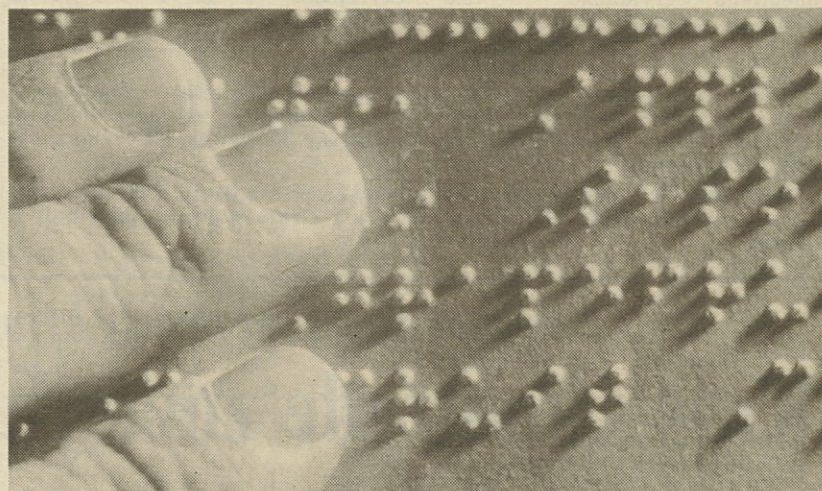
Razprodali so življenjepis mladega in šarmantnega mladeniča (v Italiji bi mu rekli »yuppie«), ki je v Central parku posilil prijateljico in jo pri tem

še zadavil, bralci pa so veselo pokupili tudi opis življenjskih uspehov prikupne gospe, ki je v prostem času upravljala bordel.

Da se zločin dobro obrestuje, so odkrile tudi televizijske hiše, ki so ekranizirale zgodbo morilke Frances Schrauder (s sinom sta ubila, da bi podedovala nekaj milijard), pa tudi 70-letni Roswell Gilbert, ki je ubil svojo bolehalo ženo, je postal televizijski heroj v nadaljevanju družbe NBC.

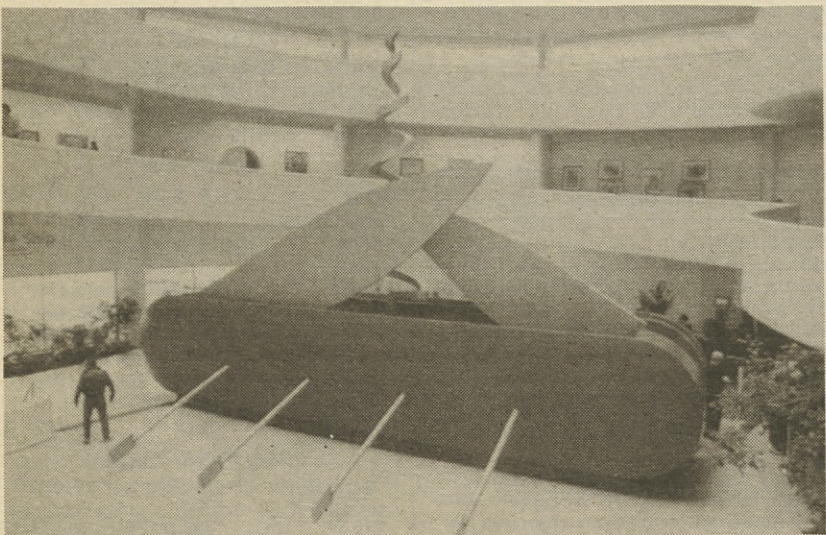
Bestsellerja med bestsellerji ostajata vsekakor življenjepis »hudičevega naslednika« Mansona (s svojo sekto je zakrivil srhljiv množični zločin v vili režiserja Romana Polanskega) in roman Joea McGinnisa, ki je živel v istem stanovanju z Jeffreyem Mac Donaldom. Slednji pa naj bi umoril ženo in dva otroka.

Jedilnik za slepe goste

Družba Resorts, ki upravlja International Hotel-Casino v Atlantic Cityju, je uvedla jedilnik v Braillu (AP)

Plavajoči nož v muzeju

Ladja-nož umetniške predstave »Il corso del coltello« je iz Evrope priplula v newyorški Guggenheimov muzej (Telefoto AP)

Firence in Milan sta povedala svoje o moški modi za prihodnjo jesen in zimo

RIM — Milan in Firence, dve pomembni metropoli za visoko modo, sta v teh dneh povedala, oziroma prikazala vse, kar se novega obeta za prihodnje poletje, jesen in zimo. Zanimanje za modne revije je bilo veliko, če še ne večje, kot za revije visoke ženske mode. Kupcev ni manjkalo, predvsem iz Zahodne Nemčije, Anglije, pa tudi iz Japonske in ZDA, kjer se je v zadnjem času močno razširila navada kopiranja raznih modelov, krojev in drugih modnih detajlov, ki jih potem spretni modni ustvarjalci iz teh držav prodajajo kupcem v svetu po nižji ceni, toda z etiketo, da gre za izvirne italijanske modele in kreacije. Pa pustimo ob strani polemiko o cenah, ki bolj zanima finančnike in trgovce, ki modo prodajajo, kot tiste, ki modo ustvarjajo.

Revolucionarna novost, ki so jo mnogi modni ustvarjalci mlajših generacij posredovali na tokratnih modnih revijah v Firencah in Milanu, je odprava kravata, ki so bile do sedaj takorekoč obvezni del moške garderobe, vsaj tiste, ki se je povezovala s pojmom elegance in tradicije. Mladi kreatorji so mnenja, da se lahko moški končno odpovedo kravati in da le-to nadomestijo z izvirnejšimi srajcami, puloverji, majicami, torej z oblačili, ki bi odstranila dose-

danje meje med posameznimi generacijami in tesneje povezala mlade in ostale kategorije uporabnikov.

To pa ni bila edina novost, ki so jo prikazali modni kreatorji na revijah v Firencah in Milanu. Novosti so bile opazne v krojih moških oblek, predvsem pa v vzorcih tkanin, iz katerih so bile obleke izdelane.

Kroji moških oblek privilegirajo seveda visoke in stasite moške, čeprav zatrjujejo kreatorji nasprotno. Ramena jopiči in plašče ostajajo zelo široka in poudarjena, jopiči se bodo zapenjali z dvema vrstama gumbov, reverji le-teh bodo ožji in daljši, hlače bodo ravno in bolj široko krojene, zaključil pa jih bo ozek hlačni rob.

Moški plašči bodo vsi ravno krojeni, široki in v glavnem enobarvni, če pa bodo iz črtaštega, ali kariranega blaga, bodo opremljeni še s pasom.

Vračamo se tudi k modi klobukov, ki jih kreatorji predvidevajo za vse starosti, predvsem pa raznih oblik.

Če si ženske lahko privoščijo v oblačenju razne modne novosti in tendence, potem je napačil čas tudi za moške, pravijo modni izvedenci, da se otresejo vseh dosedanjih shem, da si torej privoščijo to, kar jim je všeč, kar jih pomlaja, kar je lepo in predvsem, kar je športno in praktično in kar odgovarja zunanji podobi sodobnega moškega. (nl)